

Κε Παρ Βιβλ

881

ΡΑΨΩΔΙΑ Ν

Α. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ

ΜΕΤΑ ΣΧΟΛΙΩΝ

ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΥΠΟ

Α. Ε. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΠΡΩΤΗΝ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μ. ΦΑΛΤΑΤΣΕ

ΤΟΜΟΣ Ε΄.

(Ν, Ε, Ο)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ

ΟΔΟΣ ΔΕΚΑ ΕΤΟΣ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ

1895

REVISED EDITION
1880

ALPHABET

THE ALPHABET

FOR THE USE OF

THE ALPHABET

FOR THE USE OF

TOMES

THE ALPHABET

FOR THE USE OF

THE ALPHABET

1880

881

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ

Α. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΜΕΤΑ ΣΧΟΛΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗΣ

ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΥΠΟ

Α. Ε. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΠΡΩΤΗΝ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

ΤΟΜΟΣ Ε΄.

(Ν, Ξ, Ο)

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μ. ΦΑΛΤΑΤΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ

ΟΔΟΣ ΔΕΚΑ ΕΤΟΑ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ

1895

OMITTED

RECEIVED

LIBRARY

1850

1850

LIBRARY

1850

1850

LIBRARY

1850

LIBRARY

1850

ΙΛΙΑΔΟΣ Ν.

Μάχη ἐπὶ ταῖς ναυσίν.

Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῳάς τε καὶ Ἔκτορα νηυσὶ πέλασσε,
τοὺς μὲν ἕα παρὰ τῆσι πόνον τ' ἐχέμεν καὶ οἰζὺν
νωλεμέως, αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὅσσε φαιινῶ,
νόσφιν ἐφ' ἱπποπόλων Θρηκῶν καθορώμενος αἴαν
5 Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων καὶ ἀγαυῶν Ἰππημολγῶν
γλακτοφάγων, Ἀβίων τε, δικαιοτάτων ἀνθρώπων.
ἔς Τροίην δ' οὐ πάμπαν ἔτι τρέπεν ὅσσε φαιινῶ·
οὐ γὰρ ὄ γ' ἀθανάτων τιν' ἐέλλετο ὄν κατὰ θυμὸν

Ἄλωθέντος τοῦ τείχους, ἡ νίκη δι' ἀπροσεξίαν τοῦ Διός, ἐξ ἧς ὠφελοῦμενος ὁ Ποσειδῶν ἔρχεται ἐπίκουρος τῶν Ἀχαιῶν, κλίνει πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ μάλιστα ἐν ταῖς ῥαψωδίαις Ξ καὶ Ο, ἐν αἷς οἱ Τρῶες ἀποκρούονται ἐκτὸς τοῦ τείχους καὶ τῆς τάφρου.

1 - 38. Ἄλωθέντος τοῦ τείχους στρέφει ὁ Ζεὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τῆς μάχης. Διδὸ ὁ Ποσειδῶν ἔρχεται ἐπίκουρος τῶν Ἀχαιῶν.

1. Ζεὺς] ἀπὸ τοῦ Α 182 κἀθηται ἐπὶ τῆς Ἰδης.—*νηοὶ πέλασσε*] τοῦτο ἐκτίθεται ἐν Μ 252 ἐξ. 292 ἐξ. 437 ἐξ. Ἀόρ. τοῦ πελάζω. ὄρα Α 434.

2. τοὺς] Τρῳάς καὶ Ἀχαιοὺς.—*οἰζὺς*] ὄρα Α 417.

3. *νωλεμέως*] καὶ *νωλεμές*, ὅπως *νημερτέως* -*ές*, *ἀσκελέως* -*ές*, *ἀστεμφέως* -*ές*. *ἀσφαλέως* -*ές* κ. ἄ. ὄρα Δ 428.—*πάλιν*]—*ὀπίσω*. Ἐδῶ

ὁμως δὲν ἤλλαξεν ὁ Ζεὺς διεύθυνσιν τοῦ βλέμματος, ἀλλ' ἐξέτεινεν αὐτὸ μακρότερον. διὸ τὸ *πάλιν* λαμβάνομεν=ἀλλαχοῦ.—*ὄρα*] ὄρα Α 104.

4. *νόσφιν*] μακρὰν, δηλ. ἀπὸ τοῦ πεδίου τῆς μάχης.—*ἱπποπόλων*] περὶ τοὺς ἵππους ἀσχολουμένων, ἱπποπόλων.

5.6. *Μυσῶν*] θρακικὴ φυλὴ μετὰ τὸν Αἴμου καὶ Ἰστρου.—*ἀγχεμάχοι* (ἄγχι)=οἱ ἐκ τοῦ πλησίον μαχόμενοι, ἐπομένως = ἀνδρείοι.—*Ἰππημολγῶν* (ἄμελγω)=τὰς ἵππους ἀμελγόντων. Ὡστε ἐν τῷ *γλακτοφάγων* θὰ ἐνοήσωμεν ἵππειον γάλα.—*Ἀβίων*] ἐκ τοῦ βία παράγεται, ὅπως δεικνύει καὶ τὸ *δικαιοτάτων* = ἡμερωτάτων, λίαν πεπολιτισμένων.—*Ἰππημολγοὶ* καὶ Ἀβιοὶ ἦσαν νομαδικαὶ σκυθικαὶ φυλαὶ πρὸς βορρᾶν τοῦ Ἰστρου.

8. *ἐέλλετο*] Γρ. 20, α'. Ἡ προσδοκία αὐτοῦ αὐτῆ ἐστηρίζετο εἰς τὴν

ἐλλθόντ' ἢ Τρώεσσιν ἀρνηξέμεν ἢ Δαναοῖσιν.

- 10 οὐδ' ἀλαδς σκοπιὴν εἶχε κρείων ἐνοσίχθων·
καὶ γὰρ ὁ θαυμάζων ἦστο πτόλεμόν τε μάχην τε
ὑψοῦ ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς Σάμου ὑλνέσσης
Θρηκίης· ἔνθεν γὰρ ἐφαίνετο πᾶσα μὲν Ἴδν,
φαίνετο δὲ Πριάμοιο πόλις καὶ νῆες Ἀχαιῶν,
15 ἔνθ' ἄρ' ὁ γ' ἐξ ἀλδς ἕζετ' ἰών, ἐλέαιρε δ' Ἀχαιοὺς
Τρωσὶν δαμναμένους, Διὶ δὲ κρατερῶς ἐνεμέσσα.

αὐτίκα δ' ἐξ ὄρεος κατεβήσето παιπαλόεντος
κραϊνὰ ποσὶ προδιβάς· τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη
ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισι Ποσειδάωνος ἰόντος.

- 20 τρὶς μὲν ὀρέξατ' ἰών, τὸ δὲ τέτρατον ἵκετο τέκμωρ
Αἰγᾶς· ἔνθα δὲ οἱ κλυτὰ δώματα βένθεσι λίμνης
χρῦσεα μαρμαίροντα τετεύχεται, ἄφθιτα αἰεὶ.
ἔνθ' ἐλλθὼν ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω,

ἀπαγόρευσιν τὴν ἐν Θ 5 ἐξ. 397 ἐξ.

9. ἀρνηξέμεν] ἀπαρ. τοῦ ἀρῆξω
τοῦ ἀρῆγω.

10=K515.—κρείων] ὄρα A102.
—ἐνοσίχθων] ὄρα H 445.

11 καὶ] ἀνήκει εἰς τὸ δ=καὶ οὐ-
τος, ὅπως ὁ Ζεὺς ἀπὸ τῆς Ἴδης.—
θαυμάζων] μετὰ θαυμασμοῦ, μετὰ
διαφέροντος βλέπων.—ἦστο] τοῦ ἦ-
μην τοῦ ἦμαι=κἀθημαι.

12. Σάμου Θρηκίης=Σαμοθρά-
κης. εἶναι νῆσος παρὰ τὴν Θρά-
κην. Τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτῆς ὄρος
καθοραῖται ἐκ τῆς Τροίας. Ἐν Ω78
λέγεται ἀπλῶς Σάμος.—ὕλη=δά-
σος. ὕληεις=δασώδης.

15. Τὸ ἔνθα ἀνήκει εἰς τὸ ἕζετο,
τὸ ἐξ ἀλδς εἰς τὸ ἰών, ὃ ἔχει ἀο-
ρίστου σημασίαν.

16. νεμεσσάω-ἀομαι-ἰζομαι. ὄρα
B 223.

17. αὐτίκα] ἐπανάρχεται εἰς τὰ
ἐν στ. 10.—κατεβήσето] μικτὸς ἀ-
όριστος. Γρ. 14, γ'.—παιπαλόεις]
τραχὺς ἀπότομος. ὄρο M 168.

18, 19. Κατὰ Λογγίνον (ἐν τῷ

περὶ Ὑψους VII) οἱ δύο στίχοι θαυ-
μασίως παριστώσι τὸν θεὸν ἐν ὄλῃ
αὐτοῦ τῇ μεγαλοπρεπείᾳ.—προ-βι-
βάς] μετοχὴ τοῦ ἀχρήστου βίβημι
=βαίνω.

20. ὀρέξατο] ἐξέτεινεν ἑαυτόν,
ἐξέτεινε τοὺς πόδας αὐτοῦ.—ἵκετο]
ἀπλῆν αἰτιατικὴν ἔλαβεν. ὄρα Γ
262.—τέκμωρ] τέλος, τέρμα. ὄρα
H 30.

21. Αἰγαί ἀνομάζοντο πολλοὶ
τόποι λατρείας τοῦ Ποσειδάωνος λ.χ.
Αἰγαί ὑπῆρχον ἐν Εὐβοίᾳ, καὶ ἐν
τῇ Ἀχαΐᾳ παρὰ τὸν Κορινθιακὸν
κόλπον. Ἐνταῦθα ἐννοεῖται βραχώ-
δης μικρὰ νῆσος μεταξὺ Τήνου καὶ
Χίου κειμένη, ἣ ὁποία εἶχε ναὸν
τοῦ Ποσειδάωνος.—λίμνη] ἀποκε-
κλεισμένον μέρος θαλάσσης, κόλ-
πος θαλάσσης.

22. χρῦσεα] τὰ θεῖα πράγματα
τοιαῦτα εἶναι. ὄρα Δ 2.—μαρμαί-
ρω = στίλβω, ἀκτινοβολῶ. ὄρα Γ
397.—τετεύχεται] παθητ. παρακ.
τοῦ τεύχω.

23 - 26=Θ 41 - 44.

ὠκυπέτα, χρυσέησιν ἐθείρησιν κομόωντε,
 25 χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροί, γέντο δ' ἰμάσθλιν
 χρυσεῖν εὐτυκτον, εἰσὶ δ' ἐπεδήσετο δίφρου·
 βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύματ'· ἀταλλε δὲ κίτε' ὑπ' αὐτοῦ
 πάντοθεν ἐκ κευθμῶν, οὐδ' ἠγνοίησεν ἀνακτα·
 γηθοσύνη δὲ θάλασσα δίιστατο· τοὶ δ' ἐπέτοντο
 30 ῥίμφα μάλ', οὐδ' ὑπένερθε διαίνετο χάλκεος ἄξων·
 τὸν δ' ἐς Ἀχαιῶν νῆας εὐσκαρθμοὶ φέρον ἵπποι.
 ἔστι δέ τι σπέος εὐρὺ βαθείης βένθεσι λίμνης.
 μεσσηγὺς Τενέδοιο καὶ Ἰμβρου παιπαλοέσσης·
 ἐνθ' ἵππους ἔστησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 35 λύσας ἐξ ὀχέων, παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ
 ἔδυμεναι· ἀμφὶ δὲ ποσσὶ πέδας ἔβαλε χρυσείας,
 ἀρρήκτους ἀλύτους, ὄφρ' ἔμπεδον αὔθι μένοιεν
 νοστήσαντα ἀνακτα· ὃ δ' ἐς στρατὸν ὄχετ' Ἀχαιῶν.

Τρῶες δὲ φλογὶ ἴσοι ἀολλέες ἢε θυέλλη

40 Ἐκτορι Πριάμῳ ἄμοτον γεμαῶτες ἔποντο,

27. βῆ ἐλάαν] ἐλέχθη κατὰ τὰ βῆ θέειν, βῆ ἰέναι. Ὁ ἐνεστώς ἐλάυνω καὶ ἐλάω καὶ κατ' ἐπικὴν ἔκτασιν ἐλόω. Εἶναι μεταβατικὸν καὶ ἀμετάβ.—πορεύομαι, τρέχω.—ἀταλλε] μόνον ἐνταῦθα ἀπαντᾷ.—ἐσκήρτων φαιδρά.

28. κευθμῶν] κευθμός, κευθμῶν, κεύθος = κρύπτη. κεύθω = κρύπτω. — οὐδ' ἠγνοίησεν] σχῆμα λιτότητος. Εἶναι τὸ αἷτιον τῶν σκιρτημάτων τῶν κητῶν. Ἄορ. τοῦ ἀγροῦ.

29. γηθέω = χαίρω. γηθόσυνη = περιχαρής. γηθοσύνη = χαρά. — δίιστατο] ἐχωρίζετο, ἤνοιγεν, ὥστε ἐσχημάτιζε ὁδὸν διὰ τὸν ἀνακτα. δηλ τὰ φουσκωμένα κύματα ἐπραύνοντο κατὰ τὴν διάβασιν αὐτοῦ.

30. ῥίμφα] ὄρα Θ 54.—οὐδ'...] πρότασις ἀκολουθίας παρατακτικῶς ἐξενεχθεῖσα.—διαίνετο = βρέγω, ὑγραίνω.—οὐδὲ διαίνετο] διὰ τὴν ταχύτητα καὶ ἐλαφρότητα τοῦ δρόμου

τῶν ἵππων.

31. ἐς νῆας] πρὸς τὸ μέρος τῶν πλοίων, οὐχὶ δὲ μέχρι τῶν πλοίων, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν 32-34.—εὐσκαρθμοὶ] εὐσκαίροντες, εὐκίνητοι, ταχεῖς. ὄρα πολὺσκαρθμος Β 814. Τὸ σκαίρω = σκιρτῶ, πηδῶ.

32. ἔστι δέ τι] ὄρα Β811.—βένθεσι] τοπικὴ δοτικὴ.

34, 35 = Ε 368, 369.

36. ἔδυμεναι] ἀπαρέμφ. τοῦ ἔδω. ὄρα Ε 203.—πέδαι] δεσμοὶ τῶν ποδῶν τῶν ἵππων καὶ τῶν τοιούτων ζῴων. Ἐξ αὐτοῦ τὸ βῆμα πεδάω.

37. ἀρρήκτους ἀλύτους] ἀσυνδέτως ἀρετῆχθων.

39-40. Ὁ Ποσειδῶν ἐνθαρρύνει τοὺς δύο Αἰάντας πρὸς μάχην.

39. Ἡ διήγησις συνεχίζει τὰ ἐν Μ 469 ἐξ. — φλογὶ ἴσοι] ἢ φλόξ χρησιμεύει ὡς σύμβολον δυνάμεως ἀκαθέκτου, καταστρεπτικῆς, ἀπύστωτος προχωρούσης (ἀκάματον πῦρ).
 40. ἄμοτον = ἀπασύτως. — με-

ἄβρομοι αὐίαχοι· ἔλποντο δὲ νῆας Ἀχαιῶν
αἰρήσειν, κτενείν δὲ παρ' αὐτόφῃ πάντας ἀρίστους·

ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἔννοσίγαιος
Ἀργείους ὄτρυνε βαθείης ἐξ ἄλλος ἔλθῶν,
45 εἰσάμενος Κάλχαντι δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν·
Αἴαντε πρώτῳ προσέφη, μεμαῶτε καὶ αὐτῷ·

«Αἴαντε, σφῶ μὲν τε σαώσετε λαὸν Ἀχαιῶν
ἀλκῆς μνησαμένω, μηδὲ κρυεροῖο φόβοιο.
ἄλλη μὲν γὰρ ἐγὼ γ' οὐ δεῖδια χεῖρας ἀάπτους
50 Τρώων, οἱ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὀμίλῳ·
ἔξουσιν γὰρ πάντας ἐνκνήμιδες Ἀχαιοί·

τῇ δὲ δὴ αἰνότατον περιδείδια, μὴ τι πάθωμεν,
ἦ ῥ' ὄ γ' ὁ λυσισώδης φλογὶ εἵκελος ἠγεμονεύει,

μαῶτες] A 590.

41. ἄβρομοι αὐίαχοι] ἀσύνδετον πλήρες ἐμφάσεως. Ἀμφότερα ἐδῶ μόνον ἀπαντῶσι. Τὸ ἄβρομοι ἔγεινεν ἐκ τοῦ προθετικοῦ α καὶ βρέμω. ὥστε=θορυβώδης, ταραχώδης. Τὸ δὲ αὐίαχοι=ἄ-Φίαχοι, ἐκ τοῦ προθετικοῦ α καὶ τοῦ ἰάχω. Τὸ Φ ἀνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ υ, ὅπως ἐν τῷ ἀυερύειν. = μεγαλοφώνως κραυγάζοντες.—Οἱ Τρώες πάντοτε ἐκβάλλουσι κραυγὰς μεγάλας ἐν τῇ μάχῃ. ὄρα Γ 2, Δ 433 ἐξ. πρβλ. Β 810, Θ 59.

42. παρ' αὐτόφῃ] ἀλλαχοῦ κεῖται ἀντὶ τῶν : παρ' αὐτῶ, παρ' αὐτοῖς. (M 302, Υ 140, Ψ 640). ἐδῶ παραδόξως ἰσοῦται πρὸς τὸ παρ' αὐτῆς δηλ. παρὰ νηυσί.

43. γαιήοχος] ὄρα I 183. — ἐννοσίγαιος] ὄρα Η 445.

44. ἄλλε-ἄλλε] ἢ παρὰ τὴν ἀκτὴν Θάλασσα. ὄρα Α 141, 350.

45. εἰσάμενος] ἐξομοίωσας ἑαυτόν. Ἀόριστος τοῦ εἶδομαι. ὄρα Β 22. — Κάλχαντι] πρὸς τοῦτον ἐξομοιώθη, διότι λίαν ἐτιμᾶτο. Α 69 ἐξ. — ἀτειρέα φωνήν] τὸ ἀτειρῆς ἔγεινεν ἐκ τοῦ στερ. α καὶ τείρω=τρίβω. Ὡστε = ἰσχυρὰν φωνήν. κυ-

ρίως δὲ=μὴ τριβομένην, καταβαλλομένην. Πρβλ. τὰ «φωνὴ ἄρηκτος. χαλκεόφωνος». Β 490, Ε 785.

46. Αἴαντε] δὲν ἀναφέρεται πότε ὁ Τελαμώνιος Αἴας, ὅστις εἶχεν ὑπάγῃ ἐπίκουρος τοῦ Μενεσθέως (M 366 ἐξ.) ἐπέστρεψεν εἰς τὴν θέσιν του παρὰ τῶ ἑτέρω Αἴαντι κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν του, M 369. Περὶ τῆς θέσεως τῶν δύο Αἰάντων ὄρα Δ 273.

47, 48. μὲν τε] ὄρα Δ 341. — σαώσετε] μέλλων δηλῶν προσδοκίαν βεβαίαν. πρβλ. 95 ἐξ. Τὸ μνησαμένω ἐκφράζει ὑπὸ τίνα ὄρον ἐλπίζει τὴν σωτηρίαν. εἶναι λοιπὸν ὑποθετικῆ, διὸ ἔπεται μηδέ, ὄχι οὐδέ.— κρυεροῦς λέγεται ἐδῶ ὁ φόβος καὶ κρυόεις ἐν I 2.

49. ἄλλη] εἰς ἄλλο μέρος τῆς μάχης, ὅπου δὲν μάχεται ὁ Ἔκτωρ. Πρὸς τοῦτο ἀντιτίθεται τὸ τῆ, 52. — γὰρ] ἀνακτύσσει τὸ διατὶ παρ' αὐτῶν περιμένει τὴν σωτηρίαν τοῦ στρατοῦ· ἢ κυρία ὅμως ἔννοια κεῖται ἐν 52 ἐξ.— ἀάπτους] ὄρα Α 567.

52. αἰνότατον] ἀλλαχοῦ κεῖται αἰνῶς ἢ μάλ' αἰνῶς.— περιδείδια] ἢ περὶ εἶναι ἐπιτακτικῆ.

53. ὄ γ' ὁ] πρβλ. σ 114 «τοῦτον

Ἐκτωρ, ὃς Διὸς εὐχετ' ἔρισθενέος πάρις εἶναι.

55 σφῶν δ' ὠδε θεῶν τις ἐνὶ φρεσὶ ποιήσειεν,
αὐτῷ θ' ἐστάμεναι κρατερῶς καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους·
τῷ κε καὶ ἐσσύμενόν περ ἔρωήσαιοι' ἀπὸ νηῶν
ὠκυπόρων, εἰ καὶ μιν Ὀλύμπιος αὐτὸς ἐγείρει».

ἦ, καὶ σκηπανίῳ γαιήοχος ἐννοσίγαιος
60 ἀμφοτέρω κεκοπῶς πλῆσεν μένεος κρατεροῖο,
γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά, πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν.
αὐτὸς δ' ὥς τ' ἴρηξ ὠκύπτερος ὄρτο πέτεσθαι,
ὃς ῥά τ' ἀπ' αἰγίλιπος πέτρης περιμύκεος ἀρθείς
ὀρμήσῃ πεδίοιο διώκειν ὄρνεον ἄλλο,
65 ὡς ἀπὸ τῶν ἦιξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων.

τὸν ἀναλτο». Ἡ σωρεία τῶν ἀνωθυμίων εἶναι δεῖγμα πάθους. — λυσσάδης] ὄρα Θ 299. — φλογὶ εἰ-κελος] 39.

54. ὃς... εἶναι] παροιμιώδης φράσις περὶ τῶν πιστευόντων, ὅτι πάντα δύνανται. Οὕτως ὁ Ἐκτωρ ἔχει κατορθώσῃ τόσα, ὥστε θεωρεῖ ἑαυτὸν ἀήττητον ὡς υἱὸν Διός. πρβλ. Κ50, Ω 258. Διὰ τούτων ὁ Ποσειδῶν παριστῶν τὸν Ἐκτορα ἀλαζήνα θέλει νὰ ἐξεγείρῃ ἔτι μᾶλλον τοὺς Αἴαντας. — εὐχεται] ὄρα Α 91. — ἔρισθενής] ἐκ τοῦ ἐρι (ὄρα Α 155) καὶ σθένος.

55. ἐνὶ φρεσὶ ποιήσειεν] ἀντὶ τοῦ συνηθεστέρου ἐνὶ φρεσὶ τιθέναι· διότι τὰ δύο ῥήματα συχνὰ ἔχουσι τὴν αὐτὴν σημασίαν. Ὅρα περὶ τοῦ φρήν Α 342.

56. ἐστάμεναι ἀνωγέμεν] ἀπαρ. τοῦ ἔστηκα ἀνωγα.

57. ἐσσύμενον] παρακ. ταῦ σεύομαι μετὰ σημασίαν ἐνεστώτος. — ἐρωήσαιοι] μόνον ἐνταῦθα τὸ ἐρωέω εἶναι μεταβατικόν. ὄρα Β179, Α303. Ἀντικείμε: μίν, δηλ. τὸν Ἐκτορα.

58. ἐγείρει] ἐνεστώτως δηλῶν, ὅτι καθ' ὄλην τὴν διάρκειαν τῆς νῦν μάχης ἐξεγείρει αὐτόν.

59. ἦ, καὶ] ὄρα Α 219. — σκη-

πανίω=σκήπτρω. Φέρει σκήπτρον ὁ Ποσειδῶν ὡς μάντις Κάλχας, ὅπως φέρουσιν οἱ ἱερεῖς σκήπτρον ὡς σημεῖον τοῦ ἀξιώματος αὐτῶν. Ἐν τῷ ἐπομένῳ κτυπήματι τὸ σκήπτρον χρησιμεύει ὡς αἰσθητὸν σύμβολον τῆς ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀπορρεούσης δυνάμεως, (πρβλ. ν 429) χωρὶς πράγματι ὁ θεὸς νὰ ἔχη ἀνάγκην αὐτοῦ.

60. κεκοπῶς] παρακ. τοῦ κόπτω. Ἐχει σημασίαν ἐνεστώτος. — πλησεν] τοῦ πίμπλημι.

61. γυῖα] ἐπέξηγεῖται ὑπὸ τῶν πόδας καὶ χεῖρας. ὄρα Γ34. — ὑπερθεν] ὄρα Δ 147.

62. ἴρηξ] Γρ. 20, θ'. — ὄρτο] 6'. ἄορ. συγκεκομμένος τοῦ ὄρτμαι. Εἶναι γνωμικὸς ἄορ. ὄρα Δ 131.

63. αἰγίλιψ-ιπος. ὄρα Ι 15. — ὃς ὀρμήσῃ] καθ' ὑποτακτικὴν, διότι δηλοῖ ἀόριστον ἐπανάληψιν πράξεως.

64. πεδίοιο] τοπικὴ γενική: ἐν τῇ πεδιάδι. Ἀνήκει εἰς τὸ διώκειν. — ὄρνεον] μόνον ἐδῶ ἀπαντᾷ. = πτηνόν. Ἡμεῖς ὄρνεα λέγομεν τὰ μεγάλα καὶ σαρχοφάγα πτηνά. — ἄλλο] ἕτερον κατὰ τὸ εἶδος.

65. ὡς] οὕτω ταχέως. Ἐκ τῆς τοιαύτης ταχύτητος ἀνεγνώρισεν ὁ Αἴας τὸν θεόν. πρβλ. 71 ἐξ. — ἦιξε] ἄορ. τοῦ αἰσσω.

τοῖν δ' ἔγνω πρόσθεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
αἴψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσέφη Τελαμώνιον υἱόν·

«Αἴαν, ἐπεὶ τις νῶι θεῶν, οἱ Ὀλυμπον ἔχουσι,
μάντει εἰδόμενος κέλεται παρὰ νηυσὶ μάχεσθαι.

70 οὐδ' ὃ γε Κάλχας ἐστί, θεοπρόπος οἰωνιστής·

ἴχνια γὰρ μετόπισθε ποδῶν ἠδὲ κνημῶν
ῥεῖ' ἔγνων ἀπιόντος· ἀρίγνωτοι δὲ θεοὶ περ.

καὶ δ' ἐμοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
μᾶλλον ἐφορμᾶται πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,

75 μαιμῶσι δ' ἔνερθε πόδες καὶ χεῖρες ὑπερθε».

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας

«οὔτω νῦν καὶ ἐμοὶ περὶ δούρατι χεῖρες ἀαπτοι

μαιμῶσιν, καὶ μοι μένος ὄρορε, νέρθε δὲ ποσσίν

66. τοῖν] δεικτικὴ. Γρ. 9, δ'. Με-
ριστικὴ γενικὴ δυϊκοῦ ἀνήκουσα εἰς
τὸ Αἴας. — ἔγνω] ἀνεγνώρισεν, ἐ-
νόησεν, ὅτι ἦτο θεός. — πρόσθεν] =
πρότερον, τ. ἔ. πρώτος. Ὁ σωματι-
κῶς ἀσθενέστερος πρῶτος διὰ τὴν
ἐνίσχυσιν τῶν δυνάμεων του ἐνόησε
τὴν θεῖαν ἐπενέργειαν. — Ὀϊλῆος
Αἴας] B 527.

67. αἴψα] ὄρα A 303. — Τελα-
μώνιον] ὄρα B 20.

68. ἐπεὶ...] ἡ περιμενομένη τοι-
αύτη τις ἀπόδοσις: ἀνδρείοτερον ἅς
μαχώμεθα, ἐλησμονήθη διὰ τὴν μα-
κρὰν παρενθήκην 70 - 72. — οὐ Ὀ-
λυμπον ἔχουσι] λέγεται περὶ τοῦ
Ποσειδῶνος, ἐνῶ οὗτος ἐν τῇ θα-
λάσῃ μάλιστα διέτριβεν. ἀλλ' ὁ Ὀ-
λυμπος ἦτο κοινός. ὄρα E 398, 404.

70. οὐδὲ = οὐ γάρ. — θεοπρόπος]
μάντις. ὄρα A 85. Τοῦτω προστεθῆ
τὸ εἰδικώτερον οἰωνιστής = οἰωνο-
πόλος. A 69.

71. ἴχνια] ἐδῶ δὲν σημαίνει ἴχνη,
πατήματα, ὡς μαρτυρεῖ τὸ κνημῶν,
ἀλλ' ἔχει τὴν ἴσως ἀρχικὴν (ἰκνεῖ-
σθαι) σημασίαν: κινήσεις. — μετό-
πισθεν] ἀναπτύσσεται ὑπὸ τοῦ ἀ-
πιόντος, 72.

72. ῥεῖα] προσδιορισμὸς τοῦ ἔ-
γνω, ὅχι τοῦ ἀπιόντος. — ἀρίγνω-
τοι] ἐκ τοῦ ἐπιτακτικοῦ ἀρι (ὄρα A
155) καὶ γνωτός. Μὴ λάβης αὐτὸ
ἀπολύτως· διότι οἱ θεοὶ ἀναγνωρί-
ζονται ἐκ μόνων τῶν πράξεων τῶν,
αἱ ἧποῖαι κάμνουσιν αὐτοὺς ἀμέσως
γνωστούς, διότι εἶναι πράξεις οὐχὶ
κατ' ἄνθρωπον.

73. καὶ δ' ἐμοὶ...] ὁ Αἴας ἀνε-
γνώρισε τὸν θεὸν ἐκ τοῦ βαδίσματος
καὶ ἐκ τῆς ἐν ἑαυτῷ ἐπιδράσεως τοῦ
θεοῦ. Ὁ καὶ εἶναι προσθετικὸς εἰς-
άγων τὴν νέαν ταύτην αἰτίαν, δι' ἣν
εἰκάζει τὴν παρουσίαν θεοῦ. — στη-
θεσσι φίλοισιν] ὄρα Γ 138, I 555.

74. μᾶλλον] ἡ πρότερον.

75. μαιμῶσι] γ'. πληθυντικὸν
τοῦ μαιμῶ. ὄρα E 661. = προθυ-
μοῦνται, σπεύδουσι, σφραδάζουσιν ὑπὸ
τῆς πρὸς δράσιν τάσεως. — ἔνερθε,
ὑπερθε] ὄρα Δ 147.

77. περὶ δούρατι] ὄρα B 389.

78. ὄρορε] β'. ἀρ. μετ' ἀναδι-
πλασιασμοῦ τοῦ ὄρνυμι ἀμετάβατος.
Ὁ ἀόριστος οὗτος δηλοῖ τὴν θεῖαν
ἐπίδρασιν τὴν προηγηθεῖσαν τῆς νῦν
καταστάσεως, ἣν παριστῶσι τὰ μαι-
μῶσι καὶ ἔσσυμαι.

ἔσσημαι ἀμφοτέροισι· μενοινῶ δὲ καὶ οἶος

80 Ἐκτορι Πριαμίδῃ ἄμοτον μεμαῶτι μάχεσθαι».

ὧς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
χάρμη γηθόσυνοι, τὴν σφὴν θεὸς ἔμβαλε θυμῷ·
τόφρα δὲ τοὺς ὄπιθεν γαιήοχος ὤρσεν Ἀχαιοὺς,
οἱ παρὰ νηυσὶ θοῆσιν ἀνέψυχον φίλον ἦτορ.

85 τῶν ῥ' ἅμα τ' ἀργαλέῳ καμάτῳ φίλα γυῖα λέλυντο,
καὶ σφὴν ἄχος κατὰ θυμὸν ἐγίγνετο δερκομένοισι
Τρῶας, τοὶ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὀμίλῳ.
τοὺς οἱ γ' εἰσορόωντες ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λείβον·
οὐ γὰρ ἔβαν φεύξεσθαι ὑπέκ κακοῦ. ἀλλ' ἐνοσίχθων

90 ῥεῖα μετεισάμενος κρατερὰς ὄτρυνε φάλαγγας.
Τεῦκρον ἔπι πρῶτον καὶ Λήϊτον ἦλθε κελεύων
Πηνέλεων θ' ἦρωα Θόαντά τε Δνίπυρόν τε
Μηριόνην τε καὶ Ἀντίλοχον, μῆστορας αὐτῆς·
τοὺς ὃ γ' ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

95 «αἰδῶς Ἀργεῖοι, κοῦροι νέοι· ὕμιν ἐγὼ γε

79. ἔσσημαι] παρακ. τοῦ σέυομαι
δηλῶν διαρκῆ κατάστασιν, = ὄρμῳ,
μαιμάω (75). — μενοινῶ] συνηρη-
μέγον καὶ ἐκτεταμένον μενοινῶ
(μένος) = ἐπιθυμῶ. Γρ. 12, γ'. — καὶ
οἶος] τ. ἔ. καὶ ἐν μονομαχίᾳ. πρβλ.
Δ 156, I 355.

81-135. Ἀφοῦ ὁ Ποσειδῶν πα-
ρεκίνησε καὶ τοὺς ἄλλους Ἀχαιοὺς,
συμπικνοῦνται οὗτοι περὶ τοὺς δύο
Αἴαντας.

81. ὄρα E 84.

82. χάρμη] τῇ πρὸς πόλεμον προ-
θυμίᾳ.

83. τόφρα] = ἐν τῷ μεταξύ. Οὔτε
προηγέθη, οὔτε ἀκολουθεῖ χρονικῆ
πρότασις, ὅπως καὶ P 79, Σ 338
κ. ἀ. π. — τοὺς ὄπιθεν] οὔτοι κατὰ 84
παρὰ τὰ πλοῖα καὶ τὰ παραπήγματα
ἀνεπαύοντο. Περί τούτου δὲν ἔγεινε
λόγος ἐν τῇ βασιλειᾷ M. — ὤρσεν]
ἀόρ. τοῦ ὄρνημι. Γρ. 14, α'.

86. σφῆρ] ἐπανάληψις τοῦ τῶν,

85. — κατὰ θυμὸν] κατ' ἀντίθεσιν
πρὸς τὸ γυῖα. — δέρκομαι] ὄρα A 88.

89. ἔβαν = ἐπίστευον, ἤλπιζον·
διὸ ἔλαβεν ἀπαρόμφοτον μέλλοντος.

90. ῥεῖα] ἀνήκει εἰς τὸ ὄτρυνε.
Εὐκόλως δὲ τοῦτο ἔκαμεν ὡς θεός.
— μετεισάμενος] = ἀφικόμενος, με-
τελθών. Ἄόρ. τοῦ μέτειμι. Γρ. 16.
— κρατερὰς] κατὰ πρόληψιν κατη-
γορ. τοῦ φάλαγγας: παροτρύνας
κατῶρθως παραταχθέντες ν' ἀπο-
τελέσωσι ἰσχυρὰς φάλαγγας.

91. Λήϊτος Πηλέως] ἡγεμόνες
Βοιωτῶν 494.

92. Θόας] ἡγεμῶν Αἰτωλῶν B
638. — Δνίπυρος] πρβλ. I 83.

93. μῆστορας αὐτῆς] ὄρα Δ 328.

95. αἰδῶς] ὀνομαστικῆ μετ' ἐ-
πιφωνήσεως. δὲν ἐνοεῖται δὲ ἐστὶ
ἢ ἔστω. [οὔτω καὶ ἐν E 787 ἀναγνω-
στέον.] — κοῦροι] τιμητικῆ προσφώ-
νησις οἶα: ἦρωες, ἀνδρες. Λέγεται
μόνον ἐπὶ εὐγενῶν. — ῥεῖοι] μετ' ἐμ-

μαρναμένοισι πέποιθα σαωσέμεναι νέας ἀμάς·
εἰ δ' ὑμεῖς πολέμοιο μεθήσετε λευγαλέοιο,
νῦν δὴ εἶδεται ἡμαρ ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.

ὦ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὄφθαλμοῖσιν ὄρωμαι,
100 δεινόν, ὃ οὐ ποτ' ἐγὼ γε τελευτήσεσθαι ἔφασκον,
Τρῶας ἐφ' ἡμετέρας ἰέναι νέας, οἳ τὸ πάρος περ
φυζακινῆς ἐλάφοισιν εἰοίκεσαν, αἶ τε καθ' ὕλην
θῶων παρδαλίων τε λύκων τ' ἥια πέλονται
αὐτως ἠλάσκουσαι ἀνάγκιδες, οὐδ' ἐπι χάρμην·
105 ὡς Τρῶες τὸ πρὶν γε μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν
μίμνεν οὐκ ἐθέλεσκον ἐναντίον, οὐδ' ἠβαιοῖν.
νῦν δὲ ἐκὰς πόλιος κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχονται
ἠγεμόνος κακότητι μεθνηοσύνησὶ τε λαῶν

φάσεως κείται, ἵνα ἐνισχύσῃ τὴν ἐπὶ δειλίᾳ κατηγορίαν τὴν λανθάνουσαν ἐν 96 (μαρναμένοισι=εἰάν πολεμῆτε. ἄρα δὲν πολεμεῖτε) καὶ ἐν 97 (εἰ μεθήσετε, δηλ. ὅπως τώρα).

96. σαωσέμεναι] ὑποχ.: ὑμᾶς.—ἀμάς] Γρ. 9, 6'.

97. ὑμεῖς] μετ' ἐμφάσεως κείται καὶ μετ' ἀναφορᾶς πρὸς τὴν προηγουμένην σκέψιν.—μεθήσετε] μέλλον τοῦ μεθήμι=ἀμελῶ. ἀλλ' ἐνταῦθα = ἀπέχομαι, δὲν μετέχω.—λευγαλέος] ὄρα I 119.

98. δαμῆναι] ἀπαρέμ. ἀκολουθίας ἐκ τοῦ εἶδεται ἡμαρ ἐξαρτωμένη. Ὑποκείμεν.: ἡμᾶς.

99. ὦ πόποι] ὄρα A 254. Τίθεται ἐν ἀρχῇ λόγου. εἶδω ὁμως καὶ ἐν Ξ49, Ρ171, ν209 κείται ἐν μέσῳ μὲν, ἀλλ' ἐν ἀρχῇ νέας σειρᾶς σκέψεων.—μέγα θαῦμα] κατηγορ. τοῦ ἀντικειμένου τόδε, ὃ δι' ἐπιρροήματος θὰ ἐξηγήσωμεν.—ὄφθαλμοῖσιν ὄρωμαι] ὄρα A 587. Ἐποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὰ «δ...ἔφασκον» 100.

100. δεινόν] ἐπίτασις τοῦ μέγα.—τελευτήσεσθαι] μ. μέλλων μὲ παθητικὴν σημασίαν.—ἔφασκον] ὄρα ἔφαν 89.

101. ἰέναι] ἐπεξήγησις τοῦ τόδε.—τὸ πάρος] πρὸ τῆς μήνης τοῦ Ἀχιλλέως, πρὸ τῆς Ἰλιάδος. ὄρα Γ 126 σημεῖωσιν εἰς ἀέθλους.

102. φυζακινῆς] ἐκ τοῦ φύζα, ὄρα I 2. = εὐκόλως εἰς φυγὴν τρεπόμενος, δειλός.—ἐλάφοισιν] ὄρα A 225.

103. ἥια] ἐφόδια, τροφαί, ἃς τις λαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ταξιδεύων, τροφή ἢ καθ' ὁδόν.

104. αὐτως] = ἔτσι τ. ἔ. ἀσκόπως. Ἀναπτύσσεται ὑπὸ τοῦ ἀνάγκιδες. Προσδιορίζει τὸ ἠλάσκουσαι.—ἠλάσκω] θαμιστικὸν τοῦ ἀλάομαι. = περιφέρομαι, περιπλανᾶμαι.—ἐπι = ἔπεστι. ὄρα Z 331.

105. τὸ πρὶν] πρότερον. Ἐπιτείνεται ὑπὸ τοῦ γέ.

106. μίμνεν ἐναντίον] νὰ μένωσι, νὰ ἴστανται ἀντιμέτωποι, πρόσσωπον πρὸς πρόσωπον.—οὐκ ἐθέλεσκον] δὲν ἐτόλμων, διότι δὲν ἠδύνατο. Φ 366 «οὐδ' ἔθελε προρέειν» = οὐκ ἠδύνατο.—οὐδ' ἠβαιοῖν] ἐπιτείνει τὴν ἠγουμένην ἄρνησιν. ὄρα B 380.

108. ἠγεμόνος] τοῦ Ἀγαμέμνονος. πρβλ. 111 ἐξ.—κακότης] ἀλ-

- οἱ κείνῳ ἐρίσαντες ἀμυνόμεν οὐκ ἐθέλουσι
 110 νῶν ὠκυπόρων, ἀλλὰ κτείνονται ἀν' αὐτάς.
 ἀλλ' εἰ δὴ καὶ πάμπαν ἐτήτυμον αἰτιός ἐστιν
 ἦρως Ἀτρεΐδης, εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων,
 οὔνεκ' ἀπτήτυψε ποδώκεα Πηλείωνα,
 ἡμέας γ' οὐ πως ἔστι μεθιέμεναι πολέμοιο.
 115 ἀλλ' ἀκεώμεθα θᾶσσον· ἀκεσταί τοι φρένες ἐσθλῶν.
 ἡμεῖς δ' οὐκέτι καλὰ μεβίετε θούριδος ἀλκῆς
 πάντες ἄριστοι ἐόντες ἀνὰ στρατόν· οὐδ' ἂν ἐγὼ γε
 ἀνδρὶ μαχνησαίμην, ὅς τις πολέμοιο μεθίην
 λυγρὸς ἑών· ὑμῖν δὲ νεμεσσῶμαι περὶ κῆρι.
 120 ὦ πέπονες, τάχα δὴ τι κακὸν ποιήσετε μεῖζον

λαχοῦ μὲν σημαίνει δυστυχίαν, δειλίαν· ἐδῶ δὲ καὶ Γ 366 σημαίνει κακουργίαν, ὕβριν, αὐθάδειαν. Ὁ ψευδῆς Κάλχας ὑποκρίνεται τὴν πρὸς τὸν Ἀγαμ. διὰ τὰ ἐν Α 106 ἐξ. ἔχθραν τοῦ ἀληθοῦς Κάλχαντος.— μεθημοσύνη] ἐκ τοῦ μεθήμων, ὁ ἐκ τοῦ μεθίμηι. Ἐτέθη πληθυντικός διὰ τὰς κατ' ἰδίαν ἐκδηλώσεις τῆς βραθυμίας ἐκάστου.— Ἐνῶ τὸ ὑποκείμεν. τοῦ μάχονται εἶναι Τρῶες παραδόξως τὸ ἠγεμόνος καὶ τὸ λαῶν κεῖνται περὶ τῶν Ἀχαιῶν.

109. ἐρίσαντες] αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων ἐν Ε 49 ἐξ. εἰκάζει, ὅτι καὶ ἄλλοι πλὴν τοῦ Ἀχιλλέως εἶναι ὠργισμένοι ἐναντίον του.

110. νῶν] ἀφαιρετικὴ γενικὴ τοῦ ἀμυνόμεν.

111. εἰ δὴ] ἂν ἀληθῶς. Ἐνισχύεται ὑπὸ τοῦ ἐτήτυμον. ὄρα Α 558.— πάμπαν] ἀνήκει εἰς τὸ αἰτίος. ὄρα Α 422.

113. ἀπτήτυψε] εἶναι ἐπιτεταμένον ἠτήτυψε. πρὸς ἀποθανάτω, ἀποκρύπτω, ἀπολείπω, ἀπόλλυμι κττ.

114. ἡμέας] ἐξαιρέται ὑπὸ τοῦ γὰ κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν Ἀγαμ.— μεθιέμεναι] ἀπαρ. τοῦ μεθίμηι.

115. ἀκεώμεθα] ἄς θεραπεύωμεν, ἄς ἐπανορθώωμεν, δηλ. τὴν ἡμετέραν μεθημοσύνην (97, 108). Κεῖται ἀπολύτως ὅπως κ 69 ἀλλ' ἀκέσασθε φίλοι. — θᾶσσον] ὄρα Β 440.— ἀκεσταί] ῥηματικὸν ἐπίθετον τοῦ ἀκέομαι. = ἐπιδεικτικὸς θεραπείας πρὸς τὸ ἀγαθόν.

116. οὐκέτι καλὰ] ὄχι πλέον καλῶς, κατὰ τρόπον εὐπρεπῆ, τ. ἔ. εἶναι αἰσχρὸν, ὅπως ὑμεῖς ἀμελεῖτε. Δηλαδή τὸ ἐπίρρημα περιέχει κρίσιν περὶ τῆς πράξεως μεβίετε. ὄρα Μ 62.— θούριδος] ὄρα Δ 234

117. πάντες ἄρ. ἐόντες] αἰτιολογία τῆς κρίσεως οὐκέτι καλὰ—οὐδ' ἂν μαχνησαίμην] συνάπτεται πρὸς τὴν ἐν τῇ μετοχῇ ἐόντες αἰτιολογίαν ἀναπτύσσουσα αὐτήν.

118. μαχνησαίμην] ὅπως Ζ 329, Ι 32, Ε 875.

119. λυγρὸς] ἔλεεινός, τ. ἔ. ἀδύνατος, δειλός.— ὑμῖν δὲ] οὐς ἐχαρακτήρισεν ὡς πάντας ἀρίστους, 117.— νεμεσσῶμαι] κακίλω, κατακρίνω.— περὶ κῆρι] Δ 46.

120. ὦ πέπονες] ὄρα Β 235.— τι] ἐπιτείνει τὸ κακὸν=σπουδαῖον, μέγα κακόν, ὅπως ἀκριβέστερον ὀρίζει τὸ μεῖζον.

- τῆδε μεθημοσύνη· ἀλλ' ἐν φρεσὶ θέσθε ἕκαστος αἰδῶ καὶ νέμεσιν· δὴ γὰρ μέγα νεῖκος ὄρωρεν.
Ἐκτῶρ δὴ παρὰ νηυσὶ βοῆν ἀγαθὸς πολεμίζει καρτερός, ἔρρηξεν δὲ πύλας καὶ μακρὸν ὄχηα».
- 125 ὣς ῥα κελευτιῶν γαίποχος ὄρωρεν Ἀχαιοὺς.
ἀμφὶ δ' ἄρ' Αἴαντας δοιοὺς ἴσταντο φάλαγγες καρτεραί, ἄς οὔτ' ἂν κεν Ἄρης ὀνόσαιτο μετελθῶν οὔτε κ' Ἀθηναίη λαοσσός· οἱ γὰρ ἄριστοι κρινθέντες Τρωῶς τε καὶ Ἐκτορα δῖον ἔμιμον,
- 130 φράξαντες δόρυ δουρί, σάκος σάκει προθελύμω·
ἀσπίς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνὴρ·
ψαῦον δ' ἰπλόκομοι κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισι

121 ἐξ. ἐν φρεσὶ θέσθε αἰδῶ] βάλετε εἰς τὴν ψυχὴν σας ἐντροπήν, ἄς κατολάβῃ τὴν ψυχὴν σας ἐντροπή. Πρὸς τὴν ὑποκειμενικὴν ταύτην ἔννοιαν τῆς αἰδοῦς, ζευγματικῶς πως συνάπτεται ἡ ἀντικειμενικὴ νέμεσις, ἡ κατάκρισις τῶν ἄλλων· λάβετε ὑπ' ὄψει τὴν κατάκρισιν.

123 ἐξ. Ἀσύνδετος αἰτιολογία ἀνακεφαλαιοῦσα τὴν νῦν ἀξιοθρήνητον τῶν πραγμάτων κατάστασιν.—βοῆν ἀγαθός] ὄρα Β 408.—καρτερός] εἶδος ἐπιφωνήσεως ἐν προεχούσῃ θέσει τοῦ στίχου κείμενον.—ἔρρηξεν] ὁ Ὄμ. εἶναι φίλος τῆς παρατάξεως. ἄλλως τοῦτο ἔπρεπε νῆναι μετοχὴ ὑποταλῆς τοῦ πολεμίζει.—ὄχηα] ὄρα Μ 121.

125. κελευτιῶν] Μ 265.

127. ἄς...] ἀναφορικὴ συμπερασματικὴ πρότασις· τόσον ἰσχυραί, ὥστε αὐτάς.—ἂν κεν] ὄρα Λ 187.—ὀνόσαιτο μετελθῶν] ὄρα Δ 539.

128. λαοσσός] (σεῦω) ἐπίθετον Ἀθηναῖς, Ἄρεως, Ἐριδος, Ἀπόλλωνος = ἡ τὸν λαὸν σεύουσα, δηλ. ἐπὶ πόλεμον ὀρμῶσα, ἐξεγείρουσα.—οἱ] ἐκεῖνοι, οἱ παραταχθέντες εἰς φάλαγγας. Τοῦτω ὡς κατηγορούμενον προσετέθη τὸ ἄριστοι κρινθέντες

τες=ὡς ἰκανώτατοι ἐκλεχθέντες.

130. φράξαντες] διὰ προσεγγίσεως, συμποκνώσεως.—δόρυ δουρί] περὶ ἀρίστων (128) εἶναι ὁ λόγος. οὔτοι δὲ δύο δόρατα (ὄρα Λ 43) εἶχον ἕκαστος. ὥστε ἐνταῦθα τὸ δεξιὸν ἐκάστου προσήγγισεν εἰς τὸ ἀριστερὸν τοῦ παραστάτου καὶ τὰνάπαλιν.—προθελύμω] ὄρα Ι 541.

Ἐνταῦθα κατὰ πρόληψιν σημαίνει· μετ' ἐπιβλημένην τὴν κατωτάτην πτυχὴν τ. ἔ. συνεπύκνωσαν τὰς ἀσπίδας τόσον, ὥστε ἐκάστη μετ' ἐσωτερικὴν ἢ κατωτάτην αὐτῆς πτυχὴν (θέλυμον) ἦτο προβεβλημένη τῆς τοῦ γείτονος καὶ ἐν μέρει ἐπεκάθητο ἐπ' αὐτῆς.

131. Πολλοὶ ἐμιμήθησαν τὸν στίχον, ὁ Τυρταῖος (Ἀποσπ. XI, 31. ἐκδ. Bergk) ὁ Βιργίλιος (Αἰν. X 361), καὶ ἄλλοι.—Οἱ Ἀχαιοὶ λοιπὸν ἀπετέλεσαν συνασπισμὸν ὄρα Μ 105.

132. ψαῦον] ἠγγίζον ἀλλήλας, τ. ἔ. κατὰ 133 αἰ τῶν ὄπισθεν προσέκρουον εἰς τὰς τῶν ἔμπροσθεν. Ἐχει λοιπὸν τὸ βῆμα μέσην σημασίαν ἐννοουμένης τῆς ἐννοίας· κορύθων, ἢ ἀλλήλων. Τοιοῦτον καὶ τὸ ἐγγίξω παρ' ἡμῖν.—Ὅπως οἱ στ. 130, 131 παρέστησαν τὴν κατὰ πλάτος πυκνότητα, οὕτως οἱ στ. 132 ἐξ.

νευόντων· ὧς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν·
 ἔγχεα δ' ἐπτύσσοντο θρασειῶν ἀπὸ χειρῶν
 135 σείομεν'. οἱ δ' ἰθὺς φρόνεον, μέμυσαν δὲ μάχεσθαι.

Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλῆες, ἦρχε δ' ἄρ' Ἔκτωρ
 ἀντικρὺν μεμαῶς, ὀλοοίτροχος ὧς ἀπὸ πέτρης,
 ὄν τε κατὰ στεφάνης ποταμὸς χειμάρροος ὄση,
 ῥήξας ἀσπέτῳ ὄμβρῳ ἀναιδέος ἔχματα πέτρης·
 140 ὕψι δ' ἀναθρόσκων πέτεται, κτυπέει δέ θ' ὑπ' αὐτοῦ
 ὕλη· ὃ δ' ἀσφαλέως θέει ἔμπεδον, εἰς ἵκηται
 ἰσόπεδον, τότε δ' οὐ τι κυλίνδεται ἐσσύμενός περ·
 ὧς Ἐκτωρ εἶως μὲν ἀπείλει μέγρι θαλάσσης

παριστώσι τὴν κατὰ βάθος.—*γάλοισιν*] ὀργανική δοτική. ὄρα Γ 362.

133. *νευόντων*] ἀπόλυτος γενική· ὅτε πρὸς τὰ πρόσω ἔκλινον.—*ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν*] κυρίως· ἴσταντο ὃ εἰς ἐπάνω εἰς τὸν ἄλλον, τ. ἔ. ὃ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου.

134. *ἐπτύσσοντο*] ἀφοῦ πυκνότητας ἦσαν αἱ φάλαγγες κατὰ πλάτος καὶ βάθος, εἰς πᾶσαν κίνησιν αὐτῶν τὰ δόρατα συνεπτύσσοντο, ἐδιπλώνοντο, δηλ. προσήγγιζον ἀλληλα καὶ τὸ ἐν ἀπετέλει πτυχὴν τοῦ ἄλλου.—*θρασειῶν ἀπὸ χειρῶν*] κατέχει θέσιν ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ.

135. *ἰθὺς φρόνεον*] ὄρα Μ 124.

136-205. *Οἱ Τρῶες ἐπιτεθέεντες ἀπαντῶσιν ἰσχυρὰν ἀντίστασιν. Ὁ Μηριόνης ἀπέρχεται τῆς μάχης, ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ θρασοθὲν αὐτοῦ δόρον. Πίπτουσι δ' Ἰμβριος καὶ Ἀμφίμαχος, ὧν οἱ νεκροὶ περιέρχονται εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς.*

136. *προὔτυψαν*] τοῦ προὔπτω = κτυπῶ ἐμπρός, ὄρμῳ.—*ἦρχε*] ὄρα Ι 69.

137. *ὀλοοίτροχος*] στρογγύλος μέγας λίθος. Ἐκ ῥίξης *Fel* (volvo) καὶ *τρέχω*.

138. *στεφάνη*] ἐδῶ εἶναι ἡ προέχουσα ἄκρα, ἡ ὄφρυς τοῦ βράχου,

ὑπὲρ τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὸς ὁ χειμάρρος κρημνίζεται.—*ποταμὸς χειμάρροος*] ὄρα Δ 452.

139. *ῥήξας*] ἐδῶ = ἐκπλύνας, παρασύρας.—*ἀσπέτος*] ὄρα Θ 558.—*ἀναιδέος* λέγεται ἡ πέτρα διὰ τὴν ἐν τῇ ἐσπομένη περιγραφῇ ἀκάθεκτον φορὰν αὐτῆς. ὄρα Δ 521.—*ἔχματα* (ἔχω) = στηρίγματα, βάσεις, τ. ἔ. χῶμα καὶ λιθάρια περιβάλλοντα τὴν πέτραν.—*πέτρης*] πέτρην λέγει ἐν ταῦθα ὅ,τι ἐν 137 εἶπεν *ὀλοοίτροχον*.

140. *ὕψι*] εἰς τὸ πέτεται ἀνήκει.—*ἀναθρόσκων*] ἡ πέτρα, ὅταν ὑπὸ τῆς ὀρμῆς τοῦ ὕδατος προσκρούη εἰς τὸ ἔδαφος, ἀναπηδᾷ.

141. *ἀσφαλέως*] ἀπροσκόπτως, χωρὶς νὰ ἐκτρέπεται τῆς πορείας του.—*ἔμπεδον*] σταθερῶς, ἀκαταπαύστως. ὄρα Δ 314.

142. *ἐσσύμενος*] ὄρα 57. Κεῖται περὶ ἀψύχου πράγματος κατὰ προσωποποιάν. ὄρα Δ 126.

143. *εἶως*] ὄρα Μ. 141. Ἡ παρβολὴ μάλιτα προστίθετο νὰ αἰσθητοποιήσῃ τὴν θυσελλῶδη τοῦ Ἐκτορος φορὰν. ἀλλὰ προϊούσα ἤγαγεν εἰς τὴν ἐν 141 εἰς. περίστασιν, δι' ἣν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῆς παρβολῆς ἔχομεν τὸ σύμπλεγμα *εἶως μὲν-ἀλλ'* ὅτε δῆ. Τοιαῦτα διπλαῖ

- ῥέα διελεύσεσθαι κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν
 145 κτείνων· ἀλλ' ὅτε δὴ πυκινῆς ἐνέκυρσε φάλαγξι,
 στῆ ῥα μάλ' ἐγχευμῆθεις· οἱ δ' ἀντίοι υἱες Ἀχαιῶν
 νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν
 ὄσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμύχθη.
 ἦυσεν δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνῶς·
 150 «Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
 παρμένετ'· οὐ τοι δηρὸν ἐμὲ σήσουσιν Ἀχαιοί,
 καὶ μάλα πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
 ἀλλ', οἴω, χάσσονται ὑπ' ἔγχεος, εἰ ἐτέον με
 ὄρσε θεῶν ὄριστος, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης»·
 155 ὣς εἰπὼν ὄτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.
 Δηίφοβος δ' ἐν τοῖσι μέγα φρονέων ἐβεβήκει
 Πριαμίδης, πρόσθεν δ' ἔχεν ἀσπίδα πάντοσ' εἴσῃν,
 κοῦφα ποσὶ προβιβάς καὶ ὑποσπίδια προποδίζων.
 Μηριόνης δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
 160 καὶ βάλεν, οὐδ' ἀθάμαρτε, κατ' ἀσπίδα πάντοσ' εἴσῃν
 ταυρεῖν· τῆς δ' οὐ τι διήλασεν, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
 ἐν καυλῷ ἔαγν δολιχὸν δόρυ· Δηίφοβος δὲ

παραβολαὶ Λ 63, 113, 177.

144. ῥέα] συνίζανεται. ὄρα Μ 381.
 =ἀκόπως, δηλ. χωρὶς νὰ εὐρη σπου-
 δαίαν ἀντίστασιν. Ἀντιστοιχεῖ πρὸς
 τὸ ἀσφαλῆως καὶ ἔμπεδοι τῆς πα-
 ραβολῆς.

145. πυκινῆς] πρβλ. 130 ἐξ. —
 ἐνέκυρσε] ἀόρ. τοῦ ἐγκυρέω. Μό-
 νον ἐδῶ ἀπαντᾷ. Γρ. 14, α'.

146. ἐγχευμῆθεις] τοῦ ἐγχεύω.

147. ἀμφιγύοισιν] (γυῖον) ἡ δο-
 τικὴ μόνη ἀπαντᾷ τοῦ ἐπιθέτου τού-
 του. = ἔχων δύο μέλη, τ. ἔ. δύο αἰχ-
 μάς, τὴν λόγχην καὶ τὸν σαυρω-
 τῆρα ἢ οὐρίαχον (Κ 153).

148 = Δ 535.

149, 150 = Θ 227, 173.

151. παρμένετ] δηλ. πλησίον μου.

152 = Μ 43.

153. οἴω] παρενθετικῶς κεῖται.
 ὄρα Θ 536. — χάσσονται] τοῦ χά-

ζομαι = ὑποχωρῶ. — ὑπ' ἔγχεος]
 ὄρα Δ 497. = ὑπό, ἔνσκα. — εἰ ἐτέον]
 ὄρα Μ 217.

154. ὄριστος] = ὁ ἄριστος. — ἐρίγ-
 δουπος] ὄρα Η 411.

155 = Ε 470.

156. ὄρα Λ 296.

157. πάντοσ' εἴσῃν] ὄρα Γ 347.

158. κοῦφα] ἐλαφρά, εὐχερῶς.
 Εἶναι τὸ ἀντίθετον τοῦ βαρῦ. —
 προβιβάς] ὄρα 18. — ὑποσπίδια] =
 ὑπ' ἀσπίδι, ὑπὸ τῆς ἀσπίδος κεκα-
 λυμμένος. — προποδίζων] προτείων
 τὸν ἕνα πόδα πρὸ τοῦ ἑτέρου, προ-
 χωρῶν. Τὸ ἀντίθετον εἶναι ἀναπο-
 δίζειν.

159. τιτύσκετο] ὄρα Γ 80.

160 = Δ 350.

161. διήλασεν] ὑποχ. Μηριόνης.
 — πρὶν] δηλ. πρὶν διελάσαι.

162. καυλῷ] τὸ ἄχρον τοῦ δό-

ἀσπίδα ταυρεῖνν σχέθ' ἀπὸ ἔο, δεῖσε δὲ θυμῷ
 ἔγχος Μηριόναο δαΐφρονος· αὐτὰρ ὃ γ' ἦρος
 165 ἄψ ἐτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, χῶσατο δ' αἰνῶς
 ἀμφότερον, νίκης τε καὶ ἔγχεος, ὃ ξυνέαξε.
 βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
 οἰσόμενος δόρυ μακρόν, ὃ οἱ κλισίῃφι λέλειπτο.
 οἱ δ' ἄλλοι μάρναντο, βοῆ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
 170 Τεῦκρος δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα,
 Ἴμβριον αἰχμητὴν, πολυῖππου Μέντορος υἱόν.
 ναῖε δὲ Πήδαιον, πρὶν ἔλθειν υἱας Ἀχαιῶν,
 κούρην δὲ Πριάμοιο νόθην ἔχε, Μηδεσικάστνν
 αὐτὰρ ἐπεὶ Δαναῶν νέες ἤλυθον ἀμφιέλισσαι,
 175 ἄψ εἰς Ἴλιον ἦλθε, μετέπρεπε δὲ Τρώεσσι,
 ναῖε δὲ παρ Πριάμῳ· ὃ δὲ μιν τίεν ἴσα τέκεσσι.
 τὸν ῥ' υἱὸς Τελαμώνος ὑπ' οὔρατος ἔγχρῃ μακρῷ
 νύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος· ὃ δ' αὐτ' ἔπεσεν μελίη ὤς,
 ἥ τ' ὄρεος κορυφῆ ἔκαθεν περιφαινομένοιο

ρατος τὸ χωνόμενον εἰς τὸν χαλκόν.
 ὄρα Z 320.

163. *σχέθε...*] ὅτε ὁ Μηριόνης
 παρεσκευάζετο νὰ ῥίψη τὸ δόρυ, ὁ
 Δημόφοβος ἐκράτησε μακρὰν ἑαυτοῦ
 τῆν ἀσπίδα, ἵνα μὴ μετ' αὐτῆς καὶ
 τὸν θώρακα διαπεράσῃ.—ἀπὸ] μα-
 κρὸν τὸ ο πρὸ τοῦ ἔο ἀρχικῶς σφέο.
 Γρ. 27, ο.—δὲ=γάρ.

164. *δαΐφρονος*] ὄρα B 23.

165. *ἔθνος*] ὄρα B 87.—*χῶσατο*
 τοῦ *χῶσμαι*. ὄρα A 80.

166. *ἀμφότερον*] ὄρα Γ 179.—
νίκης ἔγχεος] γενικαὶ αἰτίας.—*νί-
 κης*] ἐτέθη τὸ πρᾶγμα ἀντὶ τῆς ἐλ-
 λείψεως τοῦ πράγματος. ὄρα A 65.
 —*ξυν-έαξε*] τοῦ *ἄγνυμι*.

167. *βῆ ἰέναι*] ὄρα B 183. E 167.
 —*παρά τε*] ἀνωμάλως, ἀντί: παρὰ
 κλισίας τε.

168. *οἰσόμενος*] μ. μέλλων τοῦ
φέρω.—*κλισίῃφι*=κλισίῃ. Γρ. 5, δ'.

169. *μάρναντο*] πρᾶξις κατὰ πα-
 ράτασιν γινομένη.—*ὀρώρει*] ἀμετάβ.

ὑπερσ. τοῦ ὄγνυμι.

170. *κατ-έκτα*] β'. ἀόρ. τοῦ *κα-
 τα-κτείνω*.

171. *Ἴμβριος, Μέντωρ*] ἄλλοθεν
 εἶναι ἄγνωστοι.—*πολυῖππου*] ὅστις
 πολλοὺς ἵππους ἔχει. ὁμοία σύνθετα
*πολυλήιος, πολύμηλος, πολυστά-
 φυλος, πολυτρήρων, πολυφάρμακος,
 πολύχαλκος, πολύχρυσος, πολύαρρι*
 B 106, *πολύρρητες, πολυβοῦται*.

172. *Πήδαιον*] ἄγνωστον τοῦ ἔ-
 χειτο· πιθανῶς ἐν Τροίᾳ.—*υἱας Ἀ-
 χαιῶν*] ὄρα B 72, H 403.

173. *ἔχε*] ὄρα Γ 123.

174. *ἀμφιέλισσαι*] ὄρα B 165.

175. *ἄψ*] πάλιν διότι καὶ ἄλλοτε
 εἶχεν ἔλθῃ διὰ τὸν γάμον.

176. *παρ Πριάμῳ*] πρὸ βλ. Z 247 ἐξ.

177. *ἔγχρῃ*] πρότερον (M 371 ἐξ.)
 ὁ Τεῦκρος ἐμάχετο μετ' ὅσον, ὅπως
 καὶ ἐν O 440 ἐξ. εἶναι πάλιν τοξότης.
 178. *μελίη ὤς*] ὄρα Δ 482.

179. *ἐκὰς* = μακράν. *ἔκαθεν*=
 μακρόθεν; μακράν.—*περιφαινομέ-*

- 180 χαλκῷ ταμνομένη τέρενα χθονὶ φύλλα πελάσση·
ὡς πέσεν, ἀμφὶ δὲ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Τεῦκρος δ' ὠρμήθη μεμαῶς ἀπὸ τεύχεα δύσαι·
Ἐκτωρ δ' ὄρμηθέντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
ἀλλ' ὃ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος,
185 τυτθόν· ὃ δ' Ἀμφίμαχον, Κτεάτου υἱ' Ἀκτορίωνος,
νισσόμενον πόλεμόνδε κατὰ στῆθος βάλε δουρί.
δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἐκτωρ δ' ὠρμήθη κόρυθα κροτάφοις ἀραρυῖαν
κρατὸς ἀφαρπάξαι μεγάλητορος Ἀμφιμάχοιο·
190 Αἴας δ' ὄρμηθέντος ὀρέξατο δουρὶ φαεινῷ
Ἐκτορος· ἀλλ' οὐ πη χρῶς εἶσατο, πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ
σμερδαλέῳ κεκάλυφθ'· ὃ δ' ἄρ' ἀσπίδος ὀμφαλὸν οὔτα,
ᾧσε δὲ μιν σθένει μεγάλῳ· ὃ δὲ χάσσαι' ὀπίσσω
νεκρῶν ἀμφοτέρων, τοὺς δ' ἐξείρυσσαν Ἀχαιοί.
195 Ἀμφίμαχον μὲν ἄρα Στιχίος διὸς τε Μενεσθεύς,

ροιο] = περίοπτος, περιφανής, πανταχόθεν φαινόμενος.

180. χαλκῷ] = πελέκει. ὄρα Α 236.—τέρενα] τρυφερά. ὄρα Γ 142.—πελάσση] λείπει ὁ ἄν. ὄρα Ι 592.

181=M 396.—ποικίλα] οὕτω λέγονται διὰ τὰ γεωμετρικὰ κοσμηματα, ὅποια ἔχουσι τὰ ἀρχαιότατα μνημεῖα, καὶ τὰ ὅποια ἦσαν ἢ ἐντυπα ἐπὶ τοῦ χαλκοῦ, διὰ συμπιέσεως ἢ χαράξεως γινόμενα, ἢ ἐκτυπα ἐκ τοῦ χαλκοῦ.

182. ὠρμήθη = ὠρμησε. ὀρμάω = ὀρμάομαι.—Τὸ δῆσαι ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ μεμαῶς, ἐν δὲ 189 ἐκ τοῦ ὠρμήθη.

183. ὄρμηθέντος] ἐκ τοῦ ἀκόντισε ἐξαρτᾶται.

184. δ] Τεῦκρος.—ἠλεύατο] τοῦ ἀλεύομαι. Γρ. 14, 6'. ὄρα Ε 28.

185. τυτθόν] ὀλίγον, μὴν τρίχα, ὥστε τὸ δόρυ ἐπέρασε πολὺ πλῆσιόν του.—Κτεάτου Ἀκτορίωνος] ὄρα Β 621. Ἐν 206 ἐξ. ὡς πραγματικῶς

πατὴρ τοῦ Κτεάτου λέγεται ὁ Ποσειδῶν. πρβλ. Δ 750 ἐξ. ὄρα Λ 709, Ν 207.—υἱ' = υἱά. Γρ. 5, 6'.

187=Δ 504.

190. ὄρμηθέντος] γενικὴ τοῦ τέρεματος ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ ὀρέξατο = ἐσημάδευσε, κυρίως = ἐξέτεινε ἐαυτὸν ἵνα κτυπήσῃ. ὄρα Δ 307.

191. χρῶς εἶσατο] ἐφάνη τὸ σῶμα, ἦτο γυμνόν. πρβλ. Χ 322. Τὸ εἶσατο ἄορ. τοῦ εἶδομαι ὄρα Ε 462.—πᾶς] δηλ. ὁ Ἐκτωρ.

192. κεκάλυφθ' = κεκάλυπτο. ὄρα Ι 480.—δ] ὁ Αἴας.—ὀμφαλόν] ὄρα Δ 448.—οὔτα] ἄορ. 6'. τοῦ οὔτάω ὡς ἐξ ἐνεστώτος οὔτημι. ὄρα Δ 525.

193. μὴν] τὴν Ἐκτορα.

194. νεκρῶν] τοῦ Ἰμβρίου (171) καὶ Ἀμφιμάχοιο (185).—ἐξείρυσσαν] ἐκ τοῦ πεδίου τῆς μάχης πρὸς τὸ μέρος των. Ἀόριστος τοῦ ἐξεργῶ.

195. Ὁ Στιχίος ἦτο ἐταῖρος τοῦ Μενεσθέως κατὰ 691, Ο 331.

ἄρχοι Ἀθηναίων, κόμισαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
 Ἴμβριον αὐτ' Αἴαντε, μεμαότε θούριδος ἀλκῆς.
 ὧς τε δὴ αἶγα λέοντε κυνῶν ὑπο καρχαροδόντων
 ἀρπάξαντε φέρητον ἀνὰ ῥωπῆια πυκνά,

200 ὑψοῦ ὑπὲρ γαίης μετὰ γαμφηλῆσιν ἔχοντε,
 ὧς ῥα τὸν ὑψοῦ ἔχοντε δὴ Αἴαντε κορυστὰ
 τεύχεα σολίτην· κεφαλὴν δ' ἀπαλῆς ἀπὸ δειρῆς
 κόψεν Ὀϊλιάδης κεχολωμένος Ἀμφιμάχοιο,
 ἦκε δέ μιν σφαιρηδὸν ἐλιξάμενος δι' ὀμίλου.

205 Ἐκτορι δὲ προπάρουθε ποδῶν πέσεν ἐν κονίησι.

καὶ τότε δὴ περὶ κῆρι Ποσειδάων ἐχολώθη
 υἱὸν οἴο πεσόντος ἐν αἰνῇ δμιοτῆτι,
 βῆ δ' ἰέναι παρὰ τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν
 ὄτρυνέων Δαναούς, Τρώεσσι δὲ κῆδε' ἔτευχεν.

196. ἀρχοὶ] ὄρα Δ 464.

197. μεμαότε] Γρ. 23, ε'. Ἔλαβε γενικὴν ὅπως Ε 732 «μεμαοί' ἔριδος καὶ αὐτῆς». Ρ 181. εἶναι τὸ ἀντίθετον τοῦ «μεθίεναι θούριδος ἀλκῆς» Ν 116. Τὸ σύνθηρος ὁμοῦς ἀντίθετον εἶναι ἐμνησθῆσαι θούριδος ἀλ.

198. κυνῶν ὑπο] ἀνήκει εἰς τὸ ἀρπάξαντε. = ἀπὸ κυνῶν. κυρίως = κάτωθεν τῶν κυνῶν, οἱ ὅποιοι ἤθελον νὰ προστατεύσουν τὴν αἶγα. πρβλ. Ρ 235 «νεκρὸν ὑπ' Αἴαντος ἐρύειν». Οὐδέτερος τῶν λεόντων θέλει ν' ἀφήσῃ εἰς τὸν ἕτερον τὴν κοινὴν λείαν· διὸ ὑψηλὰ κρατοῦσι τὴν αἶγα, ὅπως οἱ Αἴαντες τὸν Ἴμβριον. — καρχαροδόντων] ὄρα Κ 360.

199. ῥωπῆια] ἐκτείνει τὸ πρὸ αὐτοῦ βραχὺ φωνῆεν, ὅπως Φ 559, Ψ 122, ξ 473.

200. μετὰ γαμφηλῆσιν] ἡ μετὰ ἀναπληροῖ τὴν ἐν, ὅπως Δ 416 μετὰ γναμπτῆσι γένουσαι Ο 118, Τ 50. συγγότατα δ' εἶναι τὰ μετὰ χερσὶ (ὄρα Ε 344) καὶ μετὰ φρεσὶ (ὄρα Δ 245).

201. τὸν] ἀντικ. τοῦ ἔχοντε καὶ τοῦ σολίτην. — κορυστὰ] δυϊκὸς τοῦ

κορυστῆς. ὄρα Δ 457.

202. σολίτην] γ. δυϊκὸν τοῦ παρατατ. τοῦ σολάω. Γρ. 12, γ.

204. ἦκε] τοῦ ἦμι — ἐλιξάμενος] ἀφοῦ ἔδωκεν εἰς αὐτὴν παλμόν, ὅπως τὸ ἐπιδηήσας Γ 378. — δι' ὀμίλου] ἀνήκει εἰς τὸ ἦκε. Ὁ Ὀϊλιάδης, ἵνα ἐκδικηθῇ τὸν Ἐκτορα τὸν φονέα τοῦ Ἀμφιμάχου, μετεχειρίσθη οὕτω τὸν Ἴμβριον γαμβρὸν τοῦ Πριάμου.

206 — 238. Ὁ Ποσειδῶν λαβὼν τὴν μορφὴν τοῦ θόρατος ἐνθαρρύνει τὸν Ἰδομενέα.

206. Ὁ Ποσειδῶν ἐχθρὸς ὢν τῶν Τρώων ἐχθιστος ἐγένετο διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐγγόνου τοῦ Ἀμφιμάχου. διὸ σπεύδει παρὰ τὰ παραπήγματα, ἵνα ἐξεγείρῃ εἰς μάχην πάντα ἐκεῖ ἐκ ῥαθυμίας διατρίβοντα.

207. υἱὸν οἴο] τοῦ Ἀμφιμάχου τοῦ υἱοῦ τοῦ Κτεάτου, ὃν ἐν 185 εἶπεν Ἀκτορίωνα. ὄρα Γ 140, Ε 392. — δμιοτῆς] ὄρα Γ 20.

208 = 167.

209. κῆδεα] ὄρα Β 15. — Τρώεσσι... ἔτευχεν] ἀντίθεσις πρὸς τὸ ὄτρυνέων Δαναούς. εἶναι παρατατι-

- 210 Ἴδομενεὺς δ' ἄρα οἱ δουρὶ κλυτὸς ἀντεβόλῃσεν
 ἐρχόμενος παρ' ἐταίρου, ὃ οἱ νέον ἐκ πολέμοιο
 ἦλθε, κατ' ἰγνύην βεβλημένος ὄξει χαλκῷ.
 τὸν μὲν ἐταῖροι ἐνεικαν, ὃ δ' ἰητροῖς ἐπιτείλας
 ἦεν ἐς κλισίην· ἔτι γὰρ πολέμοιο μενοῖνα
 215 ἀντιάαν. τὸν δὲ προσέφη κρείων ἐνοσίχθων,
 εἰσάμενος φθογγὴν Ἀνδραίμονος υἱὸς Θόαντι,
 ὃς πάσῃ Πλευρῶνι καὶ αἰπεινῇ Καλυδῶνι
 Αἰτωλοῖσιν ἀνασσε, θεὸς δ' ὧς τίετο δῆμψ·
 «Ἴδομενεῦ, Κρητῶν βουλῆφόρε, ποῦ τοι ἀπειλαὶ
 220 οἴχονται, τὰς Τρωσὶν ἀπείλεον υἷες Ἀχαιῶν;»
 τὸν δ' αὖτ' Ἴδομενεὺς, Κρητῶν ἀγός, ἀντίον νῦδα·
 «ὦ Θόαν, οὐ τις ἀνὴρ νῦν γ' αἴτιος, ὅσσον ἐγὼ γε
 γιγνώσκω· πάντες γὰρ ἐπιστάμεθα πτολεμίζειν.
 οὔτε τινὰ δέος ἴσχει ἀκήριον οὔτε τις ὄκνω

κῆς ἀποπείρας κείμενος ἐκ παραλήλου πρὸς τὴν τελικὴν μετοχὴν ἐτρυνέων.

210. κλυτὸς] ὄρα Α 571.—ἀντεβόλησεν] ὄρα Δ 342.

211. ἐταίρου] παρὰ τὴν συνήθειάν του ὁ Ὅμηρος δὲν ἀναφέρει τὸ ὄνομα τούτου.

212. ἰγνύην] τὸ ὀπισθεν μέρος τῆς κατὰ τὸ γόνυ ἀρθρώσεως.

213. ἐνεικαν] τοῦ φέρω ἀόρ. Ἐφεραν ἐκ τῆς μάχης εἰς τὸ παράπηγμα τοῦ τραυματίου τῇ συμπράξει τοῦ συναντήσαντος αὐτοῦς Ἴδομενέως.—δ] ὁ Ἴδομενεὺς.—ἰητροῖς] κατὰ Π 28, πλὴν τοῦ Μαχάονος καὶ Ποδαλειρίου ὑπῆρχον καὶ ἄλλοι ἰατροῖπαρ' Ἀχαιοῖς.—ἐπιτείλας] τοῦ ἐπιτέλλω. Ἀπολύτως καίται, ὅπως Κ 63.

214. ἦεν] τοῦ εἶμι. Ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ παραπήγματος τοῦ ἐταίρου εἰς τὸ ἑαυτοῦ παράπηγμα, ἵνα ὀπλισθῇ Δὲν μᾶς λέγει ὁμοῦς ὁ ποιητῆς διατι ἦτο ἄσπλος (241) ἀφοῦ ἐν Λ 501 ἐμάχετο, καὶ διατι ἀφήκε τὴν μάχην. ἐν τῇ τειχομαχίᾳ τῆς ῥαψωδίας

Μ δὲν ἀναφαίνεται καθόλου.—εἶμι] ἀκόμη, ὅπως πρότερον.—πολ. ἀντιάαν]=μετέχειν. ὄρα Α 31.

216. φθογγῆν] ὄρα Β 791.

217. πάσῃ Πλευρῶνι] τοπικὴ δοτικὴ. Ἐνωσεὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν αὐτῆς.—Ἐνταῦθα καὶ Β 638 ἐξ. ὡς κάτοικοι Πλευρώωνος καὶ Καλυδῶνος ἀναφέρονται οἱ Αἰτωλοί. ἀλλ' ἐν Ι 529 ἐξ. ἔχει ἄλλως τὸ πρῶγμα. ὄρα Ι 529.

218. δῆμψ] ἐν τῇ χώρᾳ, τῇ κοινότητι.

220. ἀπείλεον] πρᾶξιν κατ' ἐπανάληψιν δηλοῖ. Περί τῶν ἀπειλῶν τούτων πρβλ. Θ 229 ἐξ.

222. ἀνὴρ] ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὸν Δία 226.—νῦν γε] τώρα τοῦλάχιστον· διότι ἄλλοτε ὁμολογουμένως πταίουσιν οἱ ἄνθρωποι.

223, 224. Σοφώτατα διὰ βραχυτάτων περιέλαβεν ὁ Ὅμηρος τὰ αἷτια τῆς ἀπὸ τῶν δεινῶν φυγῆς, τὴν ἀπειρίαν, τὸν φόβον, τὴν ῥαθυμίαν.—ἐπιστάμεθα=δυναμέμεθα, ὅπως καὶ 238. οὕτω καὶ παρ' ἡμῶν καὶ εἰς ξένας γλώσσας τὸ εἰξεύρω = εἰμ-

225 εἰκὼν ἀνδύεται πόλεμον κακόν· ἀλλὰ που οὔτω
μέλλει δὴ φίλον εἶναι ὑπερμενεί Κρονίωνι,
νωνύμους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιοῦς.
ἀλλὰ Θῶαν, καὶ γὰρ τὸ πάρος μενεδήσιος ἦσθα,
ὀτρύνεις δὲ καὶ ἄλλον, ὅθι μεθιέντα ἴδναι.

230 τῷ νῦν μὴτ' ἀπόληγε κέλευέ τε φωτὶ ἐκάστῳ·
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·

«Ἴδομενεῦ, μὴ κείνος ἀνὴρ ἔτι νοστήσειεν
ἐκ Τροίης, ἀλλ' αὔθι κινῶν μέλληθρα γένοιτο,
ὅς τις ἐπ' ἤματι τῷδε ἐκὼν μεθιῆσι μάχεσθαι.

235 ἀλλ' ἄγε τεύχεα δεῦρο λαβὼν ἴθι· ταῦτα δ' ἅμα χρὴ
σπεύδειν, αἶ κ' ὄφελός τι γενώμεθα καὶ δύ' ἔοντε.
συμφορτὴ δ' ἀρετὴ πέλει ἀνδρῶν καὶ μάλα λυγρῶν·
νῶϊ δὲ καὶ κ' ἀγαθοῖσιν ἐπισταίμεσθα μάχεσθαι».

πορῶ.—τινᾶ] μακρὸν τὸ α· διὰ τὸ
F τοῦ δFέος.—ἀκήριον] ὄρα E 812.
—ὄκνω εἰκῶν] ὄρα I 109.—ὑπο-
χωρῶν εἰς τὴν ραθυμίαν, ὥστε αὐτὴ
νὰ κυριεύῃ αὐτόν.

225. ἀνδύεται] ἀποσύρεται. Τὸ
ἀντίθετον εἶναι πόλεμον δῆναι. Ἐ-
λαβεν αἰτιατικὴν κατ' ἀναλογίαν
πρὸς τὸ φεύγω.—Παραδόξως δὲν ἐ-
ξηγεῖ ὁ Ἴδομενεὺς διατὶ δὲν εἶναι
ἐν τῇ μάχῃ, καὶ δὲν ἐρωτᾷ καὶ τὸν
Θῶαντα, διατὶ καὶ οὗτος εἶναι μα-
κρὰν τῆς μάχης.

226=B 116.

227=M 70.

228. ἀλλὰ] διακόπτει τὸν λόγον,
ἵνα μεταβῇ εἰς ἄλλο ἀντικείμενον.
—καὶ] ἀνήκει εἰς τὸ τὸ πάρος.—
γάρ] προαιτιολογεῖ τὴν παρακλέυ-
σιν 230, ὅπου ἐπαναλαμβάνεται διὰ
τοῦ τῶ.—μενεδήσιος] ὄρα M 247.

229. ὀτρύνεις] σημαίνει τὴν πρᾶ-
ξιν συνήθως γιγνομένην διὰ τὸ ὅθι
ἔλαβεν ὑποτακτικὴν. Παρελείφθη ὁ
ἄν. ὄρα I 522. Ἐκ τοῦ μενεδήσιος
ἦσθα ἐννοεῖται ἀντικ· μάχεσθαι, ὅ
καὶ εἰς τὸ μεθιέντα, ἀπόληγε, κέ-
λευε ἐννοεῖται.—ὄθι] Γρ. 29, 6'.

233. μέλληθρα] παίγιον. Ὅταν
οἱ κύνες κορεσθῶσι, παίζουσι μὲ τὰ
λείψανα τῆς λείας αὐτῶν.

234. ἐκὼν] κατ' ἀντίθεσιν πρὸς
τὰ ἐξωτερικὰ αἰτία τὰναγκάζοντα
αὐτόν πρὸς τοῦτο· ἀνευ ἀνάγκης.

235. δεῦρο ἴθι] ὄρα Γ 130.—
ταῦτα] ἀναπτύσσεται ὑπὸ τῆς πλα-
γίας ἐρωτήσεως αἶ κε...—ἅμα] καὶ
οἱ δύο ὁμοῦ

236. σπεύδειν] ὑποκ· ῥῶι. Ἄ-
ποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὸ μεθιέναι.
=μετὰ ζήλου ἐνεργεῖν. Εἶναι με-
ταβατικόν, ὅπως τ 137.—ὄφελος]
ἀφῆρημένον ἀντὶ συγκεκριμένου·
ὠφέλιμοι, ὅπως P 152.

237. συμφορτὴ] μετ' ἐμψάσεως
ἔχει προαχθῆ. Ἀναπληροῖ ὑποθε-
τικὴν πρότασιν.=ἠνωμένη προκύ-
πτει καὶ ἐκ λίαν ἀξιοθρηνήτων (ἀ-
δυνατών) ἀνδρῶν ἀρετῆ τ.ἔ. ἰκανό-
της εἰς ἐκτέλεσιν τινος. ἐν ἄλλοις
λόγοις· ἠνωμένοι δύνανται καὶ ἀ-
σθενέστατοι ἄνδρες νὰ κατορθώσουν
τι, πολλῶ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ δύο. Ἐν-
τεῦθεν προεκλήθη ἡ ἐπομένῃ (238)
σκέψις.—λυγρῶν] 119.

238. ῥῶι] ἀντίθεσις πρὸς τὸ λυ-

ὡς εἰπὼν ὁ μὲν αὐτίς ἔδην θεὸς αἶμα πόνον ἀνδρῶν·

240 Ἴδομενεὺς δ' ὅτε δὴ κλισίην εὐτυκτον ἴκανε,
 δύσετο τεύχεα καλὰ περὶ χροῖ, γέντο δὲ δοῦρε,
 βῆ δ' ἵμεν ἀστεροπῆ ἑναλίγκιος, ἦν τε Κρονίων
 χειρὶ λαβῶν ἐτίναξεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
 δεικνὺς σῆμα βροτοῖσιν· ἀρίζηλοι δὲ οἱ αὐγαί·

245 ὡς τοῦ χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι θεόντος.
 Μηριόνης δ' ἄρα οἱ θεράπων ἐὺς ἀντεδόλυσεν
 ἐγγὺς ἔτι κλισίης· μετὰ γὰρ δόρου χάλκεον ἦει
 οἰσόμενος· τὸν δὲ προσέφη σθένης Ἴδομενεῖος·

«Μηριόνη, Μόλον υἱέ, πόδας ταχύ, φίλταθ' ἑταίρων,
 250 τίπτ' ἦλθες πολεμὸν τε λιπῶν καὶ διοτιῆτα ;
 ἦέ τι βέβληναι, βέλεος δέ σε τείρει ἀκωκῆ,
 ἦέ τευ ἀγγελίης μετ' ἔμ' ἦλθες ; οὐδὲ τοι αὐτὸς
 ἦσθαι ἐνὶ κλισίῃσι λιλαίομαι, ἀλλὰ μάχεσθαι.»

γρῶν.—ἐπισταίμεσθα] ὄρα 223. Δι' εὐκτικῆς μετριοφρονέστερον ἐξέφρασε τὸν ἰσχυρισμὸν του παρὰ ἂν ἔλεγε : ἡμεῖς δ' εἴμεθα οὐχὶ λυγροὶ ἀλλ' ἀγαθοί.

239 - 329. Ὁ Μηριόνης ἀπαντᾷ τὸν Ἴδομενεῖα ὀπλιωμένον. ἀφοῦ δ' ἔλαβεν ἐκ τοῦ ποραπήγματος αὐτοῦ δόρου, ἀπέρχοιται εἰς τὴν μάχην.

239. πόνος, ὅπως καὶ ἔργον ἀλαχοῦ, = μάχη ὄρα Δ 374. Ὁ Ποσειδῶν ἀπέρχεται πρὸς ἐνθάρρυνσιν ἄλλων, δὲν ἐκτίθεται ὁμως αὐτῆ. πρβλ. 357. Ἀπῆλθε δὲ πρὸς τὰριστερὰ τῆς μάχης, ὅπου ἐπειτα καὶ ὁ Ἴδομενεὺς καὶ Μηριόνης πρβλ. 326, 434, 677 ἔξ.

241. δύσετο] μικτὸς ἀόρ. τοῦ δύομαι.—γέντο] ἀντὶ ἔλετο. ὄρα Θ 43.—δοῦρε] δύο δόρατα. ὄρα Λ 43.

242. ἀστεροπῆ] κατὰ τὴν λάμψιν ὁμοίαζε πρὸς αὐτὴν. πρβλ 245.

243. ἐτίναξεν] γνωμικὸς ἀόρ.—αἰγλήεντος] ὄρα Α 532.

244. δεικνὺς σῆμα] ἀλλαχοῦ λέγεται φαίνων (B 353, I 236) καὶ

τιθεῖς (Θ 171). Ἐν Κ 8 ἐκτίθεται ὁποῖον σῆμα ἐννοεῖται.—ἀρίζηλοι = ἀρίδηλοι.—αὐγαί] ὄρα Θ 480.

245. τοῦ] ἐκ τοῦ στήθεσσι ἐξαρθᾶται.

247. ἐγγὺς ἔτι κλ.] ὅτε ὁ Ἴδομ. ἦτο ἀκόμη πλησίον τοῦ παραπήγματος του —μετὰ δόρου] ἵνα λάβῃ δόρου. ὄρα Η 418. Ἐπι μᾶλλον ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ οἰσόμενος, 248. πρβλ. 167 ἔξ.

248. σθένης Ἴδομενεῖος = ἡ δύναμις τοῦ Ἴδομενεῖος, ὁ δυνατὸς Ἴδομενεύς. ὄρα Β 387.

249. Μόλον υἱέ] ὄρα Κ 68.

250. τίπτ' = τίπτει. ὄρα Α 202.

251. ἦε-ἦε] δύο ἀνεξάρτητοι ἐρωτήσεις.—τι] αἰτιατικὴ τοῦ περιεχομένου.—τείρω] Ε 153.

252. τευ] Γρ. 9, ς'. εἶναι ἀρσενικὸν = τινὸς τῶν ἡγεμόνων.—ἀγγελίης = ὡς ἀγγελος. ὄρα Β 206.—μετ' ἔμ' = ἵνα μὲ καλέσης εἰς τὴν μάχην.—οὐδὲ αὐτὸς] = καὶ ἀτός μου (ἄνευ δηλ. προσκλήσεως ἄλλου) δὲν θέλω...

253. ἦσθαι] νὰ μένω ἄπρακτος.

τὸν δ' αὖ Μηριόνης πεπνυμένος ἀντίον νῦδα·

255 «[Ἴδομενεῦ, Κρητῶν βουλευφόρε χαλκοχιτώνων],
ἔρχομαι, εἴ τί τοι ἔγχος ἐνὶ κλισίῃσι λέλειπται,
οἰσόμενος· τό νυ γὰρ κατεάξαμεν, ὃ πρὶν ἔχεσκον,
ἀσπίδα Διηφόβοιο βαλὼν ὑπερνηροέοντος».

τὸν δ' αὖτ' Ἴδομενεύς, Κρητῶν ἀγός, ἀντίον νῦδα·

260 «δούρατα δ', αἱ κ' ἐθέλησθα, καὶ ἔν καὶ εἴκοσι δῆεις
ἔσταότ' ἐν κλισίῃ πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα,
Τρῶια, τὰ κταμένων ἀποαίνυμαι. οὐ γὰρ οἷω
ἀνδρῶν δυσμενέων ἐκὰς ἰστάμενος πολεμίζειν·
τῷ μοι δούρατά τ' ἔστι καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι,
265 καὶ κόρυθες καὶ θώρηκες λαμπρὸν γανώωντες».

τὸν δ' αὖ Μηριόνης πεπνυμένος ἀντίον νῦδα·

«καὶ τοι ἐμοὶ παρὰ τε κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ
πόλλ' ἔναρα Τρῶων· ἀλλ' οὐ σχεδὸν ἔστιν ἐλέσθαι».

—*λιλαίομαι*] ὄρα Γ 133.

254. *πεπνυμένος*] ὄρα Γ 448.

255. Λέπει ἐν τοῖς ἀρίστοις χειρογράφοις.

256. Κατὰ 168 ἐξ. ὁ Μηριόνης ἐσκόπει ἐκ τοῦ ἰδικοῦ του παραπήγματος νὰ λάβῃ δόρυ. Συναντήσας ὁμῶς τὸν Ἴδομενεά ἐσκέφθη, ὅτι θὰ ἐκέρδιζε καιρὸν, ἂν ἐκ τοῦ παραπήγματος αὐτοῦ ἐλάμβανε δόρυ.—*τοι=σοι*.

257. *κατεάξαμεν*] πληθυντικὸς ἐτέθη περὶ ἐνὸς προσώπου. οὕτω π 44. πρβλ. ν 358. Συχνότατον τοῦτο παρὰ τραγικοῖς Εὐριπί. Ἑρακ. Μ. 858 «Ἥλιον μαρτυρούμεσθα δρῶς», ἢ δρᾶν οὐ βούλομαι».

258. *ὑπερνηροέοντος*] ὄρα Δ 176.

260. *ἔν*] μὴ συνάφης αὐτὸ πρὸς τὸ εἴκοσι ὥστε ν' ἀποτελέσης ἓνα ἀριθμὸν. = ὅσα θέλης. — *δῆεις*] Γρ. 13, α'.

261. *πρὸς*] ἐστρηγμένα πρὸς.—*ἐνώπια*] ἐνταῦθα δὲν εἶναι ὃ, τι ἐν © 435, ἐπειδὴ ἡ *δοιροδόκη* ἦτο ἐν τῇ αἰθούσῃ (ὄρα α 128. πρβλ. χ 25), ἀλλ' εἶναι τοίχος τις τῆς αἰθούσης,

ὅπως καὶ ἐν χ 121.—*παμφανόωντα*] ὄρα © 435.

262. *κταμένων*] μέσος β'. ἀόρ. τοῦ *κτείνω* μὲ παθητ. σημασίαν.—*ἀποαίνυμαι=ἀποφαίνημαι*. Ἐνεστώως δηλῶν τὸ συνήθως γινόμενον.—*οἷω*] οὕτω λέγει, ἐνῷ ἔχει πεποίθησιν περὶ τῶν λεγομένων.

263. *ἐκὰς ἰστάμενος*] τὸ ἀντίθετον μετὰ πρότεροι ἵσταμαι, 270.

264. *ἔστι*] ἐτέθη ἐνικῶς κατὰ τὸ πρῶτον ὑποκείμεν. *δούρατα*. ὅπως 14, Α 255.

265. *γανώωντες*] μετοχή τοῦ *γανῶ* = λάμπω. τὸ μεθ' Ὀμηρον *γανῶ* εἶναι μεταβατικόν. Τοιαῦτα καὶ τὰ *ῥυπάω* καὶ *ῥυπόω*, *γαρκῶω* καὶ *γαρκῶω*, κ. ἄ.

267. *καὶ*] ἀνήκει εἰς τὸ ἐμοὶ. Ἐννοεῖται: *ἔστι*.—*παρὰ τε κλισίῃ καὶ νηὶ*] περιεμέμε τις μᾶλλον: ἐν κλισίῃ παρὰ νηὶ· διότι τὰ ὄπλα ἐν τῇ σκηνῇ ἔκειντο, πρβλ. 168, 256, 261.

268. *ἔναρα*] ὄρα Α 191.—*ἔστιν*] ὑποκ.: *ἔναρα*, ἐν οἷς εἶναι καὶ τὰ δούρατα.—*ἐλέσθαι*] ἄντικ: δόρυ.— Κατὰ ταῦτα ὁ Μηριόνης, καίπερ θε-

οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐμέ φημι λελασμένον ἔμμεναι ἀλκίης,
270 ἀλλὰ μετὰ πρότεοι μάχην ἀνά κυδιάνειραν
ἴσταμαι, ὄπλοτε νεῖκος ὀρώρηται πολέμοιο.

ἄλλον πού τινα μᾶλλον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
λήθω μαρνάμενος, σὲ δὲ ἴδμεναι αὐτὸν οἶω».

τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεύς, Κρητῶν ἀγός, ἀντίον νῦδα·
275 «οἶδ' ἀρετὴν οἶός ἐσσι· τί σε χρὴ ταῦτα λέγεσθαι ;
εἰ γὰρ νῦν παρὰ νηυσὶ λεγοίμεθα πάντες ἄριστοι
ἐς λόχον, ἔνθα μάλιστ' ἀρετὴ διαείδεται ἀνδρῶν.—
ἐνθ' ὅ τε δειλὸς ἀνὴρ, ὅς τε' ἄλκιμος, ἐξεφθάνθη·
τοῦ μὲν γὰρ τε κακοῦ τρέπεται χρώς ἀλλυδὸς ἄλλη,

ράπων τοῦ Ἰδομενεῶς (246, 331 κλπ), παραδόξως οὐ μόνον ἰδίαν σκη-
νὴν εἶχεν ἀλλὰ καὶ ταύτην πολὺ μα-
κρὰν τῆς τοῦ Ἰδομενεῶς.

269. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ] ὄρα Β 703.
—λελασμένον] τοῦ λέλασμαι πα-
ρακ. τοῦ λήθωμαι = λησμονῶ. Ἡ
περίφρασις λελασμένον ἔμμεναι πα-
ριστᾶ διαρκῆ τὸν χαρακτήρα. Ἄν
καὶ εἶναι ταυτοπροσωπία, ὅμως, ἐ-
πειδὴ ὁ λέγων καθιστᾶ αὐτὸς ἑαυ-
τὸν ἀντικείμενον παρατηρήσεως, ἐ-
τέθη αἰτ. μετ' ἀπαρεμ.

271. ἴσταμαι] δηλοῖ τὴν πράξιν
συνήθως γιγνομένην, διὸ τὸ ὅποτε
ἔλαβεν ὑποτακτικὴν. —νεῖκος πολέ-
μοιο] συχνὰ συνάπτονται δύο συνώ-
νυμοι λέξεις, ὧν ἡ μία γενικωτέρα ἢ
δ' ἄλλη εἰδικωτέρα. = ὁ καυγᾶς τοῦ
πολέμου, ἢ πολεμικὴ ἔρις. Οὕτω
«πόλεμος καὶ νεῖκος. πόνος καὶ νεῖ-
κος. ἀνέμου θύελλα ἢ ἄελλα. νέφος
ἀγλῦος». Μ361, 348, Ζ346, Ν795,
Ο 668. Συχνὰ ταῦτα παρὰ τραγικοῖς
εἰσχύος κράτος. πόνων ἄθλα. λόγων
φάμαν. πόνων λατρεύματα. ἀρμάτων
ἄχος. —ὀρώρηται] ὑποτακτ. τοῦ ὀ-
ρώρεται (τ 377, 524) παρακειμ. τοῦ
ὀρηνμαι. Ἐλαβεν ε χάριν εὐφωνίας
ἀντὶ ὀρωρται.

272, 273. Ἡ ἔννοια : Εἶναι ὅμως
περιττὸν νὰ λέγω ταῦτα 269 ἐξ. διότι

ἂν εἰς ἄλλον τινα εἶναι ἄγνωστος ἢ
ἀνδρεία μου, εἰς σὲ ὅμως ὄχι. διότι
ὡς θεράπων τοῦ Ἰδομενεῶς αἶε παρ'
αὐτῷ ἐμάχτο. —χαλκοχιτώνων]
ὄρα Δ285. —λήθω=λανθάνω. —αὐ-
τὸν] ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως.

275. ἀρετὴν] αἰτιατικὴ ἀναφορᾶς
τοῦ οἶος, οὗ προετάχθη μετ' ἐμφά-
σεως. —οἶος] βραχὺ τὸ οἰ. Γρ. 24,
6'. —λέγεσθαι] ἀπαριθμεῖν, ἐκθέ-
τειν. ὄρα Β 222.

276. εἰ γὰρ λεγοίμεθα] τῆς ὑπο-
θέσεως ταύτης ἢ ἀπόδοσις, εἰς ἣν
ἀνήκει ὁ αἰτιολογικὸς γάρ, κεῖται ἐν
287 μετὰ τὰ παρενεθικῶς εἰρημένα
278-286.

277. λόχος] ὄρα Α227 (ὅπου γρα-
πτέον λέχω). —διαείδεται] = δια-
φείδεται, διαφαίνεται.

278. ἐνθα] ἐδῶ ἐν ἀρχῇ τῆς πα-
ρενεθέσεως εἶναι δεκτικόν. —δ'] εἶναι
ἀναφορικὴ = ὅς. Γρ. 9, ε'. —τε] δὲν
ἐξετάθη πρὸ τοῦ δφειλός. —ἐξεφα-
άνθη] γνωμικὸς ἄορ. τοῦ ἐκφαίνο-
μαι. Γρ. 19, α'. = ἔρχεται εἰς τὸ
φῶς, φανερόνεται, ἐνῶ ἐν ἄλλαις πε-
ριστάσεσι κρύπτεται.

279. τοῦ μὲν] ἐκείνου μὲν. Ὀρί-
ζεται ὑπὸ τοῦ κακοῦ. οὕτω καὶ ἐν
284 τοῦ δ' ἀγαθοῦ. —τρέπεται χρώς]
μεταβάλλεται τὸ χροῶμα, ὅπως 284,
Ρ 733. Ἀλλαχοῦ ἢ λέξις πανταχοῦ

- 280 οὐδέ οἱ ἀτρέμας ἦσθαι ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμός,
ἀλλὰ μετοκλάζει καὶ ἐπ' ἀμφοτέρους πόδας ἵζει,
ἐν δέ τέ οἱ κραδίη μεγάλα στέρνοισι πατάσσει
κῆρας ὀιομένω, πάταγος δέ τε γίγνεται ὀδόντων
τοῦ δ' ἀγαθοῦ οὔτ' ἄρ' ἰρέπεται χρώς οὔτε τι λίην
- 285 ταρβεῖ, ἐπειδὴν πρῶτον ἐσίζηται λόχον ἀνδρῶν,
ἀρᾶται δὲ τάχιστα μιγῆμεναι ἐν δαί' λυγρῇ· —
οὐδέ κεν ἔνθα τεόν γε μένος καὶ χεῖρας ὄνοιτο.
εἴ περ γάρ κε βλεῖο πονεύμενος ἢ ἐ τυλείης,
οὐκ' ἂν ἐν αὐχέν' ὄπισθε πέσοι βέλος οὐδ' ἐνὶ νώτῳ,
- 290 ἀλλὰ κεν ἢ στέρνων ἢ νηδύος ἀντιάσει
πρόσσω ἱεμένοιο μετὰ προμάχων ὄριστύν.

σημαίνει σῶμα. — ἀλλοιδις ἄλλη] ἐδῶ κι' ἐκεῖ. ἀλλ' ἐνταῦθα μεταφορικῶς: ἄλλοτε εἰς τοῦτο ἄλλοτε εἰς ἐκεῖνο τὸ χρώμα, δηλ. κλίνει ὅτε μὲν εἰς τὸ χίτρινον ὅτε δὲ εἰς τὸ κόκκινον.

280. ἀτρέμας ἦσθαι] ὄρα Β 200. Ἡ ἀπαρ. ἐκφράζει τὸ δυνατόν ἀποτελεσμα τοῦ ἐρητύεταί θυμός. Τὸ ὑποκ. αὐτῆς λαμβάνεται ἐκ τοῦ οἶ: ὥστε νὰ εἰμφορῇ νὰ μένη ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῦ θέσει. ἀλλ' ἡ ὑπὸ φόβου τεταραγμένη καρδιά μεταδίδει τὴν κίνησιν καὶ ταραχὴν αὐτῆς καὶ εἰς τὸ σῶμα. — φρεσὶ] ὄρα Α 103, 342.

281. μετοκλάζει] ἡ μετὰ δημοῖ μεταβολὴν καὶ ἀλλαγὴν. Σαφηνίζεται ὑπὸ τῶν ἀκαὶ ἐπ' ἀμφ. πόδας ἵζει. = μεταβάλλει ὄκλασμα, ὀκλάζει πότε ἐδῶ καὶ πότε ἐκεῖ, καὶ ἐπομένως καθίζει πότε εἰς τὸν ἕνα καὶ πότε εἰς τὸν ἄλλον πόδα.

282. ἐν] ἐπίρρ. = ἐντός, μέσα, ἐνδομύχως. Ἀναπτύσσεται ὑπὸ τῆς τοπικῆς δοτικῆς στέρνεται. Α 188. — πατάσσει] ὄρα Η 246.

283. κῆρας] ὄρα Μ 113. — ὀιομένω] διότι ἔχει πρὸ ὀφθαλμῶν, φαντάζεται. — πάταγος ὀδόντων] πρβλ. Κ 375.

285. ταρβεῖ] ὄρα Α 331. Τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἐννοεῖται ἐκ τοῦ τοῦ δ' ἀγαθοῦ.

286. μιγῆμεναι] ἀπαρ. τοῦ ἐμίγην τοῦ μίγνομαι. Ἐννοεῖται τοῖς πολεμίοις. Τὸ δὲ ἐν δαί' λυγρῇ ἔχει τοπικὴν σημασίαν. — Ἡ δοτικὴ μόνῃ δαί' τοῦ δαίε' ὑπάρχει. = μάχῃ, σφαγῇ. — λυγρός] ὄρα Ε 153, 332.

287. Ἀπόδοσις τῆς ὑποθέσεως 276. — ὄνοιτο] ὑποκ. τίς. ὄρα Δ 539.

288. βλεῖο] εὐκτικὴ τοῦ ἄορ. ἐβλήμην. Γρ. 14, ζ'. — πονεύμενος] μετοχὴ τοῦ πονέομαι. Γρ. 12, α'. = μαχόμενος. ὄρα Δ 374. — τυλείης] εὐκτ. τοῦ ἐτύπην τοῦ τύπτομαι.

289. ἐν αὐχέν' ὄπισθε] ὄρα Η 12, Θ 95. — Πολλαχοῦ ἡ λέξις βέλος εἶναι γενικὴ σημαίνουσα πᾶν βλήμα, περιλαμβάνον καὶ βέλος (βλεῖο) καὶ ἀκόντιον (τυπέλης).

290. ἀντιάσει] κατὰ προσωποῖαν τινὰ λέγεται περὶ τοῦ βέλου: διότι τὸ ἀντιᾶν μετὰ γενικῆς δημοῖ τέλος ἐπιδιωκόμενον. ὄρα Α 31.

291. ἱεμένοιο] ὑποκ: σέο, ἐξαπτόμενον ἐκ τῶν στέρνων ἢ νηδύος. — ὄριστύν] ὄρα Ζ 516. = οἰκεία συνδιατριβή, συναναστροφή. Οὕτω καλεῖ ὁ ποιητὴς χαριέντως τὴν συμ-

ἀλλ' ἄγε, μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα νηπίτιοι ὧς
ἔσταότες, μή πού τις ὑπερφιάλως νεμεσήσῃ.
ἀλλὰ σύ γε κλισίηνδε κίων ἔλευ ὄβριμεν ἔγχος».

- 295 ὧς φάτο, Μηριόνης δὲ θοῶ ἀτάλαντος Ἄρηι
καρπαλίμως κλισίηνθεν ἀνείλετο χάλκεον ἔγχος,
βῆ δὲ μετ' Ἴδομενῆα μέγα πτολέμοιο μεμπλῶς.
οἶος δὲ βροτολοιγὸς Ἄρης πόλεμόνδε μέτεισι,
τῷ δὲ Φόβος φίλος υἱὸς ἅμα κρατερός καὶ ἀταρβῆς
300 ἔσπετο, ὅς τ' ἐφόβησε ταλάφρονά περ πολεμιστὴν·
τῷ μὲν ἄρ' ἐκ Θρήκης Ἐφύρους μέτα θωρήσσεσθον,
ἢ μετὰ Φλεγύας μεγαλήτορας· οὐδ' ἄρα τῷ γε
ἔκλυον ἀμφοτέρων, ἐτέροισι δὲ κύδος ἔδωκαν·
τοῖοι Μηριόνης τε καὶ Ἴδομενεύς, ἀγοὶ ἀνδρῶν,
305 ἦσαν ἐς πόλεμον κεκορυθμένοι αἰθοπι χαλκῶ.
τὸν καὶ Μηριόνης πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε·

«Δευκαλίδην, πῆ τ' ἄρ μέμονας καταδῦναι ὄμιλον ;
ἢ ἐπὶ δεξιόφιν παντὸς στρατοῦ, ἢ ἀνὰ μέσους,

πλοκῆν. πρβλ. Η 241. ὄρα Λ 523.

292. νηπίτιοι=νήπιοι.

294. ἔλευ] προστακτ. τοῦ εἰλό-
μηρ. Γρ. 12, α'. — ὄβριμος] ὄρα Θ 473.

295=328, 528. Συγγὰ ὁ Μηριό-
νης παραβάλλεται πρὸς τὸν Ἄρη.
Η 166, Θ 264, Ρ 259.

297. μεμπλῶς] τοῦ μέμνηται τοῦ
μέλω. = φροντίζων, μελετῶν. Ὅρα
Ε 708.

298. οἶος] πρβλ. Η 208. — βροτο-
λοιγός] ὄρα Ε 518.

299. Φόβος. ὄρα Δ 440.

300. ἔσπετο, ἐφόβησε] γνωμικοὶ
ἀόρ. — ταλάφρονα] μόνον ἐδῶ ἀπαν-
τᾶ. ἀλλαχοῦ δὲ ταλασίφρων. ὄρα
Δ 421.

301. ἐκ Θρήκης] ὁ συνήθης τό-
πος διατριβῆς τοῦ Ἄρεως ἦτο ἢ
Θράκη. θ 361. — Ἐφουροι ἦσαν οἱ
κατοικοὶ τῆς πόλεως Κρανώνος πά-
λαι καλουμένης Ἐφύρας, οἱ δὲ Φλε-
γυαὶ ἦσαν τῆς Γυρτώνος. Ἀμφοτέ-
ραι ἦσαν ἐν Θεσσαλίᾳ. — μέτα] τ. ἔ.

ἵνα ἐνωθῶσι μετὰ τοὺς Ἐφύρους. —
θωρήσσεσθον] Γρ. 11, η'. = ὠπλι-
σμένοι πορεύονται.

302. αὐδὲ=οὐ γάρ.

303. ἔκλυον] γνωμικὸς ἀόρ. τοῦ
κλύω. — Ἀμφοτέροι οἱ στρατοὶ αἰ-
τοῦσι τὴν νίκην παρὰ τοῦ Ἄρεως·
ἀλλ' οὗτος παρέχει αὐτὴν εἰς τὸν
ἕνα μόνον, ἢ εἰς τοὺς Φλεγύας ἢ
εἰς τοὺς Ἐφύρους. — κῦδος] τὴν δό-
ξαν τῆς νίκης, τὴν νίκην.

305. κεκορ. αἰθ. χαλκῶ] ὄρα Δ
495. — αἰθοψ] ὄρα Α 462, Ζ 266.

306. τὲν καὶ Μ.] ὁ καὶ δηλοῖ
συμφωνίαν πᾶν νῦν λόγων τοῦ Μη-
ριόνου πρὸς τὴν ἐν τοῖς ἡγουμένοις
δηλωθεῖσαν αὐτοῦ τόλμην καὶ πο-
λεμικὴν διάθεσιν. Ὅρα Ε 632.

307. Δευκαλίδης ἀντὶ Δευκαλιω-
ρίδης. Ὅρα Δ 481.

308. ἦ-ἦ-ἦ] τρεῖς ἀνεξάρτητοι ἐ-
ρωτήσεις, εἰς ἐκάστην τῶν ὁποίων
ἐννοεῖται τὸ βῆμα ἐκ τοῦ 307. — ἐπὶ
δεξιόφιν, ἐπ' ἀριστερόφιν (309)]

ἢ ἐπ' ἀριστερόφιν ; ἐπεὶ οὐ ποθὶ ἔλπομαι οὕτω
 310 δεύεσθαι πολέμοιο κάρη κομόωντας Ἀχαιοῦς».
 τὸν δ' αὐτ' Ἴδομενεύς, Κρητῶν ἀγός, ἀντίον νῦδα·
 ἀννυσὶ μὲν ἐν μέσσησιν ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἄλλοι,
 Αἴαντές τε δῶυ Τεῦκρός θ', ὃς ἀριστος Ἀχαιῶν
 τοξοσύνη, ἀγαθὸς δὲ καὶ ἐν σταδίῃ ὑσμίνῃ·
 315 οἱ μιν ἄδην ἔλώσῃ καὶ ἐσσύμενον πολέμοιο
 [Ἔκτορα Πριαμίδην, καὶ εἰ μάλα καρτερός ἐστιν].
 αἰπὺ οἱ ἐσσεῖται, μάλα περ μεμαῶτι μάχεσθαι,
 κείνων νικήσαντι μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους
 νῆας ἐνιπρῆσαι, ὅτε μὴ αὐτός γε Κρονίων
 320 ἐμβάλοι αἰθόμενον δαλὸν νήεσσι θοῆσιν.
 ἀνδρὶ δέ κ' οὐκ εἴξειε μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
 ὃς θνητός τ' εἶη καὶ ἔδοι Δημήτερος ἀκτῆν,
 χαλκῶ τε ῥηκτός μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν.
 οὐδ' ἂν Ἀχάλλῃ ῥηξήνορι χωρήσειεν

κεῖνται ἀντὶ τῶν ἐπὶ δεξιᾶς, ἐπ' ἀριστερᾶς, ὅπως Γ 5, Λ 546, Φ 454 «ἐπὶ ῥοάων, ἐφ' ὀμίλου, νῆσων ἔπι, κλπ.».

309. ποθὶ] ὄρα Κ 8. — οὕτω] τόσον, ὅσον εἰς τὰριστερά.—ἐλπομαι] ὄρα Ι 40.

310. δεύεσθαι πολέμοιο] ὑστεροῦσιν, εἶναι ὑποδεέστεροι τῶν ἀναγκῶν τῆς μάχης τ. ἔ. δὲν εἶναι ἰσόπαλοι πρὸς αὐτήν, ἢ δὲν ἔχουσι πῶς νὰ ὑποστηρίξωσιν αὐτήν.

312. ἀμύνειν εἰσὶ] ὄρα Ι 688.

314. ἐν σταδίῃ ὑσμ.] ὄρα Η 241.

315. οἱ] δεικτικῆ. Γρ. 9, δ'. — ἐλώσῃ] μέλλ. τοῦ ἐλαύνω.—πολέμοιο] ἐκ τοῦ ἄδην. Τοῦτο κυρίως μὲν εἶναι αἰτ. τοῦ ἄδην (= κόρος), τίθεται δ' ὡς ἐπίρρ. = κατὰ κόρον. Ἐνταῦθα ἔχει τοπικὴν ἔννοιαν: θὰ διώξωσιν εἰς τὸν κόρον τοῦ πολέμου, θὰ ἐμβάλωσι, φέρωσιν εἰς τὸν κόρον τοῦ πολέμου, κατακόρωσιν εἰς πόλεμον θὰ περιαγάγωσι.—καὶ ἐσσύμενον] παραχωρητικῆ. ὄρα 57.

316. Λεῖπει ἐν τοῖς ἀρίστοις χειρογράφοις.

317. αἰπὺ] ἐνταῦθα μόνον σημαίνει δύσκολον. οὕτω τὸ λατινικὸν *arduum*.—ἐσσεῖται] Γρ. 16, ζ'.

318. ἀάπτους] ὄρα Α 567.

319: νῆας ἐνιπρῆσαι] ὅπως ἠπεῖλει ὁ Ἔκτωρ, © 180 ἐξ., Μ 197 ἐξ.—ὅτε μὴ]—ἐὰν μὴ, ἐκτός ἂν.

321. ἀνδρὶ] κείτῃ μετ' ἐμφάσεως ἐν ἀρχῇ τοῦ στίχου. ἀποτελεῖ δ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ Κρονίων. = θνητῶ.—εἴξειε] τοῦ εἶξα τοῦ εἶκω. Λεῖπει τὸ δυσητικὸν ἄν. ὄρα Α 344.

322. εἶη] ἀφωμοιώθη πρὸς τὴν ἔγκλισιν τῆς κυρίας προτ., ὅπως Ξ 92, 107, α 47, κ. ἄ.—ἔδοι] ἔδω = τρώγω.—ἀκτῆρ] ὄρα Λ 631. Συχνὰ οἱ ἄνθρωποι δηλοῦνται ἐκ τῆς τροφῆς τῶν. ὄρα Ζ 142.

323. Διασάφης τοῦ θνητοῦ τ' εἶη.—ῥηκτός] ῥηματικὸν τοῦ ῥήγνυμαι. = δυνάμενος νὰ διατρυπηθῇ, τραυματισθῇ.

324. ῥηξήνορ] ὄρα Η 228, © 114.

- ἀλλ' ἄγε, μῆκετι ταῦτα λεγόμεθα νηπίτιοι ὡς
 ἑσταότες, μὴ πού τις ὑπερφιάλως νεμεσῆση.
 ἀλλὰ σύ γε κλισίηνδε κίων ἔλευ ὄβριμεν ἔγχος».
- 295 ὡς φάτο, Μηριόνης δὲ θοῶ ἀτάλαντος Ἄρην
 καρπαλίμως κλισίηνθεν ἀνείλετο χάλκεον ἔγχος,
 βῆ δὲ μετ' Ἴδομενεῖα μέγα πτολέμοιο μεμπλῶς.
 οἷος δὲ βροτολοιογῶς Ἄρης πόλεμόνδε μέτεισι,
 τῶ δὲ Φόβος φίλος υἷος ἅμα κρατερός καὶ ἀταρβής
- 300 ἔσπετο, ὅς τ' ἐφόβησε ταλάφρονά περ πολεμιστὴν·
 τῶ μὲν ἄρ' ἐκ Θρήκης Ἐφύρους μετὰ θωρήσσεσθον,
 ἢ μετὰ Φλεγύας μεγαλήτορας· οὐδ' ἄρα τῶ γε
 ἔκλυον ἀμφοτέρων, ἑτέροισι δὲ κῦδος ἔδωκαν·
 τοῖσι Μηριόνης τε καὶ Ἴδομενεύς, ἀγοὶ ἀνδρῶν,
- 305 ἦσαν ἐς πόλεμον κεκορυθμένοι αἶθοπι χαλκῶ.
 τὸν καὶ Μηριόνης πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε·
 «Δευκαλίδην, πῆ τ' ἄρ μέμονας καταδῦναι ὄμιλον·
 ἦ ἐπὶ δεξιόφιν παντὸς στρατοῦ, ἦ ἀνὰ μέσσοις,

πλοκῆν. πρβλ. Η 241. ὄρα Λ 523.

292. νηπίτιοι=νήπιοι.

294. ἔλευ] προστακτ. τοῦ εἰλό-
 μηρ. Γρ. 12, α'. — ὄβριμος] ὄρα Θ 473.

295=328, 528. Συχνά ὁ Μηριό-
 νης παραβάλλεται πρὸς τὸν Ἄρη.
 Η 166, Θ 264, Ρ 259.

297. μεμπλῶς] τοῦ μέμηλα τοῦ
 μέλω. = φροντίζων, μελετῶν. Ὅρα
 Ε 708.

298. οἷος] πρβλ. Η 208. — βροτο-
 λοιογῶς] ὄρα Ε 518.

299. Φόβος. ὄρα Δ 440.

300. ἔσπετο, ἐφόβησε] γνωμικοὶ
 ἄορ. — ταλάφρονα] μόνον ἐδῶ ἀπαν-
 τᾶ. ἀλλαχοῦ δὲ ταλασίφρων. ὄρα
 Δ 421.

301. ἐκ Θρήκης] ὁ συνήθης τό-
 πος διατριβῆς τοῦ Ἄρεως ἦτο ἡ
 Θράκη. θ 361. — Ἐφύροι ἦσαν οἱ
 κάτοικοι τῆς πόλεως Κραννῶνος πάλαι
 καλουμένης Ἐφύρας, οἱ δὲ Φλε-
 γύαι ἦσαν τῆς Γυρτῶνος. Ἀμφοτέ-
 ραι ἦσαν ἐν Θεσσαλίᾳ. — μετὰ] τ. ἔ.

ἵνα ἐνωθῶσι με τοὺς Ἐφύρους. —
 θωρήσσεσθον] Γρ. 11, η'. = ὠπλι-
 σμένοι πορεύονται.

302. ἀδὲ=οὐ γάρ.

303. ἐκλυον] γνωμικὸς ἄορ. τοῦ
 κλύω. — Ἀμφοτέροι οἱ στρατοὶ αἰ-
 τοῦσι τὴν νίκην παρὰ τοῦ Ἄρεως·
 ἀλλ' οὗτος παρέχει αὐτὴν εἰς τὸν
 ἕνα μόνον. ἢ εἰς τοὺς Φλεγύας ἢ
 εἰς τοὺς Ἐφύρους. — κῦδος] τὴν δό-
 ξαν τῆς νίκης, τὴν νίκην.

305. κεκορ. αἶθ. χαλκῶ] ὄρα Δ
 495. — αἶθοψ] ὄρα Α 462, Ζ 266.

306. τὲν καὶ Μ.] ὁ καὶ δηλοῖ
 συμφωνίαν τῶν νῦν λόγων τοῦ Μη-
 ριόνου πρὸς τὴν ἐν τοῖς ἡγουμένοις
 δηλωθεῖσαν αὐτοῦ τόλμην καὶ πο-
 λεμικὴν διάθεσιν. Ὅρα Ε 632.

307. Δευκαλίδης ἀντὶ Δευκαλιω-
 νίδης. Ὅρα Δ 488.

308. ἦ-ἦ-ἦ] τρεῖς ἀνεξάρτητοι ἐ-
 ρωτήσεις, εἰς ἐκάστην τῶν ὁποίων
 ἐννοεῖται τὸ ῥήμα ἐκ τοῦ 307. — ἐπὶ
 δεξιόφιν, ἐπ' ἀριστερόφιν (309)]

ἢ ἐπ' ἀριστερόφιν ; ἐπεὶ οὐ ποθὶ ἔλλομαι οὕτω
310 δεύεσθαι πολέμοιο κάρη κομόωντας Ἀχαιοῦς».

τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεύς, Κρητῶν ἀγός, ἀντίον πῦδα-
ανηυσὶ μὲν ἐν μέσσησιν ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἄλλοι,
Αἴαντές τε δύω Τεύκρος θ', ὃς ἄριστος Ἀχαιῶν
τοξοσύνη, ἀγαθὸς δὲ καὶ ἐν σταδίῃ ὑσμίνῃ·
315 οἳ μιν ἄδην ἐλώωσι καὶ ἐσσύμενον πολέμοιο
[Ἔκτορα Πριαμίδην, καὶ εἰ μάλα καρτερός ἐστιν].
αἰψὺ οἱ ἐσσεῖται, μάλα περ μεμαῶτι μάχεσθαι,
κείνων νικήσαντι μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους
νῆας ἐνιπρήσαι, ὅτε μὴ αὐτός γε Κρονίων
320 ἐμβάλοι αἰθόμενον δαλὸν νήεσσι θοῆσιν.

ἀνδρὶ δέ κ' οὐκ εἴξειε μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
ὃς θνητός τ' εἶη καὶ ἔδοι Δημήτερος ἀκτῆν,
χαλκῶ τε ῥηκτός μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν.
οὐδ' ἂν Ἀχιλλῆα ῥηξήνορι χωρήσειεν

κεῖνται ἀντὶ τῶν ἐπὶ δεξιᾶς, ἐπ' ἀ-
ριστερᾶς, ὅπως Γ 5, Λ 546, Φ 454
«ἐπὶ ῥοάων, ἐφ' ὀμίλου, νήσων ἔπι,
κλπ.».

309. ποθὶ] ὄρα Κ 8. — οὕτω] τό-
σον, ὅσον εἰς ἀριστερά. — ἔλλομαι]
ὄρα Ι 40.

310. δεύεσθαι πολέμοιο] ὑστεροῦ-
σιν, εἶναι ὑποδεέστεροι τῶν ἀναγκῶν
τῆς μάχης τ. ἕ. δὲν εἶναι ἰσόπαλοι
πρὸς αὐτήν, ἢ δὲν ἔχουσι πῶς νὰ
ὑποστηρίξωσιν αὐτήν.

312. ἀμύνειν εἰσὶ] ὄρα Ι 688.

314. ἐν σταδίῃ ὑσμ.] ὄρα Η 241.

315. οἳ] δεικτικῆ. Γρ. 9, δ'. —
ἐλώωσι] μέλλ. τοῦ ἐλαύνω. — πολέ-
μοιο] ἐκ τοῦ ἄδην. Τοῦτο κυρίως
μὲν εἶναι αἰτ. τοῦ ἄδην (= κόρος),
τίθεται δ' ὡς ἐπίρρ. = κατὰ κό-
ρον. Ἐνταῦθα ἔχει τοπικὴν ἔννοιαν:
θὰ διώξωσιν εἰς τὸν κόρον τοῦ πο-
λέμου, θὰ ἐμβάλωσι, φέρωσιν εἰς τὸν
κόρον τοῦ πολέμου, κατακόρωσιν εἰς
πόλεμον θὰ περιαγάγωσι. — καὶ ἐσ-
σύμενον] παραχωρητικῆ. ὄρα 57.

316. Λαίπει ἐν τοῖς ἀρίστοις χει-
ρογράφοις.

317. αἰπὸ] ἐνταῦθα μόνον σημαί-
νει δύσκολον. οὕτω τὸ λατινικὸν *ar-*
duum. — ἐσσεῖται] Γρ. 16, ς'.

318. ἀάπτους] ὄρα Α 567.

319. νῆας ἐνιπρήσαι] ὅπως ἠπέ-
λει ὁ Ἔκτωρ, Θ 480 ἐξ., Μ 197 ἐξ.
— ὅτε μὴ] = ἐὰν μὴ, ἐκτὸς ἂν.

321. ἀνδρὶ] κεῖται μετ' ἐμφά-
σεως ἐν ἀρχῇ τοῦ στίχου. ἀποτελεῖ
δ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ Κρονίων. =
θνητῶ. — εἴξειε] τοῦ εἴξα τοῦ εἶκω.
Λαίπει τὸ δυνητικὸν ἂν. ὄρα Α 344.

322. εἴη] ἀφωμοιώθη πρὸς τὴν
ἔγκλισιν τῆς κυρίας προτ., ὅπως Ξ
92, 107, α 47, κ.ά. — εἶδοι] ἔδω =
τρώγω. — ἀκτῆν] ὄρα Λ 631. Συχνὰ
οἱ ἄνθρωποι δηλοῦνται ἐκ τῆς τρο-
φῆς τῶν. ὄρα Ζ 142.

323. Διασάφησις τοῦ θνητός τ'
εἴη. — ῥηκτός] ῥηματικὸν τοῦ ῥήγνυ-
μαι. = δυνάμενος νὰ διατρπηθῇ,
τραυματισθῇ.

324. ῥηξήνωρ] ὄρα Η 228, Θ 114.

325 ἐν γ' αὐτοσταδίῃ· ποσὶ δ' οὐ πῶς ἔστιν ἐρίζειν.
 νῶϊν δ' ᾧδ' ἐπ' ἀριστέρ' ἔχε στρατοῦ, ὄφρα τάχιστα
 εἶδομεν ἢ ἐ τῷ εὐχος ὀρέζομεν, ἢ ἐ τις ἡμῖν».

ὧς φάτο, Μηριόνης δὲ θεῶ ἀτάλαντος Ἄρηι
 ἦρχ' ἵμεν, ὄφρ' ἀφίκοντο κατὰ στρατόν, ἦ μιν ἀνώγει.

330 οἱ δ' ὧς ἴδομενῆα ἴδον φλόγι εἶκελον ἀλκῆν,
 αὐτὸν καὶ θεράποντα, σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισι,
 κεκλόμενοι καθ' ὄμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν.
 τῶν δ' ὄμιδν ἴστατο νεῖκος ἐπὶ πρυμνῆσι νέεσσιν.

ὧς δ' ὄθ' ὑπὸ λιγέων ἀνέμων σπέρχωσιν ἀελλαι
 335 ἦματι τῷ, ὅτε τε πλείεσθι κόνις ἀμφὶ κελεύθους,
 οἱ τ' ἄμυδις κόνις μεγάλῃν ἴσῃσιν ὀμίχλῃν,

—χωρήσειεν=εἰξείεν, ὅπως P 101.

325. αὐτοσταδίῃ] μόνον ἐνταῦθα ἀπαντᾷ. = τῇ ἐκ τοῦ συστάδην μάχην. Ἀναπληροῖ τὸ ἀλλαγῶν σταδίῃ μετὰ τοῦ ὁμίλῃ ἢ ἄνευ αὐτοῦ. Ἐσχηματίσθη κατὰ τὸ αὐτοσχεδίῃ. —ἐρίζειν] ἐννοεῖται: Ἀχιλλῆι, ὃς ἐφημίζετο καὶ ὡς ποδάρκης, πόδας ὠκύς, ποδώκης.

326. νῶϊν] ἡθικὴ δοτικὴ. —ᾧδ] τοῦτο ὁ λέγων συνοδεύει μετὰ τινὸς ἐμφαντικῆς χειρονομίας. = οὕτως, ὅπως τῶρα πορεύεσαι, μὲ τὸ αὐτὸ βῆμα. —ἔχε] κεῖται ἀπολύτως. = πορεύου, βάδιζε, διευθύνου. Συνήθως δ' ἐπὶ τοιαύτης σημασίας λέγεται περὶ διευθύνσεως ἵππων καὶ νηῶν καὶ ἔχει ἄντικ. ἄἵππους, νῆας. —Ὁ ἴδομενεὺς ἀποκρινόμενος εἰς τὴν ἐν 308 εἰς. τριμερῆ τοῦ στρατοῦ διαίρεσιν οὐδὲν εἶπε περὶ τοῦ δεξιῦ· ἴσως διότι ἀπέιχον πολὺ αὐτοῦ, αὐτὸς δ' ἔσπευδε πρὸς μάχην.

327=M 328.

329. ἵμεν] Γρ. 16, ζ'. —ἦ] εἰς τὴν θέσιν εἰς τὴν ὀπίαν. Ἐννοεῖται: ἵμεν.

330-401. Ὁ ἴδομενεὺς φορεῖται τὸν Ὄθρυονεά καὶ Ἄσιοι.

330. οἱ] οἱ Τρῶες. —φλογί] ὄρα 39.

331. ἔντεσιν] ὄνομ. ἔντεα. Ὅρα Γ 339. —δαιδάλεος] ὄρα Γ 358.

332=Δ 460.

333. τῶν] Τρώων καὶ Ἀχαιῶν. —ὄμιδν] κατηγορ. = ὁμῶς, κεινῶς. Τὸ ὄμιδν ἴστατο μετ' ἀναφορᾶς πρὸς τὴν τῶν μαχομένων συγκρούσιν ἡμαίνοι: συνήροχστο, συνεκροσέτο. Μετηνέχθη εἰς τὴν μάχην ἄτι κυρίως εἰς τοὺς μαχομένους ἀμύδις. Ἀλλαγῶν κεῖται ἐπίρρημα «ὁμός» ἦλθε. ἄμυδις ἴσῃσιν. ἄμυδις ἐρχομένων. 337, 336, 343. —ἐπὶ πρυμνῆσι νέεσσιν] παρὰ τὰς ναῦς τὰς ἐσχάτας ὡς πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς, πρῶτας δ' ὡς πρὸς τοὺς Τρῶας. Ἡ ἀκτὴ δὲν εἶχε μῆκος ἰκανόν. διὸ τὰ πλοῖα ἀνειλκυσθήσαν εἰς πολλοὺς στοίχους. πρβλ. E 33 εἰς.

334. ἐπ' ἀνέμων] =προκαλούμεναι ὑπὸ τῆς συγκρούσεως τῶν ἀνέμων. —σπέρχωσιν] ἀμετάβ. Ὅρα Δ 110. —ἀελλαι] ὄρα Δ 297.

335. ἦματι τῷ] κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ἢ μᾶλλον κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἕτε. . . Ἐννοεῖ τὰ κυνικά καύματα, ὅτε τὸ μὲν διὰ τὸν πολὺν καύσωνα τὸ δὲ διὰ τοὺς ἐτησίας ἀνέμους τὸ πᾶν εἶναι κατάξηρον. —κόνις] ἐννοεῖται ἦ. ὄρα E 481.

336. οἱ] ἀναφέρεται εἰς τὸ ἀνέ-

ὡς ἄρα τῶν ὁμόσ' ἦλθε μάχην, μέμασαν δ' ἐνὶ θυμῷ
ἀλλήλους καθ' ὄμιλον ἐναιρέμεν ὄξει χαλκῷ.

ἔφριξεν δὲ μάχην φθισίμβροτος ἐγχείησι

340 μακρῆς, ἄς εἶχον ταμείχροας· ὄσσε δ' ἄμερδεν

αὐγὴ χαλκείη κορύθων ἀπο λαμπομενάων

θωρήκων τε νεοσμῆκτων σακέων τε φαιινῶν

ἐρχομένων ἀμυδῖς. μάλα κεν θρασυκάρδιος εἶη,

ὄς τότε γηθήσειεν ἰδὼν πόνον οὐδ' ἀκάχοιτο.

345 [τῷ δ' ἀμφὶς φρονέοντε δύω Κρόνου υἱε κραταιῷ

ἀνδράσιν ἠρώεσσιν ἐτεύχετον ἄλγεα λυγρά.

Ζεὺς μὲν ῥα Τρώεσσι καὶ Ἑκτορι βούλετο νίκην,

κυδαίνων Ἀχιλλῆα πόδας ταχύν· οὐδ' ὃ γε πάμπαν

ἤθελε λαὸν ὀλέσθαι Ἀχαικὸν Ἰλιόθι πρό,

350 ἀλλὰ Θέτιν κύδαινε καὶ υἷα καρτερόθυμον.

Ἀργεῖους δὲ Ποσειδάων ὀρόθυνε μετελθῶν,

μων.—*κορίης ὁμίχλην*] κονισαλέον νέφος. πρβλ. Ψ 366.—*ἀμυδῖς*] τ.ἔ. συγκρατούμενοι. Ἐνταῦθα κείται τὸ σημεῖον τῆς παραβολῆς, ἀντιστοιχεί δὲ πρὸς τὸ ὁμόσ' ἦλθε μάχην. πρβλ. 343.

337. *ὄς*] τ.ἔ. τὸσον αἰφνιδίως καὶ τὸσον σφοδρῶς κατ' ἀλλήλων ὁρμῶντες.

338. *ἐναιρέμεν*] ἀπαρ. τοῦ ἐναίρω=φονεύω. ὄρα Α 191.

339. *ἔφριξε*] ὄρα Δ 282 —*φθισίμβροτος* (φθίνω, βροτός)=ἀνθρωποφθόρος. — *ἐγχείη* = ἔγχος.

340. *ταμείχροας* (τάμνω, χρώς) ὄρα Δ 511. Συνεφώνησε πρὸς τὸ ἄς καὶ ὄχι πρὸς τὸ ἐγχείησι. ὄρα Δ 626.—*ἄμερδεν*] (μάρμαρος) ἀλαμπές, ἀμαυρὸν ποιῶ, θαμβῶνω, ἀποτυφλῶ.

341. *χαλκείη*=χαλκοῦ.

342. *νεοσμῆκτων* (σμήκω)=νεωστὶ τετριμμένων, ἐστιλδωμένων, νεοστίλπτων.

343. *ἐρχομέων*] Τρώων καὶ Ἀχαιῶν. Ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν κορύθων, θωρήκων, σακέων.

344. *τότε*] ἀναπτύσσεται ὑπὸ τοῦ ἰδὼν πόνον. — *ἀκάχοιτο*] β'. ἀόρ. τοῦ ἀκαρίζω=λυπῶ. ὄρα Ε 24.

345. *ἀμφὶς*] ὄρα Θ 481.—*ἀμφὶς φρονέοντε*] διαφόρως φρονῶ, διαφωνῶ. πρβλ. Β 13. — *Οἱ στίχοι 345-360 ἀπορρίπτονται, διότι (α')* οὐχὶ καλῶς διακόπτουσι τὴν διήγησιν, β'.) ἢ φράσις ἀλάβρη ὑπεξαναδύς πολλῆς ἀλδς» ἀντικεῖται πρὸς τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς ῥαψωδίας πορείαν τοῦ Ποσειδῶνος.

346. *ἐτεύχετον*] ἀντὶ ἐτευχέτην. Γρ. 11, η'.

348. *κυδαίνων*] (κῦδος)=δοξάζων, τιμῶν. Εἶναι παρατ. ἀποπειρας. — *οὐδὲ πάμπαν*] ἢ ἀντίθεσις αὕτη συνάπτεται πρὸς τὴν μετοχὴν *κυδαίνων*. δηλ. ὅπως πολλὰκις ἐγγεῖνε μετὰ βασις ἀπὸ μετοχῆς εἰς ῥήμα (*ἤθελε*). ὄρα Ε 593.

349. *Ἰλιόθι πρό*] Γρ. 5, ε'.

350. *υἷα*] Γρ. 5, β'.

351. *ὀρόθυνε*] ἴσον πρὸς τὸ ἐν 357 *ἔγειρε*. Εἶναι ἐξ ἧς ῥίζης καὶ τὸ ὀρτυμι. ὄρα Α 10.

λάθρη ὑπεξαναδύς πολιῆς ἁλός· ἤχθητο γάρ ῥα
 Τρωσὶν δαμναμένους, Διὶ δὲ κρατερῶς ἐνεμύσσα.
 ἧ μὰν ἀμφοτέροισιν ὁμὸν γένος ἠδ' ἴα πάτρην,
 355 ἀλλὰ Ζεὺς πρότερος γεγόνει καὶ πλείονα ἦδη.
 τῷ ῥα καὶ ἀμφαδίην μὲν ἀλεξέμεναι ἀλέεινε,
 λάθρη δ' αἰὲν ἔγειρε κατὰ στρατόν, ἀνδρὶ εἰοικῶς.
 τοὶ δ' ἔριδος κρατερῆς καὶ ὁμοίου πολέμοιο
 πεῖραρ ἐπαλλάξαντες ἐπ' ἀμφοτέροισι τάνυσσαν,
 360 ἄρρηκτόν τ' ἄλυτόν τε, τὸ πολλῶν γούνατ' ἔλυσεν].
 ἔνθα μεσαιπόλιός περ ἑών, Δαναοῖσι κελεύσας,
 Ἴδομενεὺς Τρώεσσι μετάλμενος ἐν φόβον ὤρσε.
 πέφνε γὰρ Ὀθρυονῆα Καθισόθεν ἔνδον ἑόντα,

352. λάθρη (λαθεῖν)=λάθρα, κρυφίως. Ἔννοεῖται: Διός.—*υπεξαναδύς*] ἢ ἐπὶ δηλοῖ τὸ λάθρα, ἢ δὲ τὴν ἐκ τῆς θαλάσσης ἔξοδον, καὶ ἢ ἀνά τὴν ἐπὶ τῆς γῆς ἀνάβασιν.—*ἤχθητο*] ἐννοεῖται ὡς ἀντικ. αὐτοῦ: Ἀργείους, οὗ κατηγορούμενον εἶναι ἢ μετοχή. ὅρα Ε361, © 377.

353=16.

354. Τὰ ἐντεῦθεν μέχρι τοῦ 357 δικαιολογοῦσι τὸ διατὶ λαθραίως ἐνήργει ὁ Ποσειδῶν.—*ἧ μὰν*] εἶναι παραχωρητικὸν καὶ παρασκευάζει τὴν ἀντίθεσιν 355.—Εἰς τὸ καθολικώτερον γένος προσετέθη τὸ εἰδικώτερον πάτρην σημαῖνον μόνον ἐνταῦθα τὴν πατρότητα, καταγωγὴν.

355. *πλείονα ἦδη*] διότι αἱ γνώσεις εἶναι καρπὸς μακρᾶς ἡλικίας καὶ πείρας. πρβλ. Β 555, Τ 218, Φ 440, ε 188.

356. *ἀμφαδίην*] ὅρα © 196.—*ἀλέεινε*] ὅρα Γ 32.—*ἀλεξέμεναι*] ἀπαρ. τοῦ ἀλέω. Ἔννοεῖται Ἀχαιοῖς. ὅρα Α 590.

357. *ἔγειρε*] δηλ. Ἀχαιοῦς.—*ἀνδρὶ εἰοικῶς*] ἀνάπτυξις τοῦ λάθρη.

358. *τοὶ δὲ*] Ζεὺς καὶ Ποσειδῶν.—*ὁμοίου*] κοινού πᾶσι.—Ὅρα Δ315.

359. *πεῖραρ πολέμοιο*] τὸ σχοι-

νίον δι' οὗ διευθύνεται ὁ πόλεμος ὑπὸ τῶν θεῶν. ὅρα Η 102.—*ἐπαλλ. ἐπ' ἀμφ. τάνυσσαν*] ἐξήπλωσαν ἐναλλάξ ἐπ' ἀμφοτέρων. Κατὰ δὲ 360 πρόκειται περὶ τοιαύτης διευθύνσεως τοῦ πολέμου, ὥστε οὗτος ἀπέβαινεν ὀλέθριος τῷ ἑτέρῳ τῶν μαχομένων.—Ὡστε καὶ ἐνταῦθα τὸ *πεῖραρ* εἶναι καταστρεπτικόν, ὅπως ἐν Η 402 ἀθλήθρου πείρατ' ἐφῆπται. Κατὰ ταῦτα ἡ ἐννοία: διηύθυνον τὸν πόλεμον ἐναλλάξ φθείροντες ἄλλοτε τὸν ἕνα καὶ ἄλλοτε τὸν ἄλλον ἐκ τῶν διαμαχομένων.

360. *γούνατ' ἔλυσε*] περιφρασις τοῦ *ἔκτεινε*. ὅρα Δ 314.

361. *μεσαιπόλιός*] Γρ. 19, ι'.=μισοπόλιός, κατὰ τὸ ἡμισυ πολιός. Εἶναι δηλωτικὸν τῆς ἀπὸ τῆς ἀνδρικῆς εἰς τὴν γερωντικὴν ἡλικίαν μεταβατικῆς καταστάσεως. Καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς (Ψ 791) λέγεται ὁμογέρων = ἄωρος γέρων.

362. *Τρώεσσι*] κοινὸν τοῦ *μετάλμενος* καὶ τοῦ *ἐνῶρσεν*.—*φόβον*] ὅρα Δ 544.—*μετάλμενος*] ἄορ. τοῦ *μεθ' ἄλλοιαι*.

363. *πέφνε*] β'. ἄορ. ἐκ ῥίψεως *φεν*. ὅρα Γ 281. Ἀγνωστον ποῦ ἔκειτο ἡ πόλις *Κάθησος*, ἐν Θράκῃ ἢ ἐν Μ. Ἀσίᾳ.—*ἐνδον ἑόντα*=παρόντα, ἐν-

ὅς ῥα νέον πολέμοιο μετὰ κλέος εἰληλούθει.

365 ἦτεε δὲ Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,
Κασσάνδρην, ἀνάεδνον, ὑπέσχετο δὲ μέγα ἔργον,
ἐκ Τροίης ἀέκοντας ἀπώσεμιν υἱας Ἀχαιῶν.

τῷ δ' ὁ γέρον Πριάμος ὑπὸ τ' ἔσχετο καὶ κατένευσε
δωσέμεναι· ὁ δὲ μάραθ' ὑποσχασίησι πιθήσας.

370 Ἴδομενεὺς δ' αὐτοῖο τιτύσκειο δουρὶ φαεινῷ
καὶ βάλεν ὑψὶ βιδάντα τυχῶν· οὐδ' ἦρκεσε θῶρηξ
χάλκεος, ὃν φορέεσκε, μέση δ' ἐν γαστέρι πῆξε.

δοῦπνησεν δὲ πεσῶν· ὁ δ' ἐπεύξατο φῶνησέν τε·

«Ὅθρουονεῦ, περὶ δὴ σε βροτῶν αἰνίζομ' ἀπάντων,

375 εἰ ἐτεὸν δὴ πάντα τελευτήσεις ὅσ' ὑπέστης

Δαρδανίδη Πριάμῳ· ὁ δ' ὑπέσχετο θυγατέρα ἦν.

καὶ κέ τοι ἡμεῖς ταῦτά γ' ὑποσχόμενοι τελέσοιμεν,

δοῖμεν δ' Ἀτρεΐδαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,

Ἄργεος ἔξαγαγόντες, ὀπυιέμεν, εἴ κε σὺν ἄμμιν

380 Ἰλίου ἐκπέρσης εὔ ναιόμενον πτολίεθρον.

δημοῦντα, ἐν τῇ Τροίᾳ ὄντα, διατρί-
βοντα.

364. μετὰ κλέος] ὄρα Δ 227.

365. θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη ἐν
Γ 124 λέγεται ἢ Λαοδίκη. ὄρα ἐκεῖ
πῶς δικαιολογείται.

366. ἀνάεδνον] ὄρα Ι 146.—ὀπέ-
σχετο δέ...] ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς
τὸ ἀνάεδνον. Ἡ μεγάλη δ' αὐτῆ
ὑπόσχεσις ἀναπληροῖ τὴν ἔλλειψιν
τῶν ἔθρων.

367. ἀέκοντας] ἐνισχύει τὸ ἀπώ-
σεμεν, καὶ ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ βίη.
ὄρα Ε 164.—ἀπώσεμιν=ἀπώσειν.
ἐπεξήγησις τοῦ ἔργου.

368. ὑπὸ τ' ἔσχετο=ὑπέσχετό τε.

369. ὑποσχασίησι] ὑποσχασίη, ἑ-
τερος τύπος τοῦ ὑπόσχεσις.

370=159.

371. ὑψὶ βιδάντα] φράσις παρα-
στατικῆ τοῦ ἀλαζονικοῦ χαρακτῆρος
τοῦ Ὅθρουονέως 367. Σημαίνει τὸν
ἐν τῷ βαδίσματι ἔχοντα τὸ σῶμα
ὑψιτενέες καὶ κορδωμένον. Ἀλλαχοῦ

λέγεται μακρὰ βιδάς, βιδῶν, βιδά-
σθων. ὄρα Γ 22.—τυχῶν] ὄρα Ε98.
—ἦρκεσε] ἀπολύτως κείται.=ἐβοή-
θησε, ἐπροσπάτευσε.

372. πῆξε] δηλ. ὁ Ἴδομενεὺς τὸ
δόρυ.—Τὸ χωρίον τοῦτο μαρτυρεῖ,
ὅτι ὁ θώραξ ἐκάλυπτε καὶ τὸ πλεῖστον
μέρος τῆς κάτω κοιλίας. Τοῦτο καὶ
ἐν τοῖς ἀρχαίοις μνημείοις φαίνεται.

373. ἐπεύξατο]=εἶπεν εὐχόμενος
ἐπὶ τούτῳ.

374. περὶ] ὄρα Δ 257.—αἰνίζο-
μαι] ἕτερος τύπος τοῦ αἰνέω.

375. ἐτεὸν δη] ἀληθῶς πράγματι.
Ἡ ἐπίτασις αὐτῆ εἶναι πικρὸς σαρ-
κασμὸς τοῦ θνήσκοντος.

376. ἦν] Γρ. 9, 6'.

377. καὶ ἀνήκει εἰς τὸ ἡμεῖς.—
ταῦτά γε] ἀναφέρεται εἰς τὸ ἀπέ-
σχετο θυγ. ἦν», ἀναπτύσσεται δ'
ὑπὸ τοῦ «δοῖμεν δὲ» παρ' ᾧ ἐνοεῖ-
ται ὁ κἄν ἐκ τῶν ἡγουμένων.

379. Ἄργεος = Πελοποννήσου.
ὄρα Α 30.

ἀλλ' ἔπει, ὄφρ' ἐπὶ νηυσὶ συνώμεθα ποντοπόροισιν.]
ἀμφὶ γάμφω, ἐπεὶ οὐ τοὶ ἐδνῶται κακοὶ εἰμεν.»

ὣς εἰπὼν ποδὸς ἔλακε κατὰ καρτερὴν ὑσμίνην
ἥρωος Ἴδομενεύς. τῷ δ' Ἄσιος ἦλθεν ἀμύντωρ
385 πεζὸς πρόσθ' ἵππων· τῷ δὲ πνεῖοντε κατ' ὤμων
αἶεν ἔχ' ἠνίοχος θεράπων· ὁ δὲ ἔετο θυμῷ
Ἴδομενεῖα βαλεῖν· ὁ δὲ μιν φθάμενος βάλε δουρὶ
λαιμὸν ὑπ' ἀνθερεῶνα, διὰ πρόδ' ἔλασσεν·
ἦριπε δ' ὡς ὅτε τις δρυὺς ἦριπεν ἢ ἀχερωῖς
390 ἢ ἐπίτυς βλωθρῆ, τὴν τ' οὔρεσι τέκτονες ἄνδρες
ἐξέταμον πελέκεσσι νεήκεσι νήιον εἶναι·
ὣς ὁ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφρου κείτο τανυσθεῖς,
βεβρυχῶς, κόνιος δεδραγμένος αἱματοέσσης,
ἐκ δὲ οἱ ἠνίοχος πλήγην φρένας, ἃς πάρος εἶχεν·

381. ἔπει] ἀντὶ ἔπον. εἶναι προστ. τοῦ ἔπομαι. Σκώπτων λέγει τοῦτο, διότι ἔσυρεν αὐτὸν ἐκ τοῦ ποδός, 383. — συνώμεθα] ὑποτακτικὴ β'. ἀορίστου τοῦ συνίεμαι. Μόνον ἐδῶ σημαίνει συμφωνῶ. πρβλ. *σνημοσύνη* X 261.

382. οὐ] μετ' ἐμφάσεως προστάχθη. Ἄνήκει εἰς τὸ κακοὶ κατὰ λιτότητα. — ἐδνῶται] προικισταί, πενθεροί. Ὁ πατὴρ τῆς νύμφης ἐλάμβανε μὲν παρὰ τοῦ γαμβροῦ ἔδνα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς παρεῖχε τῇ θυγατρὶ προῖκά τινα, ἣ ὅποια ἐπίσης ἔδνα ἐλέγετο. πρβλ. I 147 ἐξ. ὄρα Z 394. — κακοὶ = γλίσχροι.

384. τῷ] τῷ νεκρῷ. — Ἄσιος] πρβλ. B 837, M 110 ἐξ.

385. τῷ] δηλ. τῷ ἵππῳ. εἶναι αἰτιατ. — κατ' ὤμων] δηλ. Ἀσίου. ὥστε οἱ ἵπποι ἤρχοντο ἀμέσως μετ' αὐτόν.

386. ἔχε] ὄρα N 326. — ἠνίοχος] κείται ὡς ἐπίθετον. ὄρα E 580.

387. φθάμενος] ὄρα E 119.

389. ἦριπε] β'. ἀόρ. τοῦ ἔρειπω. ὄρα Δ 462. — ὡς... δρυὺς] ὄρα Δ 482. — δρυὺς ἦριπεν] γνωμικὸς ἀόρ. ὄρα

Δ 131.

390. βλωθρῆ] μακρὰ, ὑψηλῆ. — τὴν] ἀναφέρεται εἰς τὸ πῖτον μόνον, ἂν καὶ ἦτο ἐν χρήσει ναυπηγικῇ καὶ τὸ ξύλον τῆς δρυός. — οὔρεσι] τοπικὴ δοτικῆ. ὄρα E 52.

391. νεήκεσι] νεήκης (νέος, ἀκή) = νεωστὶ ἠκονημένος. — νήιον] ἐνωσῆται δόρυ. = ξύλο καραβήσιον.

392 ἐξ. Ἐκ τῶν τριῶν μετοχῶν ἣ μὲν τανυσθεῖς προηγείται τῆς κυρίας πράξεως κείτω, αἱ δ' ἄλλαι εἶναι σύγχρονοι αὐτῇ. — βεβρυχῶς] παρακ. τοῦ βρυχάομαι. — δεδραγμένος] παρακ. τοῦ δράσσομαι. πρβλ. Δ 125. — Πιστὴ καὶ φρικαλέα εἶναι ἣ ἐνταῦθα εἰκὼν θυμοειδοῦς ἥρωος θνήσκοντος, ὃς τὸ μὲν βρυχάται τὸ δὲ σφίγγει τὴν ἰδίῳ αἵματι πεφυρμένην γῆν. — Οἱ στίχοι 392 καὶ 385 ἔχουσι πολλὴν τὸν ὑπαινιγμὸν πρὸς τὰ ἐν M 110 ἐξ ὅτι δηλ. ὁ τόσον ὑπερηφάνως μετ' αὐτοῦ τοῦ ἄρματός διελθὼν τὴν τάφρον, ἣδη ἔκειτο πρὸ αὐτοῦ πτώμα.

394. ἐκ] ἀνήκει εἰς τὸ πλήγη. — ἐξέπλάγη. — οἶ = οὐ, τοῦ Ἄσίου. ὄρα Δ 24. — φρένας] αἰτ. ἀναφορᾶς.

- 395 οὐδ' ὃ γ' ἐτόλμυσεν, δνίων ὑπὸ χεῖρας ἀλύξας,
 ἀψ ἵππους στρέψαι. τὸν δ' Ἀντίλοχος μενεχάρμης
 δουρὶ μέσον περόνησε τυχῶν· οὐδ' ἦρκεσε θώρηξ
 χάλκεος, ὃν φορέεσκε, μέσῃ δ' ἐν γαστέρι πῆξεν.
 αὐτὰρ ὃ γ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου,
 400 ἵππους δ' Ἀντίλοχος, μεγαθύμου Νέστορος υἱός,
 ἐξέλασε Τρώων μετ' ἑυκνήμιδας Ἀχαιοὺς.
 Δνίφοβος δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθεν Ἰδομενεὺς,
 Ἀσίου ἀχνύμενος, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
 ἀλλ' ὃ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος
 405 Ἰδομενεύς· κρύφθη γὰρ ὑπ' ἀσπίδι πάντος' εἴση,
 τὴν ἄρ' ὃ γε ῥινοῖσι βοῶν καὶ νόροπι χαλκῷ
 δινωτὴν φορέεσκε, δύω κανόνεσσ' ἀραρυῖαν
 τῇ ὑπο πᾶς ἐάλῃ, τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος,
 καρφαλέον δέ οἱ ἀσπίς ἐπιθρέξαντος ἄυσεν
 410 ἔγχος· οὐδ' ἄλιόν ῥα βαρεῖνς χειρὸς ἀφῆκεν,

395. οὐδὲ = οὐ γάρ. — ἐτόλμυσεν] ἐδῶ = ἠδυνήθη ν' ἀποφασίση, ἀπεφάσισεν, ἔσχε τὴν φρόνησιν νά. — ὑπὸ-ἀλύξας] ἀνήκει εἰς τὸ στρέψαι ὡς σύγχρονος πράξις. Ὁμαλώτερον θὰ ἦτο ὀδε: ὑπὸ-ἀλύξαι στρέψας.

396. Τὸν Ἀντίλοχον καὶ τὸν Δηίφοβον (402) εἰδομεν ἀνωτέρω (93, 126 ἐξ. 156 ἐξ.) παρὰ τοῖς Αἴασι καὶ τῷ Ἑκτορι. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἐκ τοῦ κέντρου ἦλθον εἰς τὸ ἀριστερόν.

397. μέσον περόνησεν] ὄρα H145.

398=N 372. Τὸ θαράκιον λοιπὸν τοῦ δίφρου δὲν ἦτο ὑψηλόν, ἀφοῦ ὑπὲρ αὐτὸ ἐτραυματίσθη ὁ ἠνίοχος εἰς τὴν κοιλίαν.

399=E 585.

402-495. Ὁ Δηίφοβος προσβαλὼν τὸν Ἰδομενεά καὶ ἀποτυχῶν καλεῖ τὸν Αἰεΐαν ἐπίκουρον ὃ δὲ Ἰδομενεὺς ἰδὼν ταύτους ἐρχομένους καὶ τὸν Πάριον καὶ Ἀγήνορα καλεῖ τοὺς ἀνδρειοτάτους τῶν Ἀχαιῶν ἐπικού-

ρους.

406. γε] ἐξετάθη πρὸ τοῦ Φρινοῖσι. ὄρα E 308. — νόροπι] ὄρα H 206. — χαλκῷ] ἦτο ἔξωθεν τῆς ἀσπίδος ἐπὶ τῶν δερμάτων ἐπεστρωμένος.

407. δινωτὴ = στρογγυλοκαμωμένη, κυκλοτερεῶς ἐξεργασμένη. Τοῦτο ἐδήλωσεν ἤδη καὶ τὸ πάντος' εἴση. — κανόνες] δύο λαβαὶ ἔσωθεν τῆς ἀσπίδος. ὄρα Θ 193. — ἀρηρῶς ἀραρυῖα μετοχὴ τοῦ ἀρηρα παρακ. τοῦ ἀραρίσκω.

408. ἐάλῃ] ἀρχικῶς ἐFάλῃ. ἀρ. παθ. τοῦ εἶλω (Fελ). = συνεστάλη, ἐμάχευθη, ἐζάρωσε.

409. καρφαλέον] κείται μεταφορικῶς, ὅπως τὸ αἶον 441, M 160. — ἐπιθρέξαντος ἔγχ.] ὅτε τὸ δόρυ ἐφήψατο τῆς ἀσπίδος. κυρίως = ὅτε τὸ δόρυ ὑπὲρ αὐτὴν παρήλθε. Μόνον ἐδῶ ἀπαντᾷ ὁ τύπος οὗτος τοῦ ἀρ. τοῦ ἐπιτρέχω ἀντὶ τοῦ ἔδραμον ὑπάρχει ὁμοῦς τὸ θαμιστικὸν θρέξαντες Σ 599, 602.

ἀλλ' ἔβαλ' Ἴπασίδην Ὑψήνορα, ποιμένα λαῶν,
ἦπαρ ὑπὸ πρᾶπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε.
Δηΐφοβος δ' ἔκπαγλον ἐπέυξατο μακρὸν αὔσας·

«οὐ μὲν αὐτ' ἄτιτος κεῖτ' Ἄσιος, ἀλλὰ ἔφημι
415 εἰς Ἄιδός περ ἰόντα πυλάρταο κρατεροῖο
γηθήσειν κατὰ θυμόν, ἐπεὶ ῥά οἱ ὄπασα πομπόν».

ὣς ἔφατ', Ἀργείοισι δ' ἄχος γένητ' εὐξαμένιοι,
Ἀντιλόχῳ δὲ μάλιστα δαΐφροني θυμόν ὄρινεν·
ἀλλ' οὐδ' ἀχνύμενός περ ἐοῦ ἀμέλησεν ἑταίρου,
420 ἀλλὰ θεῶν περιβήη καὶ οἱ σάκος ἀμφεκάλυψε,
[τὸν μὲν ἐπειθ ὑποδύντε δῶα ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μηκιστεύς, Ἐχίοιο πάις, καὶ δῖος Ἀλάστωρ,
νῆας ἐπι γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντα].

Ἴδομενεὺς δ' οὐ λῆγε μένος μέγα, ἴετο δ' αἰεὶ
425 ἢε τινα Τρώων ἐρεβεννῇ νυκτὶ καλύψαι,
ἢ αὐτὸς δουπῆσαι ἀμύνων λοιγὸν Ἀχαιοῖς.

411, 412 = Δ 578, 579. Ὁ Ὑψήνωρ εἶναι ἄλλοθεν ἄγνωστος. θὰ ἦτο δὲ Πύλιος, ἀφοῦ ἦτο ἑταῖρος τοῦ Ἀντιλόχου, 419.

413. ἔκπαγλον] ὄρα Ε 423. — αὔσας] τοῦ ἦνσα τοῦ αῶω = φω-νάζω.

414. Τὸ μετ' ἐμφάσεως προτεταχμένον οὐ ἀνήκει εἰς τὸ ἄτιτος. — αὐτε] πάλιν διότι θεωρεῖ τὴν πτώσιν τοῦ Ὑψήνορος ὡς ἀνταπόδοσιν τῆς τοῦ Ἀσίου. — ἄτιτος. ἐν δὲ Ξ 484 ἄτιτος. ἀλλὰ ἀντίτιτος, παλίντιτος. Καὶ τοῦ τίω τὸ ι ἐν Β 21, Ε 326, 467 κ.ά. εἶναι μακρὸν, ἐν δὲ Δ 257, Ι 378, Ν 176 κ.ά. βραχύ:

415. εἰς Ἄιδος] δηλ. δόμοι. — Ἄιδος] Γρ. 5, 6'. ὄρα Α 3. — πυλάρτης] ὄρα Θ 367.

416. γηθήσειν] μολοντίοι ὁ κάτω κόσμος εἶναι ἀτερπῆς χῶρος (λ 94). ὁ δὲ θεὸς Ἀΐδης εἶναι ἔχθιστος τοῖς ἀνθρώποις, Ι 158 ἐξ.

418. ὄριε] ἀρ. τοῦ ὀρίω (ὄρ-νυμι, ορίοι) ὄρα Α 10.

419. οὐδ' ἀχνύμενος ἀμέλησεν = καὶ ἀχνύμενος οὐκ ἄμ.

420-423 = Θ 331-334. Οἱ στίχοι Θ 332-334 κακῶς ἐνεβλήθησαν ἐνταῦθα· διότι α'.) τὸ βαρέα στενάχοντα δὲν ἀρμόζει εἰς τὸν νεκρὸν (412) Ὑψήνορα, β'.) οἱ ἐνταῦθα ὡς Πύλιοι ἀναφερόμενοι Μηκιστεὺς καὶ Ἀλάστωρ ἐν Θ φέρονται ὡς Σαλαμίνοι.

424. λῆγε] = ἔληγε, τοῦ λῆγω. Ἐδῶ καὶ Φ 305, χ 63 εἶναι μεταβατικόν, ἀλλαχοῦ δ' ἀμετάβατον.

425. νυκτὶ καλύψαι] = νὰ φονεύσῃ. Ἀλλην σημασίαν ἔχει ἐν Ε 23.

426. δουπῆσαι] = πεσεῖν, θανεῖν. Πρβλ. τὸ ἡμέτερον ψοφῶ. Ἐκ τῶν δύο πιθανοτήτων καλύψαι καὶ δουπῆσαι ὁ Ἴδομενεὺς ποθεῖ τὴν πρώτην, τὴν δὲ δευτέραν μόνον ἂν ἡ πρώτη δὲν κατορθωθῇ. Τὸ δ' αἷτιον τούτου εἶναι ὁ πόθος νὰ ὑπερασπίσῃ τοὺς Ἀχαιοὺς (ἀμύνων). Καὶ ἐπὶ ἰδίῳ λοιπὸν κινδύνῳ ἔσπευδεν εἰς ὑπεράσπισιν αὐτῶν.

ἐνθ' Αἰσυνήταο διοτρεφέος φίλον υἱόν,
 ἦρω' Ἀλκάθοον, — γαμβρὸς δ' ἦν Ἀγχίσαο,
 πρῆστυτάτην δ' ὄπλιε θυγατρῶν, Ἴπποδάμειαν,
 430 τὴν περὶ κῆρι φίλπσε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
 ἐν μεγάρῳ· πᾶσαν γὰρ ὀμπλικὴν ἐκέκαστο
 κάλλει καὶ ἔργοισιν ἰδὲ φρεσὶ· τοῦνεκα καὶ μιν
 γῆμεν ἀνὴρ ὄριστος ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ· —
 τὸν τόθ' ὑπ' Ἴδομενεῖι Ποσειδάων ἐδάμασσε
 435 θέλλας ὄσσε φαεινά, πέδνησε δὲ φαίδιμα γυῖα·
 οὔτε γὰρ ἐξοπίσω φυγέειν δύνατ' οὔτ' ἀλέασθαι,
 ἀλλ' ὥς τε στῆλιν ἢ δένδρεον ὑψιπέτῃλον
 ἀτρέμας ἐσταότα στῆθος μέσον οὔτασε δουρὶ
 ἦρωσ Ἴδομενεύς, ῥῆξεν δέ οἱ ἀμφὶ χιτῶνα
 440 χάλκεον, ὅς οἱ πρόσθεν ἀπὸ χροῦς ἦρκει ὄλεθρον·
 δὴ τότε γ' αἶον αἶσεν ἐρεικόμενος περὶ δουρὶ.

427. Αἰσυνήτης. Β 793.

428. Ἀλκάθοον] Μ 93. — γαμβρός...] ἢ ἐντεῦθεν ἀρχομένη καὶ ἐν 433 λήγουσα παρένθεσις διακόπτει τὴν ἀπὸ 427 ἀρξαμένην πρότασιν.

430. πότνια] ὄρα Θ 198.

431. ἐν μεγάρῳ] ἐφ' ὅσον ἄγαμος ἔμενε παρὰ τοῖς γονεῦσι. — ὀμπλικήν = ὀμπλικας. ὄρα Γ 175. — ἐκέκαστο] ὄρα Ε 54.

432. ἐργοισιν] τὰ γυναικεῖα ἔργα ἐννοεῖ. — τοῦνεκα] κατὰ κρᾶσιν τῶν τοῦ ἔνεκα.

434. Ἡ ἐν 428 διακοπεῖσα κυρία πρότασις συνεχίζεται ἐνταῦθα.

435. θέλλας] ὄρα Μ 255 = ταραξας, θαμβώσας τοὺς ὀφθαλμούς, ὥστε νὰ μὴ δύνανται ν' ἀναγνωρίσωσι τι. — ὄσσε φαεινά] μόνον ἐδῶ. ἀλλαχοῦ δὲ ὄσσε φαεινῶ. — πέδνησε (ὄρα 36) δὲ] ἀπὸ τῆς μετοχῆς θέλλας μετέβη εἰς ῥῆμα. ὄρα Ε 593, Μ 463.

436. ἀλέασθαι] ἀόρ. τοῦ ἀλέομαι. = πρὸς τὰ πλάγια ν' ἀποφύγη. πρβλ. 184, 404. — Τὸ μὲν οὔτε φυγέειν εἶναι ἀποτέλεσμα τοῦ πέδνησε,

τὸ δὲ οὔτ' ἀλέασθαι τοῦ θέλλας ὄσσε: ἐπειδὴ δὲν ἔβλεπε τὸ ἐπερχόμενον βλῆμα δὲν ἠδύνατο πρὸς τὰ πλάγια νὰ κλίνη. πρβλ. 404 «ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο ἔγχος».

437. Ὡστε στηλῆν...] ταῦτα συναπτεόν πρὸς τὸ ἐσταότα. — ὑψιπέτῃλον (ὑψι, πέταλον) = ὑψίφυλλον, ἔχον ὑψηλὰ τὸ φύλλωμα.

438. ἐσταότα] ἀναφέρεται εἰς τὸ μιν τὸ ἐννοούμενον ἀντικ. τοῦ οὔτασε. Πρὸς αὐτὸ ὁμοιοπύτως ἐτέθη καὶ τὸ μέρος στῆθος, οὐ κατηγ. εἶναι τὸ μέσον.

439. ἀμφὶ] ἐπίρρ. = περίξ, περὶ τὸ στῆθος, ὃ ἐκάλυπτε. — χιτῶνα χάλκεον = θώρακα. πρβλ. Β 416, Ε 113. χαλκοχίτωνες = χαλκοθώρακες, Α 371, Β 47, 163, 437 κ. ἄ.

440. πρόσθεν] πρότερον, τ. ἔ. μέχρι τοῦδε.

441. δὴ τότε γ'] ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὸ πρόσθεν, ἀλλ' εἶναι ἀνεξάρτητον τοῦ δε. — αἶον αἶσεν] ὄρα 409, Μ 160. ὑποχ. χιτῶν. — ἐρεικόμενος περὶ δουρὶ] ὅτε ἐσχί-

δούπησεν δὲ πεσών, δόρυ δ' ἐν κραδίῃ ἐπεπήγει,
ἢ ῥά οἱ ἀσπαίρουσα καὶ οὐρίαχον πολέμιζεν
ἔγχεος· ἔνθα δ' ἔπειτ' ἀφίει μένος Ἄρης.

445 Ἴδομενεὺς δ' ἐκπαγλὸν ἐπέυξαστο μακρὸν αὔσας·

«Δηΐφοβ', ἢ ἄρα δὴ τι εἴσκομεν ἄξιον εἶναι
τρεις ἑνὸς ἀντὶ πεφάσθαι; ἐπεὶ σύ περ εὔχεται οὕτως
δαιμόνι', ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐναντίον ἴστας' ἐμείο,
ᾧφρα ἴδη οἶος Ζηνὸς γόνος ἐνθάδ' ἰκάνω,

450 ὃς πρῶτον Μίνωα τέκε Κρήτη ἐπίουρον·

Μίνως δ' αὖ τέκεθ' υἱὸν ἀμύμονα Δευκαλίωνα,
Δευκαλίων δ' ἐμὲ τίκτε πολέσσ' ἀνδρῶσιν ἀνακτα
Κρήτη ἐν εὐρείῃ· νῦν δ' ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν
σοὶ τε κακὸν καὶ πατρὶ καὶ ἄλλοισι Τρῶεσσιν».

ζετο, διετρυπάτο περίξ τοῦ δόρατος, ὑπὸ τοῦ διατρυπῶντος αὐτὸν δόρατος.

442. ἐπεπήγει] ἀμετάβ. ὑπερσ. τοῦ πῆγνυμι. ὄρα Α 221.

443. Οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας ἦσαν τόσον ἰσχυροί, ὥστε ἐπάλλετο καὶ ὁ οὐρίαχος. Τοῦτο εἶναι ποιητικὴ ὑπερβολή.

444. ἔνθα δ' ἔπειτα] τότε, ὅτε ἢ ἐν τῇ καρδίᾳ κινήσεις τοῦ δόρατος ἐτελείωσε. — ἀφίει μένος—Ἄρης] ἀφινε, ἔπαυε βαθμηδὸν ὁ Ἄρης τὴν πρὸς τὰ πρόσω ὁρμὴν τοῦ δόρατος. Ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἐπὶ τὸ τέρμα ἔντονον διεύθυνσιν. ὄθεν: ἔθετε τέρμα εἰς τὴν πρὸς τὰ πρόσω τείνουσαν δύναμιν. «Ὡστε ἐνταῦθα αὐτὸς ὁ Ἄρης θεωρεῖται ὡς κραδαίων τὸ δόρυ ἢ τοῦλάχιστον ὀρίζων τὴν δύναμιν καὶ τὴν φορὰν τοῦ δόρατος.

445=413.

446. ἢ ἄρα] ἢ ἐρώτησις ἔχει ἐννοιαν ἀρνητικὴν: δὲν ἀρκούμεθα εἰς τρεῖς.—τί] ἐπιπρ.—εἴσχω] διὰ συγχρίσεως εἰκάζω, κρίνω, νομίζω.—ἀξιοι] κεῖται ὡς οὐσιαστ.: ὅ,τι ἀντισταθμίζει ἄλλο τι, ἰκανὴ ἀποζημίω-

σις. εἶναι κατηγοροῦμ. τοῦ τρεῖς πεφάσθαι, ὑποκειμένου τοῦ εἶναι.

447. τρεῖς] Ὀθρουνεὺς, Ἄσιος, Ἄλκᾶθος. Δὲν ὑπολογίζει τὸν ἠνίοχον τοῦ Ἀσίου.—ἐνός] Ὑψήνορος.—πεφάσθαι] παρακ. ἐκ ῥίξης φα=φονεύειν. ὄρα Ε 531.—ἐπεὶ... οὕτως] ὑπαινίσσεται τὰ ἐν 414—416, δικαιολογεῖ δὲ τὴν ἡγουμένην σχωπτικὴν ἐρώτησιν.

448. δαιμόνιε] δαιμονισμένε, ξεμμαλισμένε, διότι ἄνευ λόγου καυχᾶται. Στενωῶς πρὸς αὐτὸ συνάπτεται ἢ ἐπομένη πρόκλησις.—καὶ αὐτὸς] ἀντὶ ἄλλους ν' ἀφίνης νὰ μάχωνται πρὸς ἐμέ.

449. ἴδη] β'. ἐνικὸν ὑποτακτικῆς τοῦ ἰδόμεν. ὄρα Γ 163.—ἰκάνω] ἔχει σημασίαν παρακειμ.

450. πρῶτον] ὡς πρῶτον, ὡς προπάτορα τοῦ γένους.—Κρήτη ἐπίουρον] ἔφορον, φύλακα ἐπὶ τῆς Κρήτης, τ. ἔ. ἡγεμόνα. ὄρα Θ 80.

451. ἀμύμων] ὄρα Δ 89.

453. ἔνεικαν] ἀόρ. τοῦ φέρω. Ἐννοεῖται ἀντικ: μέ, οὐ κατηγορ. εἶναι τὸ κακὸν=ὡς δυστυχίαν, πρὸς δυστυχίαν.

- 455 ὣς φάτο, Διίφοβος δὲ διάνδιχα μερμήριξεν,
 ἢ τινά που Τρώων ἐταρίσσαιτο μεγαθύμων
 ἀψ ἀναχωρήσας, ἢ πειρήσαιτο καὶ οἶος.
 Ὡδε δὲ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι
 βῆναι ἐπ' Αἰνεΐαν· τὸν δ' ὕστατον εὔρεν ὀμίλου
 460 ἔσταότ'· αἰεὶ γὰρ Πριάμῳ ἐπεμύνιε δίῳ,
 οὔνεκ' ἄρ' ἐσθλὸν ἐόντα μετ' ἀνδράσιν οὔ τι τίσκεν.
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 «Αἰνεΐα, Τρώων βουληφόρε, νῦν σε μάλα χρὴ
 γαμβρῷ ἀμυνέμεναι, εἴ πέρ τί σε κῆδος ἰκάνει.
 465 ἀλλ' ἔπευ, Ἀλκαθῶ ἐπαμύνομεν, ὅς σε πάρος γε
 γαμβρός ἐὼν ἔθρεψε δόμοις ἐνὶ τυτθὸν ἐόντα·
 τὸν δέ τοι Ἰδομενεὺς δουρὶ κλυτὸς ἐξενάριξεν».
 ὣς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι δρινε,
 βῆ δὲ μετ' Ἰδομενεῖα μέγα πτολέμοιο μεμπλῶς.
 470 ἀλλ' οὐκ Ἰδομενεῖα φόβος λάβε τηλύγετον ὦς,
 ἀλλ' ἔμεν', ὡς ὅτε τις σῦς οὔρεσιν ἀλκί πεποιθὸς,
 ὅς τε μένει κολοσυρτὸν ἐπερχόμενον πολὺν ἀνδρῶν

διότι πανταχοῦ ἀλλαχοῦ μεταξύ τῶν πρώτων ὁ Αἰνεΐας μάχεται, ἃν καὶ ἐν Υ 306-308 διαφαίνεται ἀντιζηλία τις τοῦ γένους Ἀγχιΐου πρὸς τὸ τοῦ Πριάμου.

455. διάνδιχα μερμή.] ὄρα Α 189.

456. ἢ...] πλαγίᾳ ἀπορηματικῇ ἐρώτησις.—ἦ...ἦ] ὄρα Δ 15.—ἐταρίσσαιτο] ἐκ τοῦ ἔταρος. Τὸ ἐνεργ. = συντροφεύω, εἶμαι σύντροφος, τὸ μέσον = λαμβάνω σύντροφον, συνεργόν, προσεταιρίζομαι.

458. δοάσσατο = ἔδοξεν. καὶ ὑποτακτ. δοάσσεται Ψ 339. δέατο = ἔδοκει. ζ 242. Ταῦτα μόνᾳ ὑπάρχουσι.

459. ἐπ' Αἰνεΐαν] ἵνα προσεταιρισθῇ αὐτόν, 456. Ἀλλαχοῦ μετὰ τὸν στερεότυπον στίχον 458 ἀκολουθεῖ κατ' ἀπαρέμφατον ἢ δευτέρα τῶν σκέψεων.

460. αἰεὶ γάρ.] παράδοξα ταῦτα·

461. μετ' ἀνδράσιν] ἀνήκει εἰς τὸ

ἐσθλὸν ἐόντα καὶ ἐπιτείνει αὐτό.

462. πτερόεντα] ὄρα Α 201.

463. βουληφόρε] ὄρα Ε 180.

464. γαμβρῷ] τῷ Ἀλκαθῶ. — ἀμυνέμεναι] προστασίαν τοῦ νεκροῦ ἔννοσι.—κῆδος] εἰδικῶς σημαίνει λύπην ἐπὶ τῷ θανάτῳ συγγενοῦς.

465. ἐπαμύνομεν] ὑποτακτικῇ. Γρ. 19, η'.

468 = Β 142.

469 = 297. Ἡ μετὰ ἐνταῦθα ἔχει ἐχθρικὴν ἔννοιαν.

470. φόβος = φυγή, ὡς δεικνύει ἡ ἀντίθεσις: ἀλλ' ἔμενε.—τηλύγετος (τηλύγετος;) = ὁ ἐν τοῖς ἐσχάτοις ἔτεσιν, ἐν τῷ γήρατι τοῦ πατρὸς γεννημένος. ἐνταῦθα = τρυφερός, μαλθακὸς παῖς.

471. ὡς ὅτε] δηλ. μένει. ὄρα Δ 131. Ἡ παραβολὴ ἀποβλέπει τὸ ἀκλόνητον θάρρος.

472. κολοσυρτὸν] ὄρα Μ 147.

- χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, φρίσσει δέ τε νῶτον ὑπερθεν·
 ὀφθαλμῷ δ' ἄρα οἱ πυρὶ λάμπετον· αὐτὰρ ὀδόντας
 475 θήγει, ἀλέξασθαι μεμαῶς κύνας ἠδὲ καὶ ἄνδρας·
 ὧς μένεν Ἴδομενεὺς δουρὶ κλυτός, οὐδ' ὑπεχώρει,
 Αἰνείαν ἐπιόντα βοηθῶν· αἶε δ' ἑταῖρους,
 Ἀσκάλαφόν τ' ἔσορῶν Ἀφαρῆά τε Δηίπυρόν τε
 Μηριόνην τε καὶ Ἀντίλοχον, μῆστορας αὐτῆς.
 480 τοὺς ὃ γ' ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 «δεῦτε φίλοι, καὶ μ' οἶψ ἀμύνετε· δεΐδία δ' αἰνῶς
 Αἰνείαν ἐπιόντα πόδας ταχύν, ὅς μοι ἔπεισιν,
 ὅς μάλα καρτερός ἐστι μάχῃ ἐνὶ φῶτας ἐναίρειν·
 καὶ δ' ἔχει ἥβης ἄνθος, ὃ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
 485 εἰ γὰρ ὀμηλικίην γε γενοίμεθα τῷδ' ἐπὶ θυμῷ,
 αἰψὰ κεν ἢ φέροιτο μέγα κράτος, ἢ φερούμην·
 ὧς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἕνα φρεσὶ θυμὸν ἔχοντες
 πλῆστοι ἐστησαν, σάκε' ὤμοισι κλίναντες.

473. οἰοπόλος (οἶος, πέλομαι) = μονήρης, ἔρημος. — φρίσσει] ὑποκ: σῶς. Ὅρα Δ 282. — ὑπερθεν] ὄρα Δ 147.

474. οἶ=οἶ, τῷ κάπρω. ὄρα Δ 24. — πυρὶ λάμπετον] πρβλ. Α 104, Μ 466.

475. θήγει] ὄρα Λ 416.

476. οὐδ' ὑπεχ.] παρενθετικῶς κεῖται.

477. Τὸ βοηθός καὶ ἀρηίθοος = ταχὺς ἐν τῇ μάχῃ, πολεμικός. οὕτω καὶ βοῆν ἀγαθός = ἰκανός εἰς τὴν μάχην. ὄρα Β 408.

478. Δηίπυρον] καὶ τοῦτον δὲν περιέμενέ τις ἐνταῦθα τῆς μάχης. πρβλ. 92 ἔξ. ὄρα 396.

481. δεῖτε] ὄρα Γ 130. — μ' οἶψ = μοι οἶψ. Γρ. 31, 6'. 6. Τὸ οἶψ = οἰωθέντι, μουνωθέντι. — δέ = γάρ.

482. ὅς μοι ἔπεισιν] ἀνάπτυξις τοῦ ἐπιόντα. Τὸ ἐπειμι ἔλαβε δοτικὴν διὰ τὴν ἐπὶ πρὸς δῆλων ἐχθρικῆς διαθέσεως. ὄρα Γ 15.

483. Ἡ ἀναφορικὴ αὕτη πρότ. δι-καίολογεί τὸ δεΐδία. — φῶτας] ὄνομ. φῶς. ὄρα Β 164.

484. ἥβης ἄνθος] τοῦναντίον ὁ Ἴδομενεὺς ἦτο μεσαιπόλιος, 361. — ὃ τε... μέγιστον = Ι 39.

485. εἰ γενοίμεθα, φερούμεθα] ὑπόθεσις ἀδύνατον δηλοῦσα καὶ κατ' εὐκτικὴν ἐξενηγεγμένη. ὄρα Μ 324. — ὀμηλικίην] κεῖται ἀντὶ συγκεκριμένου, ὁμοία ἡλικία, τῆς αὐτῆς ἡλικίας, ὁμηλικες. — τῷδ' ἐπὶ θυμῷ] κοντὰ εἰς αὐτὸ (τὸ ἰδικόν μου) θάρρος, μὲ τὸ θάρρος τὸ ὁποῖον μὲ ἐμπνέει.

486. αἰψὰ κεν.] ἡ ἔννοια: ἀμέσως, χωρὶς νὰ καλέσω ὑμᾶς βοηθούς, θὰ συνῆπτον πρὸς αὐτὸν μάχην, ἀδιαφορῶν περὶ τῆς ἐκβάσεως. — μέγα κράτος = νίκη, ὅπως Ζ 387, Λ 753 κ.ά.

487. ἕνα θυμὸν] μίαν καρδίαν, τὴν αὐτὴν σκέψιν, τάσιν, τ. ἔ. νὰ τὸν βοηθήσωσι.

488 = Λ 593.

Αίνειας δ' ἐτέρωθεν ἐκέκλετο οἷς ἐτάροισι,
 490 Διηφοβὸν τε Πάριν τ' ἔσορῶν καὶ Ἀγήνορα δῖον,
 οἷ οἱ ἄμ' ἠγεμόνες Τρώων ἔσαν· αὐτὰρ ἔπειτα
 λαοὶ ἔπονθ', ὡς εἶ τε μετὰ κτίλον ἔσπετο μῆλα
 πύομεν' ἐκ βοτάνης· γάνυται δ' ἄρα τε φρένα ποιμῆν·
 ὡς Αἰνεία θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γεγῆθει,
 495 ὡς ἴδε λαῶν ἔθνος ἐπισπόμενον ἐοῖ αὐτῶ.

οἱ δ' ἄμφ' Ἀλκαθόω αὐτοσχεδὸν ὠρυθήθησαν
 μακροῖσι ξυστοῖσι· περὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς
 σμερδαλέον κονάβιζε τιτυσκομένων καθ' ὄμιλον
 ἀλλήλων· δύο δ' ἄνδρες ἀρήιοι ἔξοχον ἄλλων,
 500 Αἰνείας τε καὶ Ἴδομενεύς, ἀτάλαντοι Ἄρηι,
 ἵεντ' ἀλλήλων ταμέειν χροῖα νηλεῖ χαλκῶ.
 Αἰνείας δὲ πρῶτος ἀκόντισεν Ἴδομενῆος·
 ἄλλ' ὃ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος,

489. ἐκέκλετο] τοῦ κέλομαι ἄορ.
 με ἀναδιπλασιασμὸν καὶ συγκοπὴν.
 —οἷς] Γρ. 9, 6'.

490. Ἄτοπος θὰ ἦτο ἡ καθυστέρησις τοῦ Διηφοβίου μετὰ τὰ ἐν 462-467.—Καὶ ἐν M93 συνέπραττον Πάρις καὶ Ἀγήνορ.

491. οἱ ἄμα=ἄμ' αὐτῶ.

492. ὡς εἶ] συνήθως μετ' αὐτὸ τίθεται εὐκτική. ἐδῶ ἐτέθη ὀριστική δηλοῦσα περίστασιν πραγματικήν.—ἔσπετο] 6'. ἄορ. τοῦ ἔπομαι.

493. πύομενα] μέλλ. τοῦ πίρω.—ἐκ βοτάνης] ἐκ τῆς βοσκῆς, εὐθὺς μετὰ τὴν βοσκήσιν. Ὅρα Θ 54.—γάνυται...] πρβλ. Θ 559. Ὁ ποιμῆν χαίρει διότι ἡ πείνα καὶ ἡ δίψα εἶναι σημεῖον ὑγείας τοῦ ποιμνίου. Διὰ τούτου γίνεται διπλῆ ἡ παραβολή· διότι ἐνώ κατ' ἀρχὰς ἀπέβλεπε τὴν πρόσοδον τῶν ἠγεμόνων μετὰ τῶν στρατιωτῶν, νῦν περιλαμβάνει καὶ τὸ τοῦ Αἰνείου συναίσθημα. Δ 62 ἐξ. M 145 ἐξ.

494. γεγῆθει] ὑπερ. τοῦ γηθέω.

495. λαῶν ἔθνος] ὅπως P 552

ἔθνος Ἀχαιῶν, καὶ τὸ συγνὸν ἔθνος ἑταίρων.—ἐπισπόμενον] 6'. ἄορ. τοῦ ἔφ-ἐπομαι.—εἰοῖ αὐτῶ] Γρ. 9, γ'.

496-672. Ἡ μάχη ἐξακολουθεῖ μετὰ πείσματος μεγαλειτέρου, πίπτει δ' Ἀσκάλαφος, ὃ δὲ Διηφοβὸς καὶ ὁ Ἐλενὸς τραυματίζονται.

496. οἱ] οἱ περὶ τὸν Αἰνείαν καὶ οἱ περὶ τὸν Ἴδομενέα.—ἀμφί] τοπικήν ἔννοιαν ἔχει.—αὐτοσχεδόν] ὅρα H 273.

497. ξυστόν]=δόρυ. ὅρα B 543, Δ 469.

498. σμερδαλέον] ὅρα B309.—κονάβιζε] βροντῶ, ἀντηγῶ. ὅρα B334.—τιτυσκομένων] ἐξαορτάται ἐκ τοῦ χαλκός. πρβλ. τὸ ἔρχομένων, 343.

499. ἀλλήλων] ἀντικ. τοῦ τιτυσκομένων, ὅρα Δ 100.—ἔξοχον ἀλλήλων] προσδιορισμὸς τοῦ ἵεντο 501.

500. ἀτάλαντοι] ὅρα B 169.

501. νηλεῖ] ὄνομ. νηλεής. ὅρα Γ 292.

502. πρῶτος] μαῖλλον ἤρμοζε τὸ πρότερος.—ἀκόντισεν] ὅρα Δ 100.

503=184.

αίχμη δ' Αίνείας κραδαινομένη κατὰ γαίης
 505 ὄχρετ', ἐπεὶ ῥ' ἄλιον στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς ὄρουσεν.
 Ἴδομενεὺς δ' ἄρα Οἰνόμαον βάλε γαστέρα μέσσην,
 ῥῆξε δὲ θώρηκος γύαλον, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς
 ἦψυσ'. ὃ δ' ἐν κονίησι πεσῶν ἔλε γαῖαν ἀγοστῶ.
 Ἴδομενεὺς δ' ἐκ μὲν νέκυος δολιχόσκιον ἔγχος
 510 ἐσπάσατ', οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ
 ὤμουιν ἀφελῆσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσην.
 οὐ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα γυνῖα ποδῶν ἦν ὄρηθέντι
 οὗτ' ἄρ' ἐπαῖξαι μεθ' ἑὸν βέλος οὗτ' ἀλέασθαι.
 τῷ ῥα καὶ ἐν σταδίῃ μὲν ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ,
 515 τρέσσαι δ' οὐκέτι ῥίμψα πόδες φέρον ἐκ πολέμοιο.
 τοῦ δὲ βάδην ἀπιόντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
 Διήφοβος· δὴ γὰρ οἱ ἔχεν κότον ἐμμενὲς αἰεὶ.
 ἀλλ' ὃ γε καὶ τῶθ' ἄμαρτεν, ὃ δ' Ἀσκάλαφον βάλε δουρί,

505. *άλιον*] κείται ἐπιρρηματικῶς.

506. Βεβαίως δ' Ἴδομενεὺς τὸν Αἰνείαν ἐσημάδευε κατὰ 500 ἐξ.

507 ἐξ. *γύαλον*] ὄρα E 99.—*διὰ ἦψυσε*] τοῦ *διαφύσσω*. κυρίως=ἐξήντησε, μετ' ἀναφορᾶς πρὸς τὸ ἐκβλύζον σίμα· ὅθεν=διέσχισε.—*ἀγοστῶ*] ὄρα Λ 425.

510, 511=E 621, 622.

512. Ἴνα σκυλεύσῃ τις τὸν πεσόντα, ἀπηρεῖτο ἐκάνοτης πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν ἐπερχομένων ἄλλων πολεμίων τοῦτο δ' ἐπετυγχάνετο διὰ νέας κατ' αὐτῶν ἐπιθέσεως, οἷα ἐν 513 περιγράφεται. Ἄλλ' δ' Ἴδομενεὺς ἐστρεβεῖτο τῆς ἀπαιτουμένης πρὸς τοῦτο εὐκαμφίας.—*γὰρ*] ἀναπτύσσει τὸ ἐπείγετο *βελέεσσην*.—*ἐμπεδα*] στερεά, ἀσφαλῆ, γερά. ὄρα Δ314.—*ὄρηθέντι*] = ὅτε ὄρηθηίτη, τ. ἔ. ὅτε ἤθελε νὰ κάμῃ νέαν ἐπίθεσιν πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν ἐχθρῶν. Συνεφώνησε πρὸς τὸ *οἶ*, ὃ ἐννοεῖται παρὰ τῷ ἦρ.

513. *ἐπαῖξαι ἀλέασθαι*] ἐξαρτῶνται ἐκ τοῦ *ἐμπεδα ἦρ* καὶ δηλοῦσι

δυνατὸν ἀποτέλεσμα· ὥστε νὰ ἡδύνατο νὰ . . . — *ἐπαῖξαι μεθ' ἑὸν βέλος*] νὰ ὀρμήσῃ κατόπιν τοῦ βλήματός του, ἵνα ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐπίθεσιν.—*ἀλέασθαι*] διὰ πλαγίου πηδημάτος ν' ἀποφύγῃ τὸ ἐχθρικὸν βλήμα.

514. *σταδίῃ*] ἐννοεῖται *μάχη*, *δσμίρη* ὄρα Η 241.—*νηλεὲς ἦμαρ*] ὄρα Ζ 455.

515. *τρέσσαι*] δυνατὸν ἀποτέλεσμα δηλοῖ. Μετ' ἐμφάσεως προετάχθη ἀποτελοῦν ἀντίθεσιν πρὸς τὸ *ἐν σταδίῃ ἀμύνετο*.

516. *βάδην*] μὲ τὸ σύνθηες βῆμα. τὸ ἀντίθετον εἶναι *ῥόμφ*.—*ἀπιόντος*] τοῦ ἀπειμι. Σημαίνει ὑποχώρησιν μὲ τὸ πρόσωπον πρὸς τὸν ἐχθρὸν ἐστραμμένον. Εἶναι τὸ ἀντίθετον τοῦ *μεταστρέφασθαι*.

517. *δὴ γὰρ*] διότι ἤδη· ἐπειδὴ ὁ Ἴδομενεὺς πολλοὺς μὲν ἐφόνευσεν, αὐτὸν δ' ἐσκάψε καὶ προσκάλεσε, 446 ἐξ.—*οἶ*] ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ *ἐχειρ κότορ*.—*ἐμμενὲς*] (μένω) σταθερῶς, διαρκῶς.

518. *καὶ τότε*] ὅπως 402 ἐξ.

υῖόν Ἐνυαλίω· δι' ὧμου δ' ὄβριμον ἔγχος
 520 ἔσχεν· ὃ δ' ἐν κονίησι πεσών ἔλε γαῖαν ἀγοστῶ.
 οὐδ' ἄρα πῶ τι πέπυστο βροίπυος ὄβριμος Ἄρης
 υῖος ἐρίο πεσόντος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
 ἀλλ' ὃ γ' ἄρ' ἄκρω Ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσέοισι νέφεσσι
 ἦστο Διὸς βουλῆσιν ἐελέμενος, ἔνθα περ ἄλλοι
 525 ἀθάνατοι θεοὶ ἦσαν ἐεργόμενοι πολέμοιο.

οἱ δ' ἀμφ' Ἀσκαλάφῳ αὐτοσχεδὸν ὠρυθήθησαν.
 Διήφοβος μὲν ἀπ' Ἀσκαλάφου πύλῃκα φαινήν
 ἦρπασε, Μηριόνης δὲ θεῶ ἀτάλαντος Ἄρηι
 δουρὶ βραχίονα τύψεν ἐπάλμενος, ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
 530 αὐλῶπις τρυφάλεια χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα.
 Μηριόνης δ' ἐξαυτίς ἐπάλμενος αἰγυπιδὸς ὧς
 ἐξέρυσε πρυμνοῖο βραχίονος ὄβριμον ἔγχος,
 ἀψ δ' ἐτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο. τὸν δὲ Πολίτης,
 αὐτοκασίγνητος, περὶ μέσσω χεῖρε τιτήνας,
 535 ἐξῆγεν πολέμοιο δυσσηχέος, ὄφρ' ἴκεθ' ἵππους

519. Ἐνυάλιος] = Ἄρης. ὄρα Ε 333, Η 116. — δι-έσχεν] ὄρα Ε 100.

521. πέπυστο] τοῦ πνθάνομαι. — βροίπυος] [ἐκ τοῦ βρῖ ἢ βριθὺ καὶ ἠπύω] = ἰσχυρῶς φωνάζων. πρβλ. Ε 860. — Τὰ μέχρι τοῦ 525 πρέπει πρὸς τὰ ἐν 526 νὰ συσχετίσωμεν ὡδε: πρὶν μάθῃ ὁ Ἄρης τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ, ἤναψεν ὁ πόλεμος περὶ τὸν νεκρὸν αὐτοῦ. ἢ ὡδε: ἐνῶ ὁ Ἄρης οὐδὲν ἐγνώριζεν, ἐκεῖνοι κτλ. — Τὸν θάνατον τοῦ Ἀσκαλάφου ἔμαθεν ὁ Ἄρης ἐν Ο 110 ἐξ. παρὰ τῆς Ἡρας.

522. πεσόντος] κατηγορ. μετοχή. = τῆς πτώσεως τοῦ υἱοῦ.

523. Τὰ ὑπὲρ τὸν Ὀλυμπον χρυσᾶ ταῦτα νέφη, ὡς χρυσᾶ, δὲν ἀντιφάσκουσι πρὸς τὰ ἐν ζ 44 ἀαῖθη πέπταται ἀνέφελος, λευκῇ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη».

524. ἦστο] τοῦ ἤμην ὑπερσ. τοῦ ἤμαι. — βουλῆσιν] ἐν Θ 1 ἐξ. ἀπηγόρευσεν ὁ Ζεὺς τοῖς θεοῖς τὴν εἰς τὸν πόλεμον ἀνάμειξιν. — ἐελέμενος] ἐκ

τοῦ Fe-Fελμέτος. παρακ. τοῦ εἶλω.

525. ἐέρτω = κρατῶ τινα μακράν, ἀποκλείω. ὄρα Δ 130.

526. 528 = 496. 295.

529. ἐπάλμενος] ἀόρ. τοῦ ἐφάλ-λομαι. Γρ. 20, θ'.

530. αὐλῶπις. ὄρα Ε 182. — τρυφάλεια (τρύω, φάλος) ὄρα Γ 372, 362. — βόμβησε πεσοῦσα] κατὰ τὸ δούπησε δὲ πεσών. — χαμαὶ εἰς τὸ πεσοῦσα ἀνήκει.

531. ἐξαυτίς] δευτέραν φοράν. — αἰγυπιδὸς ὧς] κατὰ τὴν ταχύτητα.

532. πρυμνοῖο βραχ] ἐκ τῆς ἐσχάτης ἄκρας τοῦ βραχίονος, ἐγγὺς τοῦ ὧμου.

533. τὸν] Δηήφοβον. — Πολίτης] Β 791.

534. αὐτοκασίγνητος] ὡς υἱὸς Πριάμου καὶ Ἐκάβης. ὄρα Β 706.

— μέσσω] κατηγορ. τοῦ ἐννοουμένου οἷ = αὐτῶ. — τιτήνας] ἀόρ. τοῦ τιταίω. ὄρα Β 390.

535. δυσσηχέος (ἤχος) ὄρα Β 686.

- ὠκέας, οἳ οἱ ὀπισθε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο
 ἕστασαν ἠνίοχόν τε καὶ ἄρματα ποικίλ' ἔχοντες·
 οἳ τόν γε προτὶ ἄστυ φέρον βαρέα στενάχοντα,
 τειρόμενον· κατὰ δ' αἷμα νεουτάτου ἔρρεε χεῖρός.
 540 οἳ δ' ἄλλοι μάρναντο, βροῆ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
 ἔνθ' Αἰνέας Ἀφαρῆα Καλπητορίδην ἐπορούσας
 λαιμὸν τύψ', ἐπὶ οἳ τετραμμένον, ὄξει δουρί.
 ἐκλίνθη δ' ἐτέρωσε κάρη, ἐπὶ δ' ἀσπίς ἐάθη
 καὶ κόρυς, ἀμφὶ δὲ οἱ θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
 545 Ἀντίλοχος δὲ Θρόωνα μεταστρεφθέντα δοκεύσας
 οὔτασ' ἐπαίξας, ἀπὸ δὲ φλέβα πᾶσαν ἔκερσεν,
 ἦ τ' ἀνὰ νῶτα θέουσα διαμπερὲς αὐχέν' ἰκάνει·
 τὴν ἀπὸ πᾶσαν ἔκερσεν· ὃ δ' ὕπτιος ἐν κονίσι
 κάλπεσεν ἀμφῷ χεῖρε φίλοις ἐτάροισι πετάσσας.
 550 Ἀντίλοχος δ' ἐπόρουσε, καὶ αἶνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων

537. ποικίλα] ἐν Δ 226 λέγονται ποικίλα χαλκῶ.

539. τειρόμενον] αἰτιολογία τοῦ στενάχοντα.—κατὰ] ἐπιρρ.=κάτω. Ἀνήκει εἰς τὸ ἔρρεε.—νεούτατος] ἐκ τοῦ νέος καὶ οὔτάω.—χεῖρός=βραχίονος. 529.

540=169.

541. Αἰνέας] ὄρα Ε 390. Τὸ εα πάσχει συνίησιν. Γρ. 32, α'.—Ἀφαρῆα] πρὸβλ. 478, 183. Εἶναι ἀντικ. τοῦ τύψε.

542. ἐπὶ οἳ] ἐπὶ τῶν Αἰνεῖα.—τετραμμένον] ὄποκ: Ἀφαρῆα. Εἶναι τὸ ἀντίθετον τοῦ μεταστρεφθέντα, 545.

543. ἐτέρωσε] πρὸς τὴν ἐτέραν (ἐκ τῶν δύο) πλευράν, πρὸς τὰ πλάγια. ἐδῶ=πρὸς τὰριστερά, ὡς δεικνύει τὸ ἀσπίς.—ἐπὶ—ἐάθη], ἐπηκολούθησε καὶ συνέπεσε. Τὸ ἐάθη εἶναι ἀόρ. τοῦ ἐπομαι. Ἐλαβεν αὐξήσιν συλλαβικήν, διότι ἀργικῶς εἶχε σύμφωνον ἐν ἀρχῇ. Γρ. 28, α'. Ἐτράπη δὲ τῆς ῥίζης τὸ ε εἰς α κατὰ τὸ ἐτάρθη, ἐτράφη.

544. οἳ] ἀνήκει εἰς τὴν ἀμφί, ἡ ὅποια δὲν ἀνήκει εἰς τὸ χύτο· διότι τότε θά ἔλεγε ἀμφὶ δέμιν, ὅπως Π 414, 580.—θυμοραϊστής] (ῥαίω. ὄρα Ι 78)=ψυχοφθόρος, καταστρεπτικός.

545. θόων] ἐταῖρος τοῦ Ἀσίου Μ 140.—δοκεύσας] τοῦ δοκεύω (δεκ τοῦ δέχομαι)=καιροφυλακῶ, παραμονεύω, ὄθεν=παρατηρῶ. διὰ τοῦτο ἔλαβεν κατηγορ. μετοχήν: μεταστρεφθέντα.

546. φλέβα] καὶ ὁ Ἱπποκράτης αὐτὸς δὲν εἶγεν ἀκριβῆ γνώσιν τῶν φλεβῶν. πολὺ μᾶλλον ὁ Ὅμηρος. Ἀγνωστον λοιπὸν τίνα φλέβα ἐνοεῖ ὁ Ὅμηρος ἐνταῦθα. τινες ἐνοοῦσι τὴν κοιλίην φλέβα, ἄλλοι τὴν ἀορτήν.—ἀπὸ ἔκερσεν] τοῦ ἀποκείρω. Γρ. 14, α'.

547. διαμπερὲς] πέρα πέρα, ἄνευ διακοπῆς, καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς ῥάχως. Ἀνήκει εἰς τὸ θέουσα.

548, 549=Δ 522, 523.

550. αἶνυτο] παρατατ. ἀπόπειρας.

- παλταίνων· Τρῶες δὲ περισταδὸν ἄλλοθεν ἄλλος
οὔταζον σάκος εὐρὺ παναίολον, οὔδὲ δύναντο
εἶσω ἐπιγράψαι τέρενα χρῶα νηλεί χαλκῶ
Ἀντιλόχου· περὶ γάρ ῥα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
555 Νέστορος υἱὸν ἔρυτο καὶ ἐν πολλοῖσι βέλεσσι.
οὐ μὲν γάρ ποτ' ἄνευ δπίων ἦν, ἀλλὰ κατ' αὐτοῦς
στροφᾶτ'· οὔδὲ οἱ ἔγχος ἔχ' ἀτρέμας, ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
σειόμενον ἐλέλικτο· τιτύσκετο δὲ φρεσὶν ἦσιν
ἢ τευ ἀκοντίσσαι, ἢ ἐ σχεδὸν ὀρμηθῆναι·
560 ἀλλ' οὐ λῆθ' Ἀδάμαντα τιτυσκόμενος καθ' ὄμιλον,
Ἀσιάδην, ὃ οἱ οὔτα μέσον σάκος ὀξεί χαλκῶ
ἐγγύθεν ὀρμηθεῖς ἀμενήνωσεν δέ οἱ αἰχμὴν
κυανοχαῖτα Ποσειδάων βίοτοιο μεγῆρας.
καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ μείν' ὥς τε σκῶλος πυρίκαυστος

551. παλταίνων] ῥα Δ200. Περιέβλεπε, ἵνα μή τις ἐχθρὸς τὸν ἐπιτύχη. — περισταδὸν = περισταμένοι.

552. παναίολον] ῥα Δ186.

553. εἶσω] πρὸς τὰ ἔσω, εἰς τὴν ἐσωτερικὴν τῆς ἀσπίδος ἐπιφάνειαν. Λεῖπει ῥῆμα δηλοῦν τὴν πρὸς τὰ ἔσω κίνησιν. — ἐπιγράψαι] = χαράζει. ῥα Δ139.

554. Ὁ Νηλεὺς ὁ πατὴρ τοῦ Νέστορος καὶ πάππος τοῦ Ἀντιλόχου ἦτο υἱὸς Τυροῦς καὶ Ποσειδῶνος. πρβλ. λ 254.

555. περὶ - ἔρυτο] λίαν ἐπροστάτευε. ῥα Δ138. — βέλεσσι] ῥα 289. ἐδῶ σημαίνει τὰ διὰ δοράτων κτυπήματα, ἀφοῦ ἐν 552 κεῖται σφταζορ.

556. Αἰτιολογία τοῦ ἐν πολλοῖσι. — ἄνευ] μόνον ἐνταῦθα σημαίνει: μακρὰν ἀπό. Ἀντίθετον αὐτοῦ εἶναι τὸ κατ' αὐτοῦς.

557. στροφᾶτο] θαμιστικὸν τοῦ στρέφομαι. ῥα Α 471. — ἔχε ἀτρέμας] διτέλει ἡσυχον, ἡσύχαζε.

558. σειόμενον] Γρ. 29, 6. — ἐλέλικτο] ὑπερσ. παθητ. τοῦ ἐλέλιζω. ῥα Β 316. — τιτύσκομαι] =

σκοπεύω. ἐδῶ ὁμως κεῖται μεταφορικῶς = σκοπεύω, διανοοῦμαι. ῥα Γ 80.

559. ἀκοντίσαι] μακροθην, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ ἀντιθέτου σχεδὸν ὀρμηθῆναι. Ἡ γενικὴ τευ εἶναι κοινὴ τῶν δύο ἀπαρεμφάτων. Γρ. 95'.

560. Ἀδάμαντα] πρβλ. Μ 160.

561. ὃ οἱ] δὲν ἀποτελοῦσι χασμωδῖαν διὰ τὸ F τοῦ οἱ. Γρ. 27, ο. — οὔτα] ῥα 192.

562. ἀμενήνωσεν] ἐκ τοῦ ἀμενηνός (α. μένος) = ἀδύνατος.

563. κυανοχαῖτα] Γρ. 2. Τὸ χρῶμα τοῦ στοιχείου (πρβλ. ἰοειδέα πόντον) μετηγέχθη εἰς τὴν κόμην τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. — βίοτοιο] τῆς Ἀντιλόχου ζωῆς. — μεγῆρας] τοῦ μεταίρειν. ῥα Δ 54. Μόνον ἐνταῦθα ἔλαβε γενικὴν, ἀλλαχοῦ δὲ δοτικὴν καὶ αἰτ: τιτί τι Ἡ δοτικὴ ἐνταῦθα θὰ ληφθῆ ἐκ τοῦ οἱ, 562. = φθονήσας δηλ. ἀνηθείς νὰ παραδώσῃ τῶν Ἀδάμαντι τὴν ζωὴν τοῦ Ἀντιλόχου.

564. τὸ μὲν] τὸ ἐν τεμάχιον τοῦ θρασυθέντος δόρατος. — αὐτοῦ] ἀκριβέστερον ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ ἐν σάκει. — ὡς τε σκῶλος πυρίκ.] τόσον στε-

- 565 ἐν σάκει Ἀντιλόχοιο, τὸ δ' ἥμισυ κεῖτ' ἐπὶ γαίης·
 ἀψ δ' ἐτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.
 Μηριόνης δ' ἀπιόντα μετασπόμενος βάλε δουρὶ
 αἰδοίων τε μεσηγῦ καὶ ὀμφαλοῦ, ἔνθα μάλιστα
 γίγνεται Ἄρης ἀλεγεινὸς διζυροῖσι βροτοῖσιν.
- 570 ἔνθα οἱ ἔγχος ἔπληξεν· ὃ δ' ἐσπόμενος περὶ δουρὶ
 ἥσπαιρ' ὡς ὅτε βοῦς, τὸν τ' οὔρεσι βουκόλοι ἄνδρες
 ἰλλάσιν οὐκ ἐθέλοντα βίη δήσαντες ἄγουσιν·
 ὡς ὃ τυπεὶς ἥσπαιρε μίνυθά περ, οὔ τι μάλα δῆν,
 ὄφρα οἱ ἐκ χροῶς ἔγχος ἀνεσπάσαστ' ἐγγύθεν ἐλθῶν
- 575 ἦρως Μηριόνης· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.
 Δνίπυρον δ' Ἐλενος ξίφει σχεδὸν ἦλασε κόρσῃν
 Θρηκίῳ, μεγάλῳ, ἀπὸ δὲ τρυφάλειαν ἄραξεν.
 ἢ μὲν ἀποπλαγχθεῖσα χαμαὶ πέσε, καὶ τις Ἀχαιῶν

ρεὰ ὅπως κεκαυμένος πάσσαλος (εἶ-
 ναι χωμένος εἰς τὴν γῆν). Περιέ-
 καιον τοὺς πασσάλους, ἵνα ὀλιγώ-
 τερον εἰς σῆψιν ὑπάκηται.

565. *κεῖτ'* = κεῖτο.

566. *ἐχάζετο* ὁ Ἀδάμας. Ὑπε-
 χῶρει χωρὶς νὰ στρέψη τὰ νῶτα, ὡς
 φαίνεται ἐκ τῆς θέσεως τοῦ τραύ-
 ματος. — *ἀλεείνων*] ἀπόπειραν δη-
 λοῖ. ὄρα Γ 32.

567. *ἀπιόντα*] ὄρα 516. Ὑποκ:
 Ἀδάμαντα. — *μετασπόμενος*] ἀφοῦ
 τὸν ἠκολούθησε μέχρι τίνος, χωρὶς
 νὰ ἔλθῃ ἐντελῶς πλησίον του, ὡς
 δεικνύει τὸ βάλε καὶ τὸ *ἐγγύθεν ἐλ-
 θῶν*, 574.

569. Ἄρης οὕτω λέγει τὸ τραῦ-
 μα φανταζόμενος αὐτὸν τὸν θεὸν ὡς
 τραυματίζοντα· διότι αὐτὸς διευθύ-
 νει τὰ ὄπλα τῶν πολεμιστῶν καὶ πα-
 ράγει τὰ τραύματα. Πρβλ. 444. —
μάλιστα ἀλεγεινός] = ἀλγεινότητας,
 ὀδυνηρότατος. — *διζυρός*] ἐκ τοῦ δι-
 ζός. ὄρα Α 417.

570. *ἐσπόμενος*] ἀκολουθήσας τὴν
 φορὰν τοῦ δόρατος, τ. ἔ. πεσὼν ὑπὸ
 τὸ δόρυ. πρβλ. Μ 395. — *περὶ δουρὶ*]
 προσδιορισμὸς τοῦ ἥσπαιρε.

571. *ὡς ὅτε βοῦς*] ἐνοεῖται: ἄ-
 σπαιρει. ὄρα Δ 131.

572. *ἰλλάσιν*] ὡς ἐξ ὀνομαστικῆς
 ἰλλάς (ἴλλω, εἴλω). Σχοινία ἐξ ἱμάν-
 των συνεστραμμένων. — *οὐκ ἐθέ-
 λοντα*] ἀνθιστάμενον, ἀντιτασσόμε-
 νον. Ἐπιτείνει τὸ βίη.

573. *τυπεὶς*] τοῦ τυπτω παθ. ἀό-
 ριστος. Ὁ ἦρμος ἐξ ἰλλῶν τὸ βλη-
 θεὶς διότι τὸ τραῦμα ἔγεινε πόρρω-
 θεν. πρβλ. *βάλε*, 567. — *μάλα δῆν*,
 Γρ. 26.

574. *οἷ*] προσωπικὴ ἀντ. — *χροῶς*]
 ὄνομ. χρώς. — *ἐγγύθεν*] ὄρα Ε 275.
 575 = Δ 461.

576. *Δνίπυρον*] πρβλ. 478, 183.
 — *ἦλασε*] ἔλαβεν αἰτ. τοῦ ὄλου καὶ
 αἰτ. τοῦ μέρους: *Δνίπυρον κόρσῃν*.
 ὄρα Ε 80, 147. — Ὁ Ἐλενος ἔφερε
 τόξον (583) καὶ ξίφος. πρβλ. Γ 17 ἐξ.

577. *Θρηκίῳ*] περιφραση. ἦσαν
 τότε τὰ Θρακικὰ ξίφη. πρβλ. Ψ 808.
 — *ἀπὸ - ἄραξεν*] τοῦ ἀπαράσσω.

578. *ἀποπλαγχθεῖσα*] παθ. ἀόρ.
 τοῦ ἀποπλάζω. — *χαμαὶ*] κυρίως εἶ-
 ναι τοπικὴ δοτικὴ (τοῦ χαμὰ humi)
 καὶ ὡς τοιαύτη τίθεται καὶ μετὰ ῥη-
 μάτων κινήσεως (Δ 482, Ε 588, Δ

μαρναμένων μετὰ ποσσὶ κυλινδομένην ἐκόμισσε
580 τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νύξ ἐκάλυψε.

Ἄτρείδην δ' ἄχος εἶλε, βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον·

βῆ δ' ἐπαπειλήσας Ἐλένω ἦρωι ἄνακτι,

ὄξυ δόρυ κραδάων· ὃ δὲ τόξου πῆχυν ἀνελκε.

τῷ δ' ἄρ' ὀμαρτήδην ὃ μὲν ἔγχει ὄξυόνεντι

585 ἱετ' ἀκοντίσσαι, ὃ δ' ἀπὸ νευρῆφιν ὀιστῶ.

Πριαμίδης μὲν ἔπειτα κατὰ στῆθος βάλεν ἰφ

θώρηκος γυάλων, ἀπὸ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀιστός.

ὡς δ' ὄτ' ἀπὸ πλατέος πτυόφιν μεγάλην κατ' ἀλώφην

θρώσκωσιν κύαμοι μελανόχροες ἢ ἐρέβινθοι

590 πνοιῆ ὑπο λιγυρῆ καὶ λικμητῆρος ἐρωῆ,

ὡς ἀπὸ θώρηκος Μενελάου κυδαλίμοιο

πολλὸν ἀποπλαγχθεὶς ἐκὰς ἔπτατο πικρὸς ὀιστός.

Ἄτρείδης δ' ἄρα χεῖρα, βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,

τὴν βάλεν, ἧ ῥ' ἔχε τόξον ἐύξοον· ἐν δ' ἄρα τόξω

595 ἀντικρὺ διὰ χειρὸς ἐλήλατο χάλκεον ἔγχος.

ἂψ δ' ἐτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεινῶν,

526, Θ 320 κλπ.) εἰς δῆλωσιν προσ-
εγγίσεως. ὄρα Δ 523.

579. μαρναμένων] δὲν ἀνήκει εἰς
τὸ Ἀχαιῶν ἄλλ' εἰς τὸ ποσσί.

580=E 659.

582. ἐπαπειλήσας] ἀλλαχοῦ μὲν
= ἀπειλεῖν διὰ λόγων, ἐδῶ δὲ =
λαμβάνειν ἀπειλητικὴν στάσιν.

583. πῆχυν ἀνελκε] ὄρα Λ 375.

584. τῷ... ὃ μὲν... ὃ δὲ] ὅλον
καὶ μέρη ὁμοιοπτῶτως ἐτέθησαν.—
ὀμαρτήδην] μόνον ἐνταῦθα ἀπαντᾷ.
πρβλ. ὀμαρτήσαντε M 400. Ἐσχη-
ματισθῆ κατὰ τὰ κλήδην, ἐποβλή-
δην, βάδην, ἐπιτροχάδην.—ὄξυός
= ὄξυς. ὄρα E 50.

585. ἀπὸ νευρῆφιν] μακρὸν τὸ ο.
Γρ. 26. Ἀνήκει εἰς τὸ ὀιστῶ ὡς
ἐπιθετικὸς προσδιορισμός. ὄρα K 371.
Ἐκ τοῦ ἀκοντίσσαι ἐννοεῖται ζευ-
ματικῶς βαλεῖν.

587. ὄρα E 99.—ἀπὸ δ' ἔπτατο

= ἀπέπτατο δέ.

588. πτυόφιν] γενική τοῦ πτύον.

Γρ. 5, δ' . = λικμητῆρ (590), λικμη-
στήρι, δι' οὗ ἀναρρίπτονται τὰ ἄ-
χυρα καὶ ὁ καρπός.

590. πνοιῆ ὑπο] λικμῶσιν, ὅταν
πνέη ἄνεμος, ἵνα οὗτος φέρῃ μακρὰν
τάχυρα.—ἐρωῆ=ἀνάπασις, τιναγ-
μός, ὃν ὁ λικμῶν διὰ τοῦ πτύου πα-
ρέχει εἰς τοὺς κυάμους κλπ. ὄρα A 303.

591. Ἡ παραβολὴ ἀποδίδει τὴν
ὀρμὴν τῆς ἀναπάσεως.

592. πολλὸν = μακρὰν.—ἐκὰς]
ἐνταῦθα κεῖται τὸ σημεῖον τῆς πα-
ραβολῆς.

594. χεῖρα τῆρ] ὄρα E 320.—ἐν
δ' ἄρα . . .] τὸ δόρυ διὰ τῆς χειρὸς
εἰσηλθὲν εἰς τὸ τόξον.

595. ἐλήλατο] τοῦ ἐλάυνω παθ.
ὑπερτ. δηλῶν ταχύτητα τῆς πράξεως.
ὄρα A 221.

596. ἐχάζετο] ὁ Ἐλενος.

- χειρα παρακρεμάσας· τὸ δ' ἐφέλεκτο μείλινον ἔγχος·
καὶ τὸ μὲν ἐκ χειρὸς ἔρυσεν μεγάλθυμος Ἀγίνωρ,
αὐτὴν δὲ ξυνέδνησεν ἐυστρεφεὶ οἶδος ἀώτῳ,
600 σφενδόνη, ἦν ἄρα οἱ θεράπων ἔχε ποιμένι λαῶν.
Πείσανδρος δ' ἰθύς Μενελάου κυδαλίμοιο
ἦε· τὸν δ' ἄγε μοῖρα κακὴ θανάτοιο τέλοσδε,
σοί, Μενέλαε, δαμῆναι ἐν αἰνῇ δπιότητι.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
605 Ἀτρείδης μὲν ἄμαρτε, παραὶ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος,
Πείσανδρος δὲ σάκος Μενελάου κυδαλίμοιο
οὔτασεν, οὐδὲ διὰ πρὸ δυνήσατο χαλκὸν ἐλάσσαι·
ἔσχεθε γὰρ σάκος εὐρύ, κατεκλάσθη δ' ἐνὶ καυλῷ
ἔγχος· ὁ δὲ φρεσὶν ἦσι χάρη καὶ ἐέλπτετο νίκην.
610 Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόπλον
ἄλτ' ἐπὶ Πεισάνδρῳ· ὁ δ' ὑπ' ἀσπίδος εἴλετο καλὴν
ἀξίνην εὐχαλκον, ἐλαίνῳ ἀμφὶ πελέκῳ,

597. τὸ] εἶναι ὑποκείμενον.—ἐφέλεκτο] εἶναι παθητικόν, ὅχι μέσον. πρὸ βλ. E 665. — Βεβαίως τὸ τόξον ἐξέπεσε τῆς χειρὸς ἀνικάνου πλέον πρὸς συγκράτησιν αὐτοῦ.

599. οἶδος] ὄνομ. δις=πρόβατον. — ἀώτῳ] ὄρα I 661. — ἐυστρεφεὶ οἶδος ἀώτῳ] μὲ τὸ καλοστρειμμένον μάλλινον σχοινίον. Κατεσκευάζον τότε τὰς σφενδόνας ἐκ μαλλίνων ταινιῶν καὶ ὄχι ἐκ χορδῶν ἐντέρων ἢ ἱμάντων δέρματος.

600. οἱ] δηλ. τῷ Ἀγίνωρι. — ποιμένι λαῶν. ὄρα B 85.

601. ἰθύς] ὄρα E 506.

602. θανάτοιο τέλος] περιφρασίς τοῦ θανάτου. ὄρα E 553. — ἄγε μοῖρα] πρὸ βλ. E 613, B 834.

603. σοί Μενέλαε] σχῆμα ἀποστροφῆς. ὄρα Δ 127. — δαμῆναι] ἀναπτύσσει τὸ θανάτοιο τέλοσδε. — δπιότης] ἐκ τοῦ δήμος. ὄρα I 76.

604, 605=Γ 15, Δ 233. — οἱ] τῷ Μενελάῳ. — ἔγχος] ὁ Μενέλαος ἔχασεν ἐν δόρῳ, τὸ ἐν τῷ τραύματι τοῦ

Ἐλένου. πρὸ βλ. 597εξ. Πόθεν λοιπὸν εὔρε τὸ ἄλλο; θὰ εἶχε δύο. ὄρα Δ 43.

607. οὔτασεν] τοῦ οὐτάζω. Ἐννοεῖται: ἔγχει. — διὰ πρὸ] ὄρα Δ 138. — χαλκόν] χαλκοῦν ἔγχος.

608. ἔσχεθε] ἐννοεῖται ἀντικ: χαλκόν. — κατεκλάσθη] τοῦ κατακλάω. — καυλῷ] ὄρα 162.

609. ὁ δὲ] παρατακτικὴ ἀντιθέσις τῶν ἐν 608 μετὰ εἰρωνείας εἰρημένη: ἄν καὶ εἶχε χαρῆ καὶ ἤλπιζε νίκην μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ πολεμίου (605).

611. ἄλτο] β'. ἄορ. συγκεκομμένος τοῦ ἄλλομαι. Γρ. 20, θ'. — ὑπ' ἀσπίδος] ὁ πολεμικὸς πέλεκυς θὰ εἶχε τι, δι' οὗ ἐξηρτάτο στερεῶς ἔσωθεν τῆς ἀσπίδος.

612. ἀξίνην] μόνον ἐνταῦθα καὶ ἐν O 711 ἀναφέρεται ὡς πολεμικὸν ὄργανον. — ἐλαίνῳ] τὸ ξύλον τῆς ἀγριλαίας εἶναι σκληρόν, ἐπιδεικτικόν δὲ στιλπνώσεως· διὸ τὸ ἐπιθετικὸν εὐξέστω. — ἀμφὶ πελέκῳ] περὶ

μακρῷ εὐξέστω· ἅμα δ' ἀλλήλων ἐφίκοντο.

ἢ τοι ὃ μὲν κόρυθος φάλον ἤλασεν ἵπποδα σείσας
 615 ἄκρον ὑπὸ λόφον αὐτόν· ὃ δὲ προσιόντα μέτωπον
 ῥινός ὑπερ πνυμάτης· λάκε δ' ὅστέα, τῷ δέ οἱ ὄσσειν
 παρ' ποσὶν αἱματόεντα χαμαὶ πέσον ἐν κόνιησιν.
 ἰδνῶθη δὲ πεσών· ὃ δὲ λαξ ἐν στήθεσι βαινών·
 τεύχεά τ' ἐξενάριξε καὶ εὐχόμενος ἔπος νῦδα·
 620 «λείψετε θην οὕτω γε νέας Δαναῶν ταχυπώλων,
 Τρῶες ὑπερφίαλοι, δεινῆς ἀκόρητοι αὐτῆς,
 ἄλλης μὲν λώβης τε καὶ αἰσχεος οὐκ ἐπιδευεῖς,
 ἦν ἐμὲ λωθήσασθε, κακαὶ κύνες, οὐδέ τι θυμῷ
 Ζηνός ἐριδρεμέτεω χαλεπὴν ἐδείσατε μῆνιν

στειλόν· διότι ὁ στειλίδης χώνεται εἰς τὸν χαλκόν.

613. ἐφίκοντο] κατέφθασαν, ὃ μὲν διὰ τῆς ἀξίνης ὃ δὲ διὰ τοῦ ξίφους, ὅπως τὰ ἐν 614 ἐξ. ἀναπτύσσουσι. Ἔλαβε γενικὴν τοῦ σκαπομένου τέρατος, ὅπως τὸ ἐπαίσειν, ἐπισύνομαι, ἀντιῶ. Ε 263, Μ 388.

614. ἦ τοι] ὄρα Δ 9. — ὃ μὲν] Πείσανδρος. — φάλον] ὄρα Γ 362. — ἵπποδάσεια] ὄρα Δ 459.

615. ἄκρον] ἀνήκει εἰς τὸ φάλον. — ὃ δὲ] ἔννοεῖται: ἤλασεν. — προσιόντα] ὑπὸν: Πείσανδρον. Εἰς τὴν αἰτιατ. ταύτην τοῦ ὄλου προστέθη καὶ τὸ μέρος μέτωπον.

616. ῥινός πνυμάτης] τὸ ἀνώτατον μέρος τῆς ῥινός, ἢ ῥίζα τῆς ῥινός. Ὁ ποιητὴς δὲν ὑποθέτει ἐνταῦθα, ὅτι ἡ περικεφαλαία εἶχε προφυλακτῆριον τῆς ῥινός· ἀλλ' αἰ ἐπὶ τῶν ἀρχειοτάτων ἀγγείων εἰκόνες ἔχουσι σκέπην τῆς τῆς ῥινός καὶ τῶν παρεῖων. — λάκε] ἄορ. τοῦ λάσκω. Εὐχρηστον πρὸς δήλωσιν διαφόρων ἡχων. πρβλ. Ε 25, Υ 277, Χ 141, μ 85.

617. αἱματόεντα] εἶναι οὐδέτ. Ἀνήκει εἰς τὸ ὄσσειν. ὄρα 435. — παρ' ποσὶν] τοῦ Πείσανδρου, ὃς κατόπιν ἔπεσε.

618. ἰδνῶθη] ὄρα Β 266.

620. θῆν] βεβαιωτικὸν μετὰ εἰρωνείας. Β 276, Ι 394, Κ 104. — ὄστω] ἂν δηλ. ἡμέεις φονεύμεν ὑμᾶς. — ταχυπώλων] ὄρα Δ 257.

621. ἀκόρητοι αὐτῆς] ἔχει παραχωρητικὴν ἔννοιαν, ὅπως καὶ τὸ καὶ ἐσσύμετοί περ (630) τὸ ὄποιον εἶναι ἐπανάληψις τούτων. — ἀκόρητοι] ἐκ τοῦ α καὶ κορέννυμι. — αὐτῆ] κραυγῆ, μάχη. ὄρα Α 492.

622. ἄλλης μὲν . . . οὐκ ἐπιδευεῖς] παραθετικῶς εἶναι συνημμένον πρὸς τὴν κλητικὴν Τρῶες, καὶ χρησιμεύει ὡς ἀνάπτυξις τοῦ ὑπερφίαλοι. Πρὸς τοῦτο ἀντιτίθεται τὸ ἐν 628 «νῦν αὐτ' . . . μενεαίνετε». Ἡ ἔννοια: οἱ ὄποιοι ἄλλως ἤδη δὲν στερεῖσθε ὕβρεως καὶ αἰσχους.

623. ἦν] ἀναφέρεται πρὸς τὴν κυρίαν ἔννοιαν: λώβης· πρβλ. Ε 172, Ρ 202, Ϛ 284. — λωθήσασθε] πρὸς τῆ ἐιτιατικῇ τοῦ ἀντικ. ἐμὲ ἔλαβε καὶ σύστοιχον αἰτιατικὴν ἦν, ὅπως λ 545, ο 245. Ὁ ἄορ. οὗτος ἔχει σημασίαν παρακεμμένου. = τὴν ὄποιαν εἰς ἐμὲ ἔχετε προσενηση. — οὐδέ τι . . . ἐδείσατε] προσδιορισμὸς παρατακτικῶς συναφθεῖς πρὸς τὴν ἀναφορικὴν πρότασιν: χωρὶς καθόλου

- 625 ξεινίου, ὅς τέ ποτ' ἕμμι διαφθέρσει πόλιν αἰπὴν·
οἱ μὲν κουριδίην ἄλοχον καὶ κτήματα πολλὰ
μὰ ψ οἴχεσθ' ἀνάγοντες, ἐπεὶ φιλέεσθε παρ' αὐτῆ·
νῦν αὖτ' ἐν νηυσὶν μενεαίνετε ποντοπόροισι
πῦρ ὀλοὸν βαλέειν, κτεῖναι δ' ἥρωας Ἀχαιοὺς.
630 ἀλλὰ ποθι σχήσεσθε, καὶ ἐσσύμενοί περ, ἄρνος.
Ζεῦ πάτερ, ἦ τέ σέ φασι περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων,
ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν, σέο δ' ἐκ τάδε πάντα πέλονται.
οἶον δὴ ἄνδρεςσι χαρίζεαι ὕβριστῆσι,
Τρωσίν, τῶν μένος αἰὲν ἀτάσθαλον, οὐδὲ δύνανται
635 φυλόπιδος κορέσασθαι ὁμοίου πολέμοιο.
πάντων μὲν κόρος ἐστί, καὶ ὕπνου καὶ φιλότιτος
μολπῆς τε γλυκερῆς καὶ ἀμύμονος ὄρχηθμοιο,
τῶν πέρ τις καὶ μᾶλλον ἐέλδεται ἐξ ἔρον εἶναι

νὰ φοβῆθῃτε.

625. ξεινίου] μετ' ἐμφάσεως κεῖται ἐν τέλει τῆς κρίσεως καὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ στίχου, ὅπως 1271. Ὁ Ζεὺς ἐθεωρεῖτο προστάτης τοῦ δικαίου τῆς ξενίας ζ 207 «πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες ξεῖνοί τε πτωχοί τε.»—διαφθέρσει] Γρ. 14, α'.

626. οἶ' . . . οἴχεσθε] ἀναφορική πρότασις χαλαρῶς συνημμένη πρὸς τὴν λωβήσασθε καὶ ταύτην ἀναπτύσσουσα. Ἐχει χαρακτηριστὴρα ἐπιφωνήσεως.—κουριδίην ἄλοχον] ὄρα Α 114.—κτήματα] πρβλ. Γ 72, 255, 458.

627. ἀνάγοντες] ὄρα Ζ 292.—φιλέεσθε] παρατατ. Ἐν τοῖς 622—627 τὰ αἰσχη τοῦ Πάριδος ἡ ὀργή τοῦ λέγοντος προσάπτει εἰς πάντας τοὺς Τρῶας.

628. νῦν αὖτε . . . μενεαίνετε] ἀπὸ τοῦ ἐπιθετικοῦ πρώτου μέλους τῆς ἀντιθέσεως (ἐπιδενεῖς, 622) ἔγεινε μετάβασις εἰς ῥῆμα.

630. Ἐπαναλαμβάνει τὰ ἐν 620.—ἐσσύμενοί] 57.

631 ἐξ. Παραπονεῖται, ὅτι ὁ Ζεὺς, καίπερ συνετώτατος, ἐπιτρέπει νὰ γίνωνται τὰ ἐν 633—635. ὄρα Γ 365.

—ἦ τε] εἰσάγει διμερῆ περίοδον, ἧς τὰ κῶλα συνδέονται διὰ τῆς ἐπαναφορᾶς σέ-σέο δέ.—περι-έμμεναι] ὄρα Α 258.

632. ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν]=ἀπάντων.—δὲ] εἶναι ἀντιθετικός.—τάδε] τὰ νῦν συμβαίνοντα, δηλ. τοῦ τείχους ἢ ἄλωσις καὶ ὁ κίνδυνος τῶν πλοίων.—Οἱ τρεῖς ἐπόμενοι στίχοι ἐπιφωνηματικῶς ἐκφέρονται καὶ δικαιολογοῦσι τὴν μομφὴν ταύτην τοῦ λέγοντος.

633. οἶον δὴ] θαυμασμὸν καὶ μομφὴν περιέχει.

634. οὐδὲ δύνανται] συμπέρασμα παρατακτικῶς ἐξηνηγεμένον.—Πολὺ παράξενος εἶναι ἡ ἐντεῦθεν μέχρι τοῦ 639 ἀνάπτουσις τοῦ ὕβριστῆσιν· διότι ἡ παράξενος μομφή, ὅτι οἱ Τρῶες εἶναι ἀκόρεστοι πολέμου, γελοῖως ἐξαδυνατίζει τὰ ἐν 626—629.

635. φυλόπις] ὄρα Δ 15.—φυλόπιδος πολέμοιο] ὄρα 271.

636. κόρος ἐστί] χορταίνει τις, ἀηδιάζει.

638. ἐξ ἔρον εἶναι]=ἐξεῖναι ἔρον. Εἶναι ἀόριστος τοῦ ἐξ-ίημι=καταπραῦνω τὴν ὄρεσιν, μέχρι κόρου ἀ-

ἢ πολέμου· Τρῶες δὲ μάχης ἀκόρητοι ἔασιν».

640 ὣς εἰπὼν τὰ μὲν ἔντε' ἀπὸ χροῶς αἱματόεντα
συλῆσας ἐτάροισι δίδου Μενέλαος ἀμύμων,
αὐτὸς δ' αὐτ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη.

ἔνθα οἱ υἱὸς ἐπᾶλτο Πυλαιμένεος βασιλῆος,
'Αρπαλίω, ὃ ῥα πατρὶ φίλῳ ἔπετο πτολεμίζων
645 ἔς Τροῖνιν, οὐδ' αὖτις ἀφίκετο πατρίδα γαῖαν·

ὅς ῥα τότε 'Ατρεΐδαο μέσον σάκος οὔτασε δουρὶ
ἐγγύθεν, οὐδὲ διὰ πρό δυνήσατο χαλκὸν ἐλάσσαι,
ἀψ δ' ἐτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων,
πάντοσε πελταίων, μὴ τις χροῶ χαλκῷ ἐπαύρη.

650 Μηριόνης δ' ἀπλόντος ἴει χαλκήρε' ὀστόν,
καὶ ῥ' ἔβαλε γλουτὸν κατά δεξιόν· αὐτὰρ ὀιστὸς
ἀντικρὺν κατά κύστιν ὑπ' ὀστέον ἐξεπέρνησεν.

ἔζόμενος δὲ κατ' αὔθι, φίλων ἐν χερσὶν ἐταίρων
θυμὸν ἀποπνεύων, ὥς τε σκώληξ ἐπὶ γαίῃ

655 κεῖτο ταθείς· ἐκ δ' αἷμα μέλαν ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.
τὸν μὲν Παφλαγόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο.
ἔς δίφρον δ' ἀνέσαντες ἄγον προτὶ Ἴλιον ἱρὴν

πολαύειν. ὅρα Α 469. Μόνον ἐδῶ καὶ ἐν Ω 227 κεῖται τὸ ἐνεργ., πανταχοῦ δ' ἄλλαχοῦ τὸ λογικῶς ὀρθότερον μέσον.

641. ἀμύμων] ὅρα Δ 89.

642. ἐξαῦτις] προσδ. τοῦ ἐμίχθη.

643. Πυλαιμένεος] πρβλ. Β 851.

—ἐπᾶλτο] ἄορ. τοῦ ἐβάλλομαι. Γρ. 20, θ.

645. πατρίδα] εἶναι ἐπίθετον· ὅρα Β 140.

646. ὅς] Γρ. 9, δ'. —μέσον] κατηγορ.

647=607.

649. χροῶ] τὸ σῶμα αὐτοῦ. —μὴ ἐπαύρη] πλαγία ἐρώτησις δηλωτικὴ φροντίδος. Ἀόριστος τοῦ ἐπαύρισω. Μετὰ ἱστορικὸν χρόνον ἐτέθη ὑποτακτικὴ (ὅρα Μεγάλῃς Γραμμ. Κυννέρου ὑπὸ Εὐστ. Σταθάκη § 595).

650. ἴει ὀιστόν] ἔλαβε γενικὴν ὡς

στοχαστικόν. ὅρα Δ 100. —χαλκήρης (ἄρ. ἀραρίσκω) ὅρα Δ 469. —'Ο Μηριόνης ἐν τοῖς ἡγουμένοις ἐμάχετο μὲ δόρυ, ἐδῶ δὲ μὲ τόξον. Φαίνεται, ὅτι, ὡς διαπρέπων εἰς ἀμφοτέρα, ἀμφοτέρα καὶ ἔφερε μεταχειριζόμενος κατὰ τὰς περιστάσεις.

651, 652. πρβλ. Ε 66, 67. —ὀιστόν] τὸ τῆς λεκάνης.

653. ἐζόμενος] μετοχὴ ἀορίστου. Δηλοῖ πρᾶξιν ἡγουμένην τοῦ κεῖτο. —κατ' εἰς τὸ ἐζόμενος ἀνήκει. —χερσὶν] μέσα εἰς τοὺς βραχίονας, τὰς ἀγκάλας.

654. θυμὸν ἀποπνεύων] ψυχομαχῶν. Ὑπόκειται εἰς τὸ ἐζόμενος.

655. ταθείς] παθ. ἄορ. τοῦ τελέρομαι.

656. μεγαλήτορες] ἐκ τοῦ ἦτορ =καρδία.

657. ἀνέσαντες] μετοχὴ τοῦ ἀν-

ἀχνύμενοι· μετὰ δέ σφι πατὴρ κίε δάκρυα λείβων,
ποινὴ δ' οὐ τις παιδὸς ἐγίγνετο τεθνηῶτος.

660 τοῦ δὲ Πάρις μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη·
ξείνος γάρ οἱ ἔην πολέσιν μετὰ Παφλαγόνεσσι·
τοῦ δ' γε χωόμενος προΐει χαλκῆρε' οἰστόν.
ἦν δέ τις Εὐχύνωρ, Πολυίδου μάντιος υἱός,
ἀφνειός τ' ἀγαθός τε, Κορινθόθι οἰκία ναίων,
665 ὃς ῥ' εὔ εἰδὼς κῆρ' ὀλοὴν ἐπὶ νηὸς ἔβαινε.
πολλάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρων ἀγαθὸς Πολυίδος,
νούσῳ ἔπ' ἀργαλέη φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν,
ἢ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι·
τῷ ῥ' ἅμα τ' ἀργαλέην θωὴν ἀλέεινεν Ἀχαιῶν

εἶσα. ὄρα Γ 382. = ἔβαλα νὰ καθί-
ση. Παραδόξως ἐνταῦθα λέγεται περὶ
νεκροῦ. Δικαιολογεῖται ὁμως· διότι
ὁ μὲν νεκρὸς ἦτο θερμὸς ἀκόμη καὶ
εὐκαμπτος, ὁ δὲ δῖφρος, ὁ ὁποῖος μό-
νον ἐνταῦθα χρησιμεύει ὡς φορεῖον
νεκροῦ, ὡς στενὸς ἢ δύνατο νὰ περι-
λάβῃ τινὰ μόνον ἐν σχηματισμῷ κα-
θημένου. — ἱρήν] ὄρα Δ 103.

658. πατὴρ] ἐν Ε 576 λέγεται
ὅτι οὗτος ὑπὸ τοῦ Μενελάου ἐφο-
νεύθη. Διὸ οἱ ἀργαῖοι ἀπέριπτον
τούς στ. 658, 659. ἄλλοι δ' ἐδέχοντο
δύο πρόσωπα ἑμῶνυμα. ὄρα Ε 576.

659. ποινὴ] ὄρα Ι 633. — Ἡ ἔν-
νοια τοῦ στίχου: ἀλλὰ τὰ δάκρυα
δὲν τὸν ὠφέλουν, καθόλου δὲν ἀπε-
ζημιούτο διὰ τὸν θανόντα υἱόν. πρβλ.
x 201 ἔξ.

660 = Δ 494.

661. οἱ] Πάριδι. — ξείνος] τὸ δι-
καιον τῆς ξενίας ἦτο τόσον ἰσχυρόν,
ὥστε, ὅπως ἀπέφευγον τὴν πρὸς τινὰ
ἐκ τῶν ξένων μάχην (ὄρα Ζ 251 ἔξ.)
οὕτως ὄφειλον καὶ νὰ ἐκδικήσωσι
τὸν θανάτον τίνος αὐτῶν.

663. ἦν δέ τις] ὄρα Ε 9. — Εὐχύν-
ωρ (εὐχή, ἦνωρ) = ὄνομα ἀρμόδιον
δι' υἱὸν μάντεως. = ἀνήρ εὐχῶν. —
Πολυίδου] ὄρα Ε 148, ὅπου ὁ υἱὸς
μάντεως καλεῖται Πολυίδος, ὅπως

ἐνταῦθα ὁ μάντις.

664. ἀφνειός] ὄρα Ε 9. — Κοριν-
θόθι] Β 570.

665. πρβλ. τὸ παρ' Ἡραδότην
(VII, 228) ἐπιτύμβιον «κῆρας ἐπερ-
χομένας σάφα εἰδῶς».

667. νόσῳ ὑπὸ] κατὰ τὴν ἔκ-
φρασιν ταύτην ἡ νόσος θεωρεῖται ὡς
ἐχθρὸς ῥιπτόμενος ἐπὶ τοῦ ἀνθρώ-
που καὶ βαρύνων αὐτόν. Παρ' Ὀ-
μήρῳ νόσος εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ ἀ-
σθένεια ἢ θανάσιμος, ὅθεν καὶ τὰ
ἐπίθετα ἀργαλέη, στυγερὴ 670, δο-
λιχὴ λ 172, κακὴ Α 10. — ἀργα-
λέη] ὄρα Α 589. — φθίσθαι, δαμῆ-
ναι (668) περὶ μέλλοντος πάθους
ἐτέθη ἀπαρεμφάτου ἀόριστος. Οὕτω
παρίσταται βεβαία ἡ πραγμάτωσις
τοῦ μέλλοντος. ὄρα Γ 98, 112, 366.
— οἷς] Γρ. 9, 6'.

668. μετὰ νηυσὶν] κυρίως = με-
ταξύ. ἐδῶ ὁμως = πλησίον. Καὶ ὁ
Ἀχιλλεὺς μετὰ δύο μοιρῶν εἶχε
νὰ ἐκλέξῃ, Ι 414 ἔξ.

669. ἅμα τ' ἢ] ἡ θέσις τοῦ τε ἢ
φυσικὴ εἶναι μετὰ τὸ ἀργαλέην.
Τοιαύτη ἐλευθερία θέσεως καὶ ἐν 85,
167, Β 281 — θωὴν] (θεῖναι) πρόστι-
μον δι' ἄρνησιν στρατιωτικῆς ὑπη-
ρεσίας. — Ἀχαιῶν] ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν
ἐπιβαλλομένην.

- 520 Πείροος Ἴμβρασίδης, ὃς ἄρ' Αἰνόθεν εἰληλούθει·
 ἀμφοτέρω δὲ τένοντε καὶ ὄστέα λᾶας ἀναιδῆς
 ἄχρῃς ἀπνηλοῖσεν· ὃ δ' ὕπιος ἐν κονίῃσι
 κάππεσεν ἀμφὼ χεῖρε φίλοις ἐτάριοισι πετάσσας,
 θυμὸν ἀποπνεύων. ὃ δ' ἐπέδραμεν ὃς ῥ' ἔβαλέν περ,
 525 Πείροος· οὔτα δὲ δουρὶ παρ' ὀμφαλόν· ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι
 χύντο χαμαὶ χολάδες, τὸν δὲ σκότος ὅσσε κάλυψε.
 τὸν δὲ Θόας Αἰτωλὸς ἀπεσύμενον βᾶλε δουρὶ
 στέρνον ὑπὲρ μαζοῖο, πάγῃ δ' ἐν πνεύμονι χαλκός.
 ἀγχίμολον δὲ οἱ ἦλθε Θόας, ἐκ δ' ὄβριμον ἔγχος

μένει ἢ αἰτιατικὴ τοῦ μέρους.

520. Αἶνος] πόλις παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἑβρου.

521. τένοντε] παρ' Ὀμήρῳ μόνον ὁ δυϊκὸς αὐτοῦ καὶ σπανίως ὁ πληθυντικὸς ὑπάρχει. παράγεται ἐκ τοῦ τείνω=τεντώνω. εἶναι τὰ νεῦρα τῶν ἀρθρώσεων τὰ χρησιμεύοντα εἰς τὰσιν καὶ χαλάρωσιν τῶν μυῶν, δι' ὧν κινοῦνται τὰ ὄστα.—ἀναιδῆς] σκληρὸς, ἄσπλαγγος, διότι φονεύει. ὁμοίως «νηλεῖ χαλκῶ». καὶ «θάνατος ἀναιδῆς» Θεογν. 207. «πότμος» Πινδ. Ὀλ. X, 105. «ὀδοῦς» Θεοκρ. 24, 24. || κυρίως = ἀδιάντροπος, ὅστις δὲν σέβεται, ἐπομένως σκληρὸς.

522. ἄχρῃς] ἐντελῶς. — || ἀπνηλοῖσεν] τοῦ ἀπ-αλοιάω, = ἐντελῶς ἀλωνίζω, κατασπνέω. ἢ ἀπὸ ἔχει ἐπιτατικὴν ἔννοιαν, ὅπως ἀπεργάζομαι, ἀποθαυμάζω.

523. || κάππεσεν] ἀντὶ κατέπεσεν. Γραμμ. § 17, 6'. — ἐτάριοις] πρὸς τοὺς ἐταίρους. ἢ δοτικὴ μετὰ ῥημάτων ἀπλῶν ἢ ῥημάτων προσέγγισιν καὶ διεύθυνσιν (E 82, H 187, T 222 κ. ἄ.) ἰδίως μετὰ τοῦ κλίτειν, ἐρείδεται, πελάζειν, παρὰ δὲ τοῖς τραγικοῖς μετὰ τῶν βάλλειν, πίπτειν. — || πετάσσας] μετοχὴ ἄορ. τοῦ πετάρνυμι.

524. θυμὸν ἀποπνεύων] ψυχομαχῶν. || προσδιορίζει τὸ κάππεσεν.

525. || οὔτα] δὲν προῆλθεν ἐκ τοῦ

οὔτα, διότι τὸ α εἶναι βραχύ, ἀλλ' εἶναι ἀόριστος ὅπως τὸ ἔκτα ὄρ. Δ319.

526. χύντο] μετὰ τῆς ἐκ=ἐχύθησαν ἔξω. εἶναι ἀόριστος—χολάδες] τὰ ἔντερα.

527. ἀπεσύμενον] οἱ ἥρωες προβαίνοντες εἰς ἐπίθεσιν ἐξέρχονται τῆς γραμμῆς. ἂν μὲν ἐπιτύχωσιν, ἢ σκυλεύουσι τὸν πεσόντα ἢ ἐν εὐνοικῇ περιστάσει αὐτὸν μὲν ἀφίνουσι προβαίνουσι δ' εἰς ἐπίθεσιν κατ' ἄλλου. τοῦτο ὅμως πάντοτε ῥητῶς ἀναφέρεται ὁ Ὀμηρος λ. χ. «τοὺς μὲν ἔασ' ὃ δ' Ἄθαντα μετώχετο» E 148, Λ 148, Λ 99 κ. ἄ. Ἄν δ' ἀποτύχη ἢ ἐπίθεσις, ὑποχωροῦσι πρὸς τοὺς αὐτῶν. Λ 585, N 516, 566, 567, 650 κ. ἄ. Ὑπεχώρουσα δ' οὐχὶ μεταστρεφόμενοι, διότι ἐξετίθετο εἰς ἀφευκτον κίνδυνον. Διὰ ταῦτα ἐνταῦθα καλῶς ἔχει τὸ ἀπεσύμενον, καὶ ὄχι τὸ ἐπεσύμενον· διότι τοῦτο ὑποθέτει, ὅτι ὁ Πείροος ἐπετέθη κατ' ἄλλου Ἀχαιοῦ, ὅπερ δὲν ἀναφέρεται. || = ἀφορμῶντα. μετοχὴ τοῦ ἀπέσσυμαι τοῦ ἀποσεύομαι.

528. || πάγῃ] παθητ. β'. ἄορ. τοῦ πῆγνυμι.

529. || ἀγχίμολον] = πλησίον. εἶναι οὐδέτερον ἐπιρρηματικὸς λαμβανόμενον τοῦ ἀγχίμολος, ὃ ἔγεινεν ἐκ τοῦ ἄγχι (πλησίον) καὶ μολεῖν (ἐλθεῖν).

- 530 ἑσπάσατο στέρνοιο, ἐρύσσατο δὲ ξίφος ὄξύ,
 τῷ ὃ γε γαστέρα τύψε μέσσην, ἐκ δ' αἶνυτο θυμόν.
 τεύχεα δ' οὐκ ἀπέδυσε· περίστησαν γὰρ ἑταῖροι
 Θρήικες ἀκρόκομοι δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες,
 οἳ ἔ μέγαν περ ἐόντα καὶ ἰφθιμον καὶ ἀγαυόν
- 535 ὧσαν ἀπὸ σφείων· ὃ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.
 ὧς τῷ γ' ἐν κονίησι παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην,
 ἦ τοι ὃ μὲν Θρηκῶν, ὃ δ' Ἐπειῶν χαλκοχιτώνων,
 ἠγεμόνες· πολλοὶ δὲ περὶ κτείνοντο καὶ ἄλλοι.
 ἔνθα κεν οὐκέτι ἔργον ἀνήρ ὀνόσαιτο μετελθών,

530. ἑσπάσατο] τίθεται καὶ τὸ ἐνεργητικὸν μὲ τὴν αὐτὴν σημασίαν. Z 65, M 395. || σπῶ σπῶμαι=ἔλκω, ἔλκω πρὸς ἑμαυτόν. ἐξ αὐτοῦ ἔγεινε τὸ ἀσπάσμαι.— || ἐρύσατο] ἔσυρε τὸ ἑαυτοῦ ξίφος.

531. || μέσσην] κατηγορούμενος: εἰς τὸ μέσον τῆς κοιλίας.— || αἶνυτο] μόνον ἐνεστώδως ὑπάρχει καὶ παρὰ. τοῦ αἶνυμαι=ἄφαιρῶ, παίρνω. αἶρωμαι ἄρνωμαι αἶνυμαι εἶναι τῆς αὐτῆς ῥίζης διάφοροι τύποι, ὅπως πταίρω, πτάρνυμαι.

532. || περίσστησαν]= ἐστάθησαν τριγύρω. εἶναι τοῦ περιίστημι ἄορ. β'. ἀναύξητος ἀντὶ περιέστησαν.

533. || ἀκρόκομοι] ἢ εἶχον εἰς τὴν κορυφὴν δεμένην ὄλην τὴν κόμην, ἢ κείροντες τὸ λοιπὸν μέρος τῆς κεφαλῆς εἰς τὴν κορυφὴν μόνην εἶχον ὀλίγην κόμην. Τούναντίον οἱ μὲν Ἀχαιοὶ λέγοντο κάρη κομόωντες (ἔρ. B 11), οἱ δ' Ἀθῶντες λέγονται σπιθερ κομόωντες (B 542). Σήμερον τῶν Ἀθῶνων τινες κείρουσιν ὄλην τὴν κεφαλὴν πλὴν τῆς κορυφῆς.

534. || ἰφθιμος]=γενναῖος. ἐκ τοῦ ἴφι. ἔρ. A 3.—ἀγαυόν] ἔρ. Γ 268. =ἔξοχος.— || τὸ διὰ τοῦ καὶ πολυσύνδετον ἐξαίρει τὰ συνδεόμενα.

535. || ὧσαν ἀπὸ σφείων] ἀνάλλουσι τοῦ ἄττικου ἀπέωσαντο.—πελεμίχθη] διεσεύθη. κατ' Ἀρίσταρχον τοὺς οὕτως ἀπωθουμένους ἐτί-

νασσον τὰ πολλὰ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος προσπίπτοντα δόρατα. E 619. πελεμίζειν σημαίνει: ἐδῶ κ' ἐκεῖ κινεῖν, τὸ δὲ πελεμίζεσθαι: ἐδῶ κ' ἐκεῖ κινεῖσθαι. ὅθεν πελεμίχθη=ἐταλαντεύθη, ἐκλονίσθη. τοῦτο δὲ διότι πολλοὶ ἐχθροὶ πλήττοντες μὲ τὰ δόρατα τὴν ἀσπίδα ἐνὸς ἀπώθουον αὐτόν. πρβλ. N 147. καὶ ἰδίως Π 108 αοὺδ' ἐδύνατο ἀμφ' αὐτῷ πελεμίξει (δηλ. σάκος) ἐρείδοντες βελέεσσιν.— || χασσάμ. πελεμίχθη] ὑποχωρήσας ἐκλονίσθη, ὑπεχώρησε καὶ ἐκλονίσθη. Ἐ μετοχῆ περιέχει τὴν κυρίαν ἔνοιαν. ἔχομεν λοιπὸν ἀντίθετον ὑπόταξιν ἀντί: πελεμίχθεις χασσάτο. τὸ χασσάμενος εἶναι τοῦ χάζομαι.

536. || τετάσθην] δυϊκὸς τοῦ ἐτετάμην ὑπερτυν. τοῦ τέτνομαι. δηλοῖ διαρκῆ κατάστασιν.

537. || ὃ μὲν = Πείροος, ὃ δ' = Διῶρης.

538. || περὶ] ἐπίρρ.=πέριξ.

539 =οὐκέτι]=δέν... πλέον, ἕπως πρότερον ἠδύνατο νὰ συμβῆ. ἢ μάχη λοιπὸν ἦναψε καὶ ἐγενικεύθη.—κεν ὀνόσαιτο] ἤθελε ψέξη. πρβλ. N 127, P 398. || ἐκφράζει προᾶξιν δυνατὴν ἐν τῷ παρελθόντι, = ἤθελεν εὖρη ἀνεπαρκῆ. εἶναι εὐκτικῆ τοῦ ὀνομάμην τοῦ ὄνομαι.— || ἐργον] μάχην.— || μετελθῶν] εἰ μετέλθοι· ὑπάρχει τις ἀσυμφωνία πρὸς

540 ὄς τις ἔτ' ἄβλητος καὶ ἀνούτατος ὄξει χαλκῷ
 δινεύοι κατὰ μέσσον, ἄγοι δέ ἐ Παλλὰς Ἀθήνη
 χειρὸς ἐλοῦσα, ἀτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν·
 πολλοὶ γὰρ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἤματι κείνῳ
 πρηνέες ἐν κονίησι παρ' ἀλλήλοισι τέταντο.

τὰξ ἐν 540. διότι τοῦτο μὲν ὑποθέ-
 τει θεατὴν αἴφνης ἐπελθόντα ἔξω-
 θεν, τὰ δ' ἐν 540 ὑποθέτουσιν ἄν-
 δρα μαχόμενον μὲν ἄφρωτον δὲ μέ-
 χρι τοῦδε.

540. ἄβλητος] λέγεται ἐπὶ τῶν
 τραυμάτων τῶν πόρρωθεν γιγνομέ-
 νων, ἀνούτατος ἐπὶ τῶν ἐκ τοῦ συ-
 στάδην.

541. || δινεύω] μόνον ἐνσταῶς ὑ-
 πάρχει καὶ τὸ δινεύεσκεν. καὶ ἕτε-
 ρος τύπος δινέω ὑπάρχει. — γυρίζω.
 εἶναι μεταβ. καὶ ἀμετάβ., ὅπως τὸ
 ἡμέτερον γυρίζω. — ἄγει δὲ ἐ] ἀντί:
 καὶ ὃν ἄγοι. δηλ. ἀπὸ τῆς ἀναφορ.
 προτάσεως μετέβη εἰς κυρίαν. τοῦτο

εἶναι συχνὸν παρ' Ὀμήρῳ. ὅρ. Α 79.
 — Ἀθήνη] διότι μόνον ὑπὸ θεοῦ
 προστατευόμενος ἠδύνατό τις ἀκιν-
 δύνως νὰ διατρίψῃ μεταξὺ τῶν μα-
 χητῶν.

542. || ἐλοῦσα, ἀτὰρ] ἐπιτρέπεται
 χασμωδία μετὰ τὸν δεύτερον τρο-
 χαῖον. Γραμμ. § 34, α'. — || ἀτὰρ]
 δὲν εἰσάγει ἀντίθεσιν, ἀλλὰ συμ-
 πλήρωσιν τῶν ἡγουμένων. — || ἐ-
 ρωήν] ὁρμήν. ὅρ. Γ 62, Α 303.

544. || διὰ τῶν 539—544 ἐπισχο-
 πεῖ ὁ ποιητὴς τὴν μέχρι τοῦδε μά-
 χην καὶ ἀποτελεῖώνει τὸ πρῶτον μέ-
 ρος αὐτῆς, ἧς ἡ συνέχεια ἐν τοῖς ἐ-
 ζῆς κείται.

ΙΛΙΑΔΟΣ Δ.

Ἵρκίων σύγχυσις. Ἀγαμέμνωνος ἐπιπόνησις.

Οἱ δὲ θεοὶ καθήμενοι πλησίον τοῦ Διὸς ἐπὶ χρυσοῦ ἑδάφους ἐβουλεύοντο, μεταξύ δ' αὐτῶν ἐκέρνα νέκταρ ἢ σεβαστὴ Ἥβη· ἐκεῖνοι δὲ μὲ χρυσᾶ ποτήρια ἐχαιρέτων ἀλλήλους βλέποντες τὴν πόλιν τῶν Τρώων. ἀμέσως προσεπάθει ὁ Κρονίδης νὰ ἐρεθίσῃ τὴν Ἥραν μὲ πειρακτικὸς λόγους, σκωπτικῶς ὁμιλῶν·

«Δύο μὲν ἐκ τῶν θεαινῶν εἶναι βοηθοὶ τοῦ Μενελάου, ἡ Ἀργεῖα Ἥρα καὶ ἡ Ἀλαλκομενῆς Ἀθηνᾶ. ἀλλ' αὐταὶ μὲν καθήμεναι μακρὰν εὐχαριστοῦνται νὰ βλέπουν· ἐκεῖνον δὲ πάλιν πάντοτε συνοδεύει ἡ φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη (10) καὶ ἀποκρούει ἀπ' αὐτοῦ τὴν μοῖραν (τοῦ θανάτου), καὶ τώρα, ἐνῶ ἐφοβεῖτο ὅτι θ' ἀποθάνῃ, (τὸν) ἔσωσεν (ἀπὸ τὸν θάνατον). ἀλλ' ἡ μὲν νίκη εἶναι τοῦ φίλου τοῦ Ἄρεος Μενελάου· ἡμεῖς δ' ἄς σκεπτώμεθα, πῶς θὰ γείνη ἡ ὑπόθεσις αὕτη, ἂν δηλ. πάλιν θὰ ἐξεγείρωμεν κακὸν πόλεμον καὶ δεινὴν μάχην, ἢ φιλίαν θὰ ἐμβάλωμεν μεταξύ τῶν δύο, ἂν δὲ τυχὸν τοῦτο ἤθελεν γείνη εἰς ὅλους ἀγαπητὸν καὶ εὐχάριστον, ἡ μὲν πόλις τοῦ βασιλέως Πριάμου ἄς κατοικῆται, ὁ δὲ Μενέλαος ἄς λαμβάνῃ ὀπίσω τὴν Ἀργεῖαν Ἑλένη».

Τοιουτοτρόπως εἶπεν, ἐκεῖναι δέ, ἡ Ἀθηνᾶ καὶ Ἥρα ἐμουρμούρισαν δι' αὐτά· (20) αὐταὶ ἐκάθηντο πλησίον ἀλλήλων, κακὰ δὲ κατὰ τῶν Τρώων ἠτοιμάζον. ἡ Ἀθηνᾶ μὲν ἦτο σιωπηλὴ καὶ δὲν εἶπε τίποτε, ἂν καὶ ὠργίζετο κατὰ τοῦ πατρὸς Διὸς, διότι ἄγριος θυμὸς τὴν ἐκυρίευσ· τῆς Ἥρας ὅμως τὸ στῆθος δὲν ἐχώρησε τὸν θυμόν, ἀλλ' ἔλεγε πρὸς (αὐτόν)· «φοβερώτατε Κρονίδη, τί λόγον εἶπες; πῶς θέλεις νὰ κάμῃς μάταιον καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος τὸν κόπον καὶ τὸν ἰδρῶτα τὸν ὁποῖον ἰδρῶσα κοπιᾶζουσα; μοῦ ἐκουράσθησαν δὲ οἱ ἵπποι, ὅτε συνήθροίζον τὸν λαὸν πρὸς ὄλεθρον τοῦ

μην· διότι ὁ πατήρ Ζεὺς δὲν θὰ βοηθήσῃ τοὺς ψεύστας, ἀλλ' ὅσοι ἀκριβῶς πρῶτοι διὰ παραβίασεως ἠθέτησαν τὰς συνθήκας, τούτων βεβαίως αὐτῶν (μὲν) τὸ μαλακὸν σῶμα θὰ φάγωσιν οἱ γῦπες, τὰς ἀγαπητάς δ' ἀφ' ἑτέρου συζύγου καὶ τὰ μωρὰ παιδιὰ ἡμεῖς θ' ἀπαγάγωμεν ἐντὸς τῶν πλοίων, ὅταν κυριεύσωμεν τὴν πόλιν».

Ἔοσους πάλιν ἔβλεπεν, ὅτι ἡμέλουν τὸν φοικτὸν πόλεμον, (240) τούτους σφοδρῶς ἐπέπληττε μὲ θυμῶδεις λόγους·

« Ἄργεῖοι τοξοχαρεῖς, ἐντροπισσάμενοι, δὲν ἐντρέπεσθε λοιπόν ; διατὶ τοιουτοτρόπως ἔχετε σταθῆ ἐκστατικοὶ ὡς νεαραὶ ἔλαφοι, αἱ ὁποῖαι, ἀφοῦ ἀπαξ ἐκουράσθησαν τρέχουσαι εἰς πλατεῖαν πεδιάδα, ἴστανται καὶ οὐδεμίαν φυσικὰ δύναμιν πρὸς ἄμυναν ἔχουσιν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν τοιουτοτρόπως σεῖς ἐστάθητε ἐκστατικοὶ καὶ δὲν μάχεσθε. ἀλήθεια περιμέγετε νὰ ἔλθωσιν οἱ Τρῶες πλησίον, ὅπου εἶναι ἀνείλικυμένα τὰ καλὰς πρύμνας ἔχοντα πλοῖα, εἰς τὴν παραλίαν τῆς πολιᾶς θαλάσσης, ἵνα ἴδῃτε, ἂν θὰ βάλῃ ὑπεράνω σας τὴν χειρὰ (του) ὁ Κρονίων ; »

Τοιουτοτρόπως διατάσων οὗτος διερχόμενος ἐπεθεώρει τοὺς στοίχους τῶν ἀνδρῶν. (250) πορευόμενος δὲ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀνδρῶν ἦλθεν εἰς τοὺς Κρήτας. οὗτοι δὲ περὶ τὸν πολεμικὸν Ἴδομενεά ἐξωπλίζοντο· ὁ μὲν Ἴδομενεὺς ὁμοῖος πρὸς κάπρον κατὰ τὴν δύναμιν ἦτο μετὰ τῶν προμάχων, ὁ δὲ Μηριόνης τὰς τελευταίας φάλαγγας τοῦ παρῶτρυνε. τούτους δ' ἀφοῦ εἶδεν ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων, κατεχάρη, ἀμέσως δὲ μὲ γλυκεῖς λόγους ὠμίλει πρὸς τὸν Ἴδομενεά·

« Ἴδομενεῦ, ἀληθῶς ὑπὲρ τοὺς Δαναοὺς τοὺς ταχέως ἐλαύνοντας τοὺς ἵππους σὲ τιμῶ καὶ εἰς τὸν πόλεμον καὶ εἰς ἄλλου εἶδους ἔργον καὶ εἰς δεῖπνον, ὅταν οἱ ἄριστοι ἐκ τῶν Ἀργείων ἐντὸς τοῦ κρατῆρος κερνοῦν μαῦρον ἡγεμονικὸν οἶνον. (260) διότι καὶ ἂν οἱ ἄλλοι καθ' ὅλην τὴν κεφαλὴν κόμην ἔχοντες Ἀχαιοὶ πίνωσι μετρημένον, τὸ ἰδικόν σου ὅμως ποτήριον, ὅπως ἀκριβῶς δι' ἐμέ, ἴστανται πλήρες διὰ νὰ πίῃς, ὅταν (σε) παρακινῇ ἡ ὄρεξις. διὰ τοῦτο ὄρμησε εἰς τὸν πόλεμον (τοιούτος) ὁποῖος ἄλλοτε καυχᾶσαι, ὅτι εἴσαι. »

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀφ' ἑτέρου ὁ ἀρχηγὸς τῶν Κρητῶν Ἴδομενεὺς ἀπεκρίνετο· « Ἀτρείδῃ, ἀληθῶς ἐγὼ θὰ σοῦ ἦμαι πιστότατος σύντροφος, ὅπως εἰς τὰς ἀρχὰς ὑπεσχέθην καὶ συνήνεσα· ἀλλὰ τοὺς ἄλλους καθ' ὅλην τὴν κεφαλὴν κόμην ἔχοντας Ἀχαιοὺς παρότρυνε, ἵνα τάχιστα μαχόμεθα, ἀφοῦ ἐσύγχυσαν βέβαια τὰς συνθήκας οἱ Τρῶες· αὐτοὶ δὲ πάλιν θὰ ἔχωσιν ἐν τῷ μέλλοντι θάνατον καὶ λύπας, (270) ἐπειδὴ πρῶτοι διὰ παραβίασεως ἠθέτησαν τῆς συνθήκας. »

Τοιουτοτρόπως εἶπεν, ὁ δὲ Ἀτρείδης ἀντιπαρῆλθε περιχαρῆς εἰς τὴν καρδίαν. πορευόμενος δὲ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀνδρῶν ἦλθεν εἰς τοὺς Αἴαντας· αὐτοὶ δ' ὠπλίζοντο, μαζὶ δ' ἠκολούθει σύννεφον πεζῶν. καθὼς δὲ (συμβαίνει) ὅτε ἀπὸ τινος σκοπιᾶς αἰγοβοσκὸς ἀνὴρ βλέπει σύννεφον κατερχόμενον εἰς τὴν θάλασσαν ὑπὸ πνοῆς Ζεφύρου· εἰς αὐτὸν δ' ἐπειδὴ εἶναι μακράν, ὅταν κατέρχηται εἰς τὴν θάλασσαν, φαίνεται μελανώτερον (δηλ.) ὡς πίσσα, φέρει δὲ (μαζί του) πολλὴν ἀνεμοζάλην, καὶ ἀνατριχιάζει ὅταν (τὸ) ἴδῃ καὶ ὀδηγεῖ ὑποκάτω εἰς σπήλαιον τὰς αἴγας· τοιαῦται μὲ τὸς Αἴαντας (280) πυκναὶ μελανῶσαι φάλαγγες εὐγενῶν Ῥωμαλέων ἀνδρῶν ἐκινουῦντο εἰς τὸν καταστρεπτικὸν πόλεμον, παρέχουσαι φρίσσουσαν ὄψιν μὲ τὰς ἀσπίδας καὶ τὰ δόρατα. καὶ τούτους βέβαια ἀφοῦ εἶδεν ὁ ἄρχων Ἀγαμέμνων κατεχάρη, καὶ ὀμιλήτας ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς πτερωτοὺς λόγους·

«Αἴαντες ἀρχηγοὶ τῶν χαλκοθωράκων Ἀργείων, ὑμᾶς βέβαια, ἐπειδὴ δὲν ἀρμόζει νὰ (σᾶς) παροτρύνω, καθόλου δὲν διατάσσω. διότι μόνοι σας ἰσχυρῶς προτρέπετε τὸν λαὸν νὰ μάχεται γενναίως. εἶθε Ζεῦ πάτερ καὶ Ἀθηναῖ καὶ Ἀπολλὸν τοιαύτην καρδίαν νὰ εἶχον πάντες εἰς τὰ στήθη· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ταχέως θὰ ἔκλινε τοῦ βασιλέως Πριάμου ἢ πόλις (290) κυριευθεῖσα ὑπὸ τῶν χειρῶν ἡμῶν καὶ καταστροφομένη».

Τοιουτοτρόπως ἀφοῦ εἶπε, τούτους μὲν ἀφῆκεν αὐτοῦ, ἐπορεύθη δὲ πρὸς ἄλλους. τότε οὗτος τὸν Νέστορα τὸν ὀξύφωνον τῶν Πυλίων ῥήτορα εὗρεν ἐτοιμάζοντα τοὺς ἰδικούς του συντρόφους καὶ παροτρύνοντα νὰ μάχωνται περὶ τὸν ὑψηλὸν Πελάγοντα καὶ τὸν Ἀλάστορα καὶ τὸν Χρομίον καὶ τὸν ἄρχοντα Αἴμονα καὶ τὸν Βιάντα τὸν ποιμένα τῶν στρατιωτῶν. πρῶτον μὲν (παρέταξε) τοὺς ἵππεῖς μὲ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ἄρματα, ὀπισθεν δὲ παρέταξε τοὺς πεζοὺς (ὄντας) πολλοὺς καὶ ἀνδρείους, διὰ νὰ ἦναι προπύργιον κατὰ τοῦ πολέμου· τοὺς δὲ ἀνάνδρους ἔβαλεν εἰς τὸ μέσον, ἵνα τις καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ ἐξ ἀνάγκης πολεμῇ (300). εἰς τοὺς ἵππεῖς βέβαια πρῶτον ἔδιδε παραγγελίας· αὐτοὺς δηλ. προέτρεπε νὰ κρατῶσι τοὺς ἵππους καὶ νὰ μὴ ἀνακατώνωνται μέσα εἰς τὸ πλῆθος·

«καὶ νὰ μὴ ἐπιθυμῇ τις ἔχων πεποιθήσιν εἰς τὴν ἱππικὴν τέχνην (του) καὶ εἰς τὴν ἀνδρείαν νὰ μάχεται πρὸ τῶν ἄλλων, μηδὲ νὰ ὑποχωρῇ· διότι θὰ ἦσθε ἀσθενέστεροι, ὅστις δ' ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ἰδικοῦ του ἄρματος φθάσῃ ἄλλο (δηλ. ἐχθρικόν) ἄρμα, ἅς ἐπιτεθῇ μὲ τὸ δόρυ, διότι βέβαια πολὺ καλλίτερον εἶναι τοιουτοτρόπως. κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ οἱ παλαιότεροι κατέστρεφον πόλεις καὶ τείχη ἔχοντες εἰς τὰ στήθη ταύτην τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν γνώμην».

Τοιουτοτρόπως παρῶτρυνεν ὁ γέρων, ὁ ὁπίστος πρὸ πολλοῦ εἴξευρε

καλά τοὺς πολέμους (310). καὶ τοῦτον βέβαια ἀφοῦ εἶδε, κατεχάρη ὁ ἀρχὼν Ἀμαμέμων, καὶ ὀμιλήσας ἔλεγε πρὸς αὐτὸν πτερωτοὺς λόγους·

«ὦ γέρον, εἴθε ὅπως ὑπάρχει θάρρος εἰς τὰ στήθη σου, τοιουτοτρόπως νὰ σὲ ἠκολούθουν τὰ γόνατα, ἢ δὲ δύναμις νὰ σοῦ ἦτο ἀκέραιος. ἀλλὰ σὲ πιέζει τὸ κοινὸν (δι' ὅλους) γῆρας· εἴθε ἄλλος ἐκ τῶν ἀνδρῶν νὰ (τὸ) εἶχε, σὺ δὲ νὰ ἀνῆκες εἰς τοὺς νεωτέρους».

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀπεκρίνετο ἔπειτα ὁ ἐκ τῆς Γηρηνίας ἱππότης Νέστωρ· ἄτρείδη, καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος βέβαια θὰ ἤθελα νὰ ἦμαι τοιοῦτος, ὁποῖος (ἦμην) ὅτε ἐφόνευσα τὸν εὐγενῆ Ἐρευθαλίαννα. ἀλλ' οὐδαμῶς δίδουσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους οἱ θεοὶ ὅλα ὁμοῦ. (320) ἂν τότε ἦμην νέος, τῶρα πάλιν μὲ παρακολουθεῖ γῆρας. ἀλλὰ καὶ μῶλα ταῦτα θὰ ἦμαι μετὰ τῶν ἱππέων καὶ θὰ προτρέπω μὲ συμβουλὰς καὶ λόγους· διότι τοῦτο εἶναι προνόμιον τῶν γερόντων. μὲ τὰ δόρατα δὲ θὰ πολεμήσωσιν οἱ νεώτεροι, οἱ ὁποῖοι εἶναι μεταγενέστεροι ἐμοῦ καὶ ἔχουσι πεποιθήσιν εἰς τὴν δύναμιν (των).»

Τοιουτοτρόπως εἶπεν, ὁ δὲ Ἀτρείδης ἀντιπαρῆλθε περιχαρῆς εἰς τὴν καρδίαν. εὗρε τὸν ἐπιτήδειον ἱππέα υἱὸν τοῦ Πετεοῦ Μενεσθέα ἰστάμενον· ἐκατέρωθεν δ' (αὐτοῦ ἴσταντο) οἱ ἐπιστήμονες τῆς μάχης Ἀθηναῖοι· ἐκεῖνος δὲ ὁ συνετώτατος Ὀδυσσεὺς ἴστατο πλησίον, πλησίον δ' ἐκατέρωθεν στοῖχοι Κεφαλλήνων οὐχὶ ἀδύνατοι (330) ἴσταντο· διότι ὁ λαὸς αὐτῶν δὲν εἶχεν ἀκούσῃ ἀκόμη τὴν πολεμικὴν κραυγὴν, ἀλλ' αἱ φάλαγγες τῶν ἵπποδαμαστῶν Τρώων καὶ τῶν Ἀχαιῶν νεωστὶ συνταρασσόμεναι ἐκινουῦντο· ὥστε ἐκεῖνοι ἴσταντο περιμένοντες, ἕως ὅτου ἄλλο τάγμα Ἀχαιῶν πλησιάσαν ἤθελον ὀρμήσῃ κατὰ τῶν Τρώων καὶ ἤθελον ἀρχίσῃ τὸν πόλεμον. τούτους δ' ἀφοῦ εἶδεν ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμων ἐπέπληξε, καὶ ὀμιλήσας ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς πτερωτοὺς λόγους·

«ὦ υἱὲ τοῦ Πετεοῦ, τοῦ εὐγενοῦς βασιλέως, καὶ σὺ, διάσημε εἰς καχοὺς δόλους, κερδοσκόπε, διατὶ καταζαρωμένοι ἴστασθε μακρὰν, καὶ περιμένετε τοὺς ἄλλους; (340) εἰς ἐσᾶς ἀληθῶς ἀρμόζει μετὰ τῶν πρώτων ὄντες νὰ ἴστασθε ἔτοιμοι καὶ νὰ πηγαίνετε εἰς τὴν πεισματώδη μάχην· διότι καὶ εἰς τὸ γεῦμα πρῶτοι προσκαλεῖσθε ὑπ' ἐμοῦ, ὅταν (ἡμεῖς) οἱ Ἀχαιοὶ ἐτοιμαζόμεν γεῦμα διὰ τοὺς γέροντας. ἐκεῖ (σᾶς) ἀρέσκει νὰ τρώγετε ψητὰ κρέατα καὶ νὰ πίνετε ποτήρια οἴνου γλυκοῦ ὡς μέλι, ἐφ' ὅσον θέλετε· τῶρα ὅμως εὐχαρίστως θὰ ἐβλέπετε καὶ ἂν δέκα τάγματα Ἀχαιῶν ἐμπροσθεν ὑμῶν ἤθελον πολεμῆ μὲ ἄσπλαχρον χαλκόν.»

Πρὸς αὐτὸν δ' ἔπειτα, ἀφοῦ (τὸν) ἐστραβοκύτταζεν, εἶπεν ὁ συνετώτατος Ὀδυσσεὺς· ἄτρείδη, ποῖος λόγος ἔφυγε τὸν φραγμὸν τῶν ὀδόντων σου. (350) πῶς λοιπὸν λέγεις, ὅτι ἀπέχω τοῦ πολέ-

μου; ὅταν οἱ Ἀχαιοὶ κάμνωμεν σφοδρὰν μάχην ἐναντίον τῶν ἵπποδαμαστῶν Τρώων, θὰ ἴδῃς, ἐὰν θέλῃς, καὶ ἂν φροντίζῃς δι' αὐτά, τὸν ἀγαπητὸν τοῦ Τηλεμάχου πατέρα ἀναμειμιγμένον μεταξὺ τῶν προμάχων τῶν ἵπποδαμαστῶν Τρώων· σὺ δὲ ἔς τὸν ἀέρα ὀμιλεῖς ταῦτα.»

Πρὸς αὐτὸν δὲ μειδιάσας εἶπεν ὁ ἄρχων Ἀγαμέμνων, ἀφοῦ ἐνόησεν, ὅτι ἦτο ὠργισμένος· ἐλάμβανε δ' οὗτος ὀπίσω τὸν λόγον (του).

«Εὐγενὲς υἱὲ τοῦ Λαερτίου, πολυμήχανε Ὀδυσσεῦ, οὔτε σε ἐπιπλήττω ὑπερβολικὰ οὔτε παροτρύνω· διότι εἰξεύρω ὅτι ἡ καρδία σου εἰς τὰ στήθη σου (360) τρέφει φιλικὰ (πρὸς ἐμὲ) φρονήματα· διότι σὺ φρονεῖς ταῦτα, ὅσα ἀκριβῶς ἐγώ. ἀλλὰ πῆγαινε (τώρα εἰς τὴν μάχην)· ταῦτα δ' ἐν τῷ μέλλοντι θὰ ἐξομαλύνωμεν, ἂν κακόν τι τώρα ἔχει λεχθῆ· ταῦτα δὲ ὅλα εἶθε οἱ θεοὶ νὰ ἐξαφανίσουν».

Τοιοιουτρόπως ἀφοῦ εἶπε, τούτους μὲν ἀφῆκεν αὐτοῦ, ἐπορεύθη δὲ εἰς ἄλλους. εὔρε δὲ τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως, τὸν μεγαλόψυχον Διομήδη, ἱστάμενον ἐπὶ τοῦ στερεοῦ μὲ ἵππους ἐξευγμένου ἄρματος· πλησίον δ' αὐτοῦ ἴστατο ὁ Σθένελος ὁ υἱὸς τοῦ Καπανέως. καὶ τοῦτον βέβαια ἀφοῦ εἶδεν ἐπέπληξεν ὁ ἄρχων Ἀγαμέμνων, καὶ ὀμίλησας ἔλεγε πρὸς αὐτὸν πτερωτοὺς λόγους:

«ὦμίε, υἱὲ τοῦ πολεμικοῦ ἵπποδαμαστοῦ Τυδέως, (370) τί ζαρώνεις, διατὶ δὲ κυττάζεις τὰς γεφύρας τοῦ πολέμου; δὲν συνήθιζε βέβαια τοιοιουτρόπως ὁ Τυδεὺς νὰ ζαρώνῃ, ἀλλὰ νὰ μάχῃται πρὸς τοὺς ἔχθρους πολὺ πρὸ τῶν ἀγαπητῶν συντρόφων, καθὼς ἔλεγον, ὅσοι τὸν εἶδον μαχόμενον· διότι ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν (τὸν) συνήτησα οὐδὲ (τὸν) εἶδον· λέγουσι δ' ὅτι ὑπῆρξεν ἀνώτερος τῶν ἄλλων. διότι ὄντως εἰσῆλθεν εἰς τὰς Μυκῆνας ἄνευ πολέμου ὡς φιλοξενούμενος μαζί μὲ τὸν ἰσῆθεον Πολυνεΐκη, ὅτε προσεπάθει νὰ συναθροίσῃ στρατόν. οὗτοι δὲ τότε ἠτοιμάζοντο διὰ τὴν κατὰ τῶν ἰσχυρῶν τειχῶν τῶν Ἐθιδῶν ἐκστρατείαν, καὶ ἐπομένως σφοδρῶς παρεκάλουν (τοὺς Μυκηναίους) νὰ δώσουν περιφήμους ἐπικούρους. ἐκεῖνοι δὲ ἤθελον νὰ δώσουν καὶ συνεφώνουν καθὼς προέτρεπον· (380) ἀλλ' ὁ Ζεὺς ἀπέτρεψεν (αὐτούς) δεικνύων σημεῖα ἀπαισία. ἐκεῖνοι δὲ λοιπὸν ἀφοῦ ἀπῆλθον καὶ προεχώρησαν εἰς τὸν δρόμον, ἔφθασαν δὲ εἰς τὸν πολὺσχοῖνον Ἀσωπὸν τὸν ἔχοντα στρῶμα τὸ χόρτον, τότε πάλιν ἔστειλαν οἱ Ἀχαιοὶ τὸν Τυδέα ὡς ἄγγελον. οὗτος δ' ἐπορεύθη καὶ εὔρε πολλοὺς Καδμείους τρώγοντας εἰς τὸν οἶκον τοῦ κραταιοῦ Ἐτεοκλέους. ἐκεῖ ὁ ἄρματηλάτης Τυδεὺς, ἂν καὶ ἦτο ξένος, δὲν ἐφοβεῖτο, ἐνῶ ἦτο μόνος μεταξὺ πολλῶν Καδμείων, ἀλλὰ (τοὺς) προεκάλει οὗτος ν' ἀγωνίζωνται, εἰς ὅλα δ' εὐκόλως ἐνίκα· τοιαύτην βοήθην εἶχε τὴν Ἀθηνᾶν. (390) ἐκεῖνοι δὲ οἱ Καδμεῖοι οἱ πτερνισταὶ ἵππων ὀργισθέντες, ὅτε ἐπέστρεφεν ὀπίσω, ὄδηγούντες ἐτο-

ποθέτησαν ἰσχυράν ἐνέδραν, πεντήκοντα νέους· δύο δὲ ἦσαν ἀρχηγοὶ (αὐτῶν) ὁ Μαίων ὁ υἱὸς τοῦ Αἴμονος, ὅμοιος πρὸς τοὺς ἀθανάτους, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Αὐτοφόνου, ὁ ἀτρόμητος Πολυφόντης. ὁ Τυδεὺς βέβαια καὶ εἰς τούτους ἐπροξένησεν ἀσχημον θάνατον· πάντα ἐφόνευσεν, ἓνα δὲ μόνον ἔπειπε νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ· τὸν Μαίονα δηλ. ἀφῆκεν ὑπακούσας εἰς τὰ σημεῖα τῶν θεῶν. τοιοῦτος ἦτο ὁ Αἰτωλικὸς Τυδεὺς· ἀλλὰ τὸν υἱόν (του) τοῦτον ἐγέννησε κατώτερον ἑαυτοῦ εἰς τὴν μάχην, εἰς τὴν ὀμιλίαν ὅμως ἀνώτερον». (400)

Τοιουτοτρόπως εἶπε, πρὸς αὐτὸν δ' ὁ ἀνδρεῖος Διομήδης δὲν εἶπε τίποτε ἐντραπείς τὴν ἐπίπληξιν τοῦ σεβαστοῦ βασιλέως. ὁ υἱὸς ὅμως τοῦ ἐνδόξου Καπανέως ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν·

« Ἀτρείδη, μὴ ψεύδου, ἐνῶ εἰξεύρεις νὰ ὀμιλήσῃς ὀρθῶς· ἡμεῖς σοῦ καυχώμεθα, ὅτι εἴμεθα πολὺ καλλίτεροι τῶν πατέρων (ἡμῶν)· ἡμεῖς καὶ ἐκυριεύσαμεν τὸν τόπον τῶν ἐπταπύλων Θηβῶν, ἐνῶ ὀλιγώτερον στρατὸν ὠδηγήσαμεν ἐνώπιον ἰσχυροτέρου τείχους, ἐπειδὴ εἴχομεν πίστιν εἰς τὰ σημεῖα τῶν θεῶν καὶ εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ Διὸς· ἐκεῖνοι ὅμως κατεστράφησαν διὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν ἀμαρτίας. διὰ τοῦτο μὴ μοῦ βάζῃς ποτὲ τοὺς πατέρας (ἡμῶν) εἰς ὀμοίαν (μὲ ἡμᾶς) τιμὴν. » (410)

Πρὸς αὐτὸν δ' ἔπειτα, ἀφοῦ (τὸν) ἐστραβοκύτταξεν, εἶπεν ὁ ἀνδρεῖος Διομήδης·

« Φίλε, κάθου σιωπηλός, καὶ ἄκουε τοὺς ἰδικούς μου λόγους. ἐγὼ δηλ. δὲν κατακρίνω τὸν ποιμένα τῶν στρατιωτῶν Ἀγαμέμνονα, διότι παροτρύνει τοὺς καλλικνήμιδας Ἀχαιοὺς νὰ μάχωνται· διότι τοῦτον μὲν θ' ἀκολουθήσῃ ἡ δόξα, ἐὰν οἱ Ἀχαιοὶ ἐξολοθρευθῶσι τοὺς Τρῶας καὶ κυριεύσῃ τὴν ἱερὰν Ἴλιον, οὗτος δὲ πάλιν (θὰ ἔχῃ) μεγάλην λύπην ἐὰν ἐξολοθρευθῶσιν οἱ Ἀχαιοί. ἀλλ' ἔλα τώρα ἄς σκεπτώμεθα καὶ ἡμεῖς περὶ γενναίας ἀμύνης. »

Εἶπε λοιπόν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἄρματος μὲ τὰ ὄπλα ἐπήδησε κάτω· φοβερά δ' ἐβρόντηξαν τὰ χαλκᾶ ὄπλα εἰς τὰ στήθη τοῦ βασιλέως (420) ὅτε ἐκινεῖτο· (ὥστε) καὶ τὸν ἀτρόμητον θὰ ἐκυριεῦε φόβος.

Καθὼς δὲ (συμβαίνει) ὅταν εἰς τὴν θορυβώδη ἀκτὴν τὰ κύματα τῆς θαλάσσης ἀλλεπάλληλα σηκώνονται ἕνεκα τοῦ Ζεφύρου, ὅστις (τὰ) ἐκίνησεν· εἰς τὸ πέλαγος μὲν κατ' ἀρχὰς ἐξεγείρονται, ἔπειτα δὲ θραυόμενα εἰς τὴν ξηρὰν μεγάλως μυκῶνται, εἰς δὲ τὰ ἀκρωτήρια κυρτούμενα ὀγκοῦνται, ἐξεμοῦσι δὲ ἀφρὸν θαλάσσης· τοιοῦτοτρόπως τότε ἀλλεπάλληλοι αἱ φάλαγγες τῶν Δαναῶν ἀκαταπαύστως ἐκινεῖντο εἰς τὸν πόλεμον. ἕκαστος δ' ἐκ τῶν ἡγεμόνων διέταττε τοὺς ἰδικούς του· οὗτοι δὲ οἱ ἄλλοι ἐκ φόβου πρὸς τοὺς ἀρχηγούς ἐπορεύοντο μὲ ἄκραν σιωπὴν, ὥστε δὲν θὰ ἔλεγες, ὅτι

ήκολούθει τόσος στρατός ἔχων φωνήν εἰς τὰ στήθη· (430) περίξ δ' ὄλων ἔλαμπον πεποικιλμένα ὄπλα, μὲ τὰ ὅποια ἐνδεδυμένοι κατὰ στοίχους ἐπορεύοντο. οἱ δὲ Τρῶες, καθὼς εἰς τὴν αὐλὴν πολυκτῆμονος ἀνθρώπου ἴστανται ἄπειρα πρόβατα τὰ ὅποια, ἐπειδὴ ἀκούουσι τὴν φωνὴν τῶν ἀρνίων, ἀδιακόπως βελάζουσιν, ὅταν ἀμέλγωνται λευκὸν γάλα, τοιοῦτοτρόπως τῶν Τρώων ὁ ἀλαλαγμὸς εἶχε σηκωθῆ καθ' ὄλην τὴν ἔκτασιν τοῦ ἐκτεταμένου στρατοῦ· διότι ὄλων ἡ ὀμιλία δὲν ἦτο ὁμοία οὐδὲ μία ἡ γλῶσσα, ἀλλ' ἦτο ἀνάμικτος ἡ γλῶσσα, διότι ἦσαν ἄνδρες ἐκ πολλῶν μερῶν προσκεκλημένοι, ἐξήγειρε δὲ τούτους μὲν ὁ Ἄρης, ἐκείνους δ' ἡ γλαυκῶπις Ἀθηναῖα, καὶ ὁ Δείμος καὶ ὁ Φόβος καὶ ἡ Ἐρις ἡ ἀπαύστως μεθ' ὀρυκτῆς ἐνεργοῦσα, (440) ἡ ἀδελφὴ καὶ σύντροφος τοῦ ἀνδροφόνου Ἄρεος, ἡ ὅποια ὀλίγη μὲν κατ' ἀρχὰς γίνεται, ἀλλ' ἔπειτα στηρίζει τὴν κεφαλὴν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ περιπατεῖ ἐπάνω εἰς τὴν γῆν. αὕτη εἰς αὐτοὺς καὶ τότε ἐνέβαλεν εἰς τὸ μέσον φιλονικίαν τὴν κοινὴν (δι' ὄλους) βαδίζουσα διὰ μέσου τοῦ πλήθους, προσπαθοῦσα ν' αὐξάνῃ τοὺς στεναγμοὺς τῶν ἀνδρῶν.

Οὗτοι δ' ὅτε πλέον συνερχόμενοι εἰς ἓνα τόπον ἔφθασαν, τότε συνέκρουσαν τὰς ἀσπίδας, συνέκρουσαν δὲ τὰ δόρατα καὶ τὰς δυνάμεις τῶν ἀνδρῶν τῶν χαλκοθωράκων· αἱ δ' ὀμφαλωταὶ ἀσπίδες εἶχον πλησιάζῃ ἀλλήλας, πολὺς δὲ θόρυβος εἶχε σηκωθῆ. τότε δὲ συγχρόνως ἐγένετο θρῆνος καὶ καύχησις τῶν ἀνδρῶν (450) καὶ τῶν φονευόντων καὶ τῶν φονευομένων, ἔρρεε δ' ἀπὸ αἵμα ἡ γῆ. καθὼς δὲ (συμβαίνει) ὅταν (δύο) χεῖμαρροι ποταμοὶ ῥέοντες κάτω ἀπὸ τὰ ὄρη σφοδρὸν ὕδωρ ἐνώνουσιν εἰς φάραγγα ἐκ μεγάλων ῥωγμῶν ἐν τὸς τῆς κοίτης χαράδρας· τὸν κρότον δ' αὐτῶν εἰς μακρὰν ἀπόστασιν ἐντὸς τῶν ὀρέων ἀκούει ὁ ποιμὴν· τοιοῦτοτρόπως ἀπὸ τούτων συγχρουομένων ἐγένεε πολεμικὴ κραυγὴ καὶ ταλαιπωρία.

Πρῶτος δ' ὁ Ἀντίλοχος ἐφόνευσε μετὰ τῶν προμάχων γενναῖον ὀπλίτην ἄνδρα ἐκ τῶν Τρώων, τὸν Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον· αὐτὸν λοιπὸν πρῶτος ἐπέτευχεν εἰς τὸν φάλον τῆς περικεφαλαίας τῆς ἐχούσης λόφον ἐκ πυκνῶν τριχῶν ἵππου, ἔχωσε δὲ (τὸ δόρυ) εἰς τὸ μέτωπον, ἐπέρασε δὲ μέσα εἰς τὸ κόκκαλον (460) ἡ χαλκῆ αἰχμὴ· σκότος δ' ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμοὺς του, ἔπεσε δ' ἐν τῇ πεισματώδει μάχῃ καθὼς (συμβαίνει) ὅταν πύργος (πίπτῃ)· αὐτὸν δ' ἀφοῦ ἔπεσεν ἔλαβεν ἀπὸ τοὺς πόδας ὁ ἄρχων Ἐλεφῆνωρ ὁ υἱὸς τοῦ Χαλκώδοντος, ὁ ἀρχηγὸς τῶν μεγαλοψύχων Ἀβάντων· προσεπάθει δὲ νὰ σύρῃ (αὐτὸν) ἐκτὸς (τῆς διὰ) δοράτων (μάχης), ἐπιθυμῶν νὰ σκυλεύσῃ τάχιστα τὰ ὄπλα· ἀλλ' ὀλίγον διήρκεσεν ἡ ἀπόπειρά του· διότι ὁ μεγαλόψυχος Ἀγήνωρ ἰδὼν, ὅτι προσεπάθει νὰ σύρῃ τὸν νεκρὸν, μὲ χαλκοῦν δόρυ ἐκτύπησε τὰ πλευρά, τὰ ὅποια τοῦ ἐφά-

νησαν ἀπὸ τὸ μέρος τῆς ἀσπίδος, ἀφοῦ ἔσκυψε, παρέλυσε δὲ τὰ μέλη (αὐτοῦ). τοιοῦτοτρόπως αὐτὸν μὲν ἀφῆκεν ἡ ζωή, ἐπάνω δ' εἰς αὐτὸν ἐτελέσθη ἐπίπονον ἔργον (470) τῶν Τρώων καὶ Ἀχαιῶν· οὗτοι δηλ. ὡς λύκοι ἐφώρμησαν κατ' ἀλλήλων, ἀνήρ δ' ἄνδρα διέτινασσαν.

Τότε ὁ Τελαμώνιος Αἴας ἐπέτυχε τὸν υἱὸν τοῦ Ἀνθεμίωνος, θαλερὸν νεανίαν, τὸ Σιμοείσιον, τὸν ὁποῖον ποτὲ ἡ μήτηρ κατερχομένη ἀπὸ τῆς Ἰδῆς ἐγέννησε πλησίον τῶν ὄχθῶν τοῦ Σιμόεντος, ἐπειδὴ ἠκολούθησε τοὺς γονεῖς νὰ ἴδῃ τὰ πρόβατα· διὰ τοῦτο ὠνόμαζον αὐτὸν Σιμοείσιον· ἀλλὰ δὲν ἀπέδωκεν εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς γονεῖς θρέπτρα. ἀλλὰ βραχεῖα ὑπῆρξεν εἰς αὐτὸν ἡ ζωή, ἐπειδὴ ἔδαμάσθη ὑπὸ τὸ δόρυ τοῦ μεγαλοψύχου Αἴαντος. ἐνῶ δηλ. ἐβάδιξε πρῶτος, ἐπέτυχεν αὐτὸν εἰς τὸ στήθος πλησίον τοῦ δεξιοῦ μαστοῦ (480)· ἀντικρῦ δὲ διὰ τοῦ ὤμου ἐπέρασε τὸ χαλκοῦν δόρυ· αὐτὸς δ' ἔπεσε χάμω εἰς τὰ χῶματα ὡς λεῦκος, ὁ ὁποῖος εἰς χαμηλῶμα μεγάλου ἔλους εἶναι φυτρωμένος ἄνευ κλάδων (εἰς τὰ κάτω μέρη), ἀλλ' οἱ κλάδοι του εἶναι φυτρωμένοι εἰς τὸ ἀκρότατον μέρος· τοῦτον μὲν ἀνήρ ἀμαξοποιὸς μὲ στίλβοντα σιδηροῦν πέλεκυν ἀποκόπτει, ἵνα γυρίσῃ γῦρον τροχοῦ δι' ὠραιότατον δίφρον· οὗτος μὲν ξηραίνόμενος κεῖται πλησίον τῶν ὄχθῶν ποταμοῦ. τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν ὁ εὐγενὴς Αἴας ἐφόνευσε τὸν υἱὸν τοῦ Ἀνθεμίωνος Σιμοείσιον. κατ' αὐτοῦ δ' ὁ ποικιλόχρουν θώρακα ἔχων Ἀντιφος ὁ υἱὸς τοῦ Πριάμου ἠκόντισε μὲ ὀξύ δόρυ. (490) ἀπέτυχε μὲν τούτου, ἀλλ' εἶχεν ἐπιτύχη εἰς τὴν βουβωνικὴν χώραν τὸν ἀνδρεῖον σύντροφον τοῦ Ὀδυσσεῶς Λεῦκον, ἐνῶ προσεπάθει νὰ σύρῃ τὸν νεκρὸν εἰς τὸ ἄλλο μέρος· ἔπεσε δὲ περὶ αὐτόν, ὁ δὲ νεκρὸς τοῦ ἔπεσεν ἐκ τῆς χειρός. διὰ τὸν θάνατον δ' αὐτοῦ πολὺ ἐθύμωσεν εἰς τὴν καρδίαν ὁ Ὀδυσσεύς, ἐβάδισε δὲ διὰ μέσου τῶν προμάχων ἐξωπλισμένος μὲ στιλπνὰ χαλκᾶ ὄπλα, πορευόμενος δ' ἐστάθη πλησιέστατα, καὶ ἠκόντισε μὲ τὸ στιλπνὸν δόρυ, ἀφοῦ περιέβλεψε περιῆαυτόν. ὑπεχώρησαν δ' οἱ Τρῶες ἔνεκα τοῦ ἀκοντίσματος τοῦ ἀνδρός· αὐτὸς δὲ ἔρριψε τὸ βέλος οὐχὶ ματαίως, ἀλλ' ἐπέτυχε τὸν νόθον υἱὸν τοῦ Πριάμου Δημοκόωντα, ὁ ὁποῖος ἐξ Ἀβύδου ἦλθεν εἰς αὐτὸν ἀπὸ τὰς ταχέας φορβάδας. (500) αὐτὸν λοιπὸν θυμάσας διὰ τὸν σύντροφον ἐπέτυχεν ὁ Ὀδυσσεύς εἰς τὸν κρόταφον· ἐκείνη δ' ἡ χαλκῆ αἰχμὴ ἐπέρασε διὰ τοῦ ἀντιθέτου κροτάφου· σκότος δ' ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. ἰδοῦπήσε δ' ὅτε ἔπεσε, τὰ δ' ὄπλα ἐβρόντηζαν ἐπάνω του. ὑπεχώρησαν δὲ καὶ οἱ πρόμαχοι καὶ ὁ λαμπρὸς Ἐκτωρ· οἱ Ἀργεῖοι δὲ δυνκτὰ ἠλάλαζον, ἔσυραν δὲ πρὸς ἑαυτοὺς τοὺς νεκρούς, ὤρμησαν δὲ πολὺ παρεμπρός. ἠγανάκτησε δ' ὁ Ἀπόλλων, ὁ ὁποῖος ἐκ τῆς Περγᾶμου εἶδε κάτω, φωνάζας δὲ παρώρμησε τοὺς Τρῶας.

«Ὅρμᾶτε ἵπποδαμασταὶ Τρῶες, καὶ μὴ ὑποχωρεῖτε εἰς τοὺς Ἀργεῖους ἀπὸ τῆς μάχης διότι δὲν ἔχουσι σῶμα λίθινον οὐδὲ σιδηροῦν (510), ὥστε, ὅταν ἐπιτυγχάνωνται, γὰρ ὑπομείνωσι τὰ κοπιτερὰ χαλκῆ ὄπλα. τῇ ἀληθείᾳ δὲν πολεμεῖ οὐδ' ὁ Ἀχιλλεὺς ὁ υἱὸς τῆς καλλικόμου Θέτιδος, ἀλλὰ πλησίον τῶν πλοίων βράζει τὸν καρδιοβόρον θυμὸν (του).»

Τοιοιτοτρόπως εἶπεν ἀπὸ τῆς πόλεως ὁ φοβερὸς θεός· τοὺς δὲ Ἀχαιοὺς ἐξήγειρεν ἡ θυγάτηρ τοῦ Διὸς ἢ ἐνδοξοτάτη τριτογένεια, πορευομένη διὰ μέσου τοῦ πλήθους, ὅπου ἔβλεπεν ἀμελοῦντας.

Τότε ἡ μοῖρα ἔδесе τὸν υἱὸν τοῦ Ἀμαρυγκέως Διῶρη. διότι διὰ λίθου τραχέος ἐπληρώθη πλησίον τοῦ ἀστραγάλου κατὰ τὴν δεξιὰν κνήμην· (τὸν) ἐπέτυχε δ' ὁ ἀρχηγὸς τῶν Θρακῶν ἀνδρῶν ὁ Πείροος ὁ υἱὸς τοῦ Ἰμβράσου, ὁ ὁποῖος ὡς γνωστὸν εἶχεν ἔλθῃ ἐκ τῆς Αἴνου· (520) καὶ τοὺς δύο δὲ τένοντας καὶ τὰ ὀστᾶ ὁ σκληρὸς λίθος ἐντελῶς κατασυνέτριψεν· αὐτὸς δ' ὑπτίος κατέπεσεν εἰς τὰ χῶματα ἀπλώσας καὶ τὰς δύο χεῖρας πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς συντρόφους, ψυχομαχῶν· ἐκεῖνος δέ, ὁ ὁποῖος ἀκριβῶς (τὸν) ἐπέτυχεν, ὁ Πείροος, ἔτρεξε πρὸς αὐτόν· ἐκτύπησε δὲ μὲ τὸ δόρυ πλησίον τοῦ ὀφθαλοῦ· ἐχύθησαν δ' ἐπομένως ἔξω χάμω ὄλα τὰ ἔντερα, σιότος δ' ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμοὺς του.

Ἐκεῖνον δ', ὅτε ἐσπευσμένως ἀπεχώρει, ὁ Αἰτωλὸς Θόας ἐπέτυχε διὰ τοῦ δόρατος κατὰ τὸ στέρνον ὑπὲρ τὸν μαστόν, ὁ χαλκὸς δ' ἐχώθη εἰς τὸν πνεύμονα· πλησίον δ' αὐτοῦ ἦλθεν ὁ Θόας, ἀπέσπασε δὲ τὸ βαρὺ δόρυ ἀπὸ τοῦ στέρνου, ἔσυρε δὲ τὸ ὄξυ ξίφος, (530) διὰ τοῦ ὁποίου αὐτὸς ἐκτύπησεν εἰς τὸ μέσον τὴν γαστέρα, καὶ ἀφήρει τὴν ψυχὴν· τὰ ὄπλα ὅμως δὲν ἐξέδυσε· διότι ἐστάθησαν περίξ οἱ σύντροφοι οἱ ἀκρόκομοι Θρακῆες ἔχοντες εἰς τὰς χεῖρας μακρὰ δόρατα, οἱ ὁποῖοι αὐτόν, ἂν καὶ ἦτο πολὺ μέγας καὶ γενναῖος καὶ ἕξοχος, ἀπώθησαν ἀφ' ἑαυτῶν· ἐκεῖνος δ' ἐκλονίσθη καὶ ὑπεχώρησε· τοιοιτοτρόπως αὐτοὶ (οἱ δύο) εἰς τὰ χῶματα πλησίον ἀλλήλων ἦσαν ἐξηπλωμένοι, δηλ. οἱ ἡγεμόνες ὁ μὲν τῶν Θρακῶν ὁ δὲ τῶν χαλκοθωράκων Ἐπειῶν· καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ πέρειξ ἐφονεύοντο.

Τότε, δὲν ἤθελε ψέξῃ πλέον τὸ ἔργον, ἂν ἤθελε προσέλθῃ (τις) ἀνὴρ, ὅστις ἀκόμη ἀπρόσβλητος καὶ ἀπλήγωτος ὑπὸ ὀξέος χαλκοῦ (540) ἤθελε γυρίζῃ εἰς τὸ μέσον, ἢ δὲ Παλλὰς Ἀθηναῖα λαβοῦσα ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτόν ἤθελεν ὀδηγῆ καὶ ἤθελεν ἀποκρούῃ τὴν ὀρμὴν τῶν βελῶν· διότι πολλοὶ ἐκ τῶν Τρῶων καὶ Ἀχαιῶν ἐκείνην τὴν ἡμέραν πρηγεῖς εἰς τὰ χῶματα πλησίον ἀλλήλων ἦσαν ἐξηπλωμένοι.